

RAPORT ROCZNY

2016

Dzięki

Bankom
Spółdzielczym
SGB

OWOCNEJ
WSPÓŁPRACY

PASJI
I TALENTOM

PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
I POMYSŁOWOŚCI

NAJLEPSZYM
ROZWIĄZANIOM

Dzięki

Bankom
Spółdzielczym
SGB

SKUTECZNYM
DZIAŁANIOM

ODPOWIEDZIALNYM
DECYZJOM

POŚWIĘCENIU
I WYSIŁKOM

LOKALNYM
DZIAŁANIOM

SPRAWNEMU
PRZEPŁYWOWI
INFORMACJI

ZAANGAŻOWANIU
SPOŁECZNEMU

Spis treści

List Zarządu	5
1. Podstawowe informacje na temat banku	6
1.1 Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP	7
1.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	7
1.3 Akcjonariat	9
1.4 Struktura SGB-Banku S.A.	10
2. Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku	13
2.1 Otoczenie makroekonomiczne	14
2.2 Tendencje na rynku finansowym	16
2.3 Otoczenie prawne	17
3. Działalność banku	21
3.1 Obsługa banków spółdzielczych	22
3.2 Bankowość korporacyjna oraz obsługa segmentu finansów publicznych	28
3.3 Działalność skarbową	30
3.4 Działalność powiernicza	31
3.5 Bankowość transakcyjna	31
3.6 Bankowość detaliczna	32
3.7 Działalność w sektorze AGRO	32
4. Obszary wsparcia	33
4.1 Kanały dystrybucji	34
4.2 Zmiany w zakresie technologii informatycznych	37
4.3 Zmiany procesów i produktów	37

5. Zarządzanie ryzykiem	39
5.1 Cele i zasady zarządzania ryzykiem	40
5.2 Ryzyko kredytowe	40
5.3 Ryzyko płynności	41
5.4 Ryzyko stopy procentowej	42
5.5 Ryzyko walutowe	44
5.6 Ryzyko operacyjne	45
5.7 Adekwatność kapitałowa, fundusze własne i współczynnik wypłacalności	46
5.8 Kapitał wewnętrzny (Filar II)	46
5.9 Działalność Komitetów	47
6. System audytu / kontroli wewnętrznej	49
6.1 Audyt wewnętrzny	50
6.2 Kontrola wewnętrzna	50
6.3 Zapewnianie zgodności	51
7. Wyniki finansowe	52
8. Prognozy i zamierzenia	56
8.1 Prognozy otoczenia makro oraz rynku finansowego	57
8.2 Zamierzenia	60
Załączniki	61
1. Struktura organizacyjna Banku	62
2. Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31.12.2016 r.	63
3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. - stan na 31.12.2016 r.	64
Sprawozdanie finansowe	67
1. Opinia niezależnego biegłego rewidenta	68
2. Bilans Banku	71
3. Rachunek zysków i strat	75
4. Zestawienie zmian w kapitale własnym	77
5. Rachunek przepływów pieniężnych	79
6. Pozycje pozabilansowe	82

List Zarządu

Szanowni Państwo,

z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce Raport Roczny SGB-Banku S.A. za rok 2016, będący syntetycznym podsumowaniem działalności SGB-Banku S.A. i Spółdzielczej Grupy Bankowej. Był to dla nas niezwykle ważny rok, w którym rozpoczęliśmy funkcjonowanie w nowej formule, w związku z powstaniem pierwszego w Polsce Systemu Ochrony Instytucjonalnej SGB. Dzięki temu mogliśmy spełnić wymogi regulacyjne, ale przede wszystkim podnieśliśmy poziom bezpieczeństwa, który stanowi dodatkową gwarancję stabilności funkcjonowania zrzeszonych Banków Spółdzielczych. Stale kładziemy bowiem nacisk na to, że SGB-Bank S.A. to bank wspierający rozwój i pozycję na rynku Banków Spółdzielczych oraz wzmacniający bezpieczeństwo Grupy.

W 2016 roku SGB-Bank S.A. inicjował przystępowanie Banków Spółdzielczych do Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, udzielając zrzeszonym bankom znacznej pomocy merytorycznej. W efekcie, w grudniu 2016 roku jedynie trzy banki należące do Spółdzielczej Grupy Bankowej znajdowały się poza Spółdzielczym Systemem Ochrony SGB.

Rok 2016 to również pierwszy rok obowiązywania nowej Strategii Banku i Grupy, wyznaczającej kierunki działań oraz cele i inicjatywy strategiczne zarówno dla banku zrzeszającego, jak i zrzeszonych Banków Spółdzielczych. Realizacja celów nowej strategii pozwoliła na zaoferowanie Bankom Spółdzielczym i ich Klientom nowych produktów i usług, a także wsparcia w usprawnianiu wielu procesów, obniżając w ten sposób koszty działania.

Istotnym wsparciem w zakresie promocji wizerunku Banków Spółdzielczych SGB była zrealizowana na przełomie listopada i grudnia telewizyjna kampania, odbywająca się pod hasłem „W świecie, w którym liczą się pieniądze, my pamiętamy o ludziach”.

Zwracając uwagę na otoczenie makroekonomiczne, warto zauważyć, że zarówno wydarzenia na arenie międzynarodowej, jak również spowolnienie wzrostu

gospodarczego w Polsce, miały istotny wpływ także na bankowość spółdzielczą, w tym oczywiście na wyniki wypracowane w minionym roku przez SGB-Bank S.A. Wpływ tym większy, że zarówno należące do naszego Zrzeszenia Banki Spółdzielcze, jak i SGB-Bank S.A. zmuszone były funkcjonować w środowisku niskich stóp procentowych.

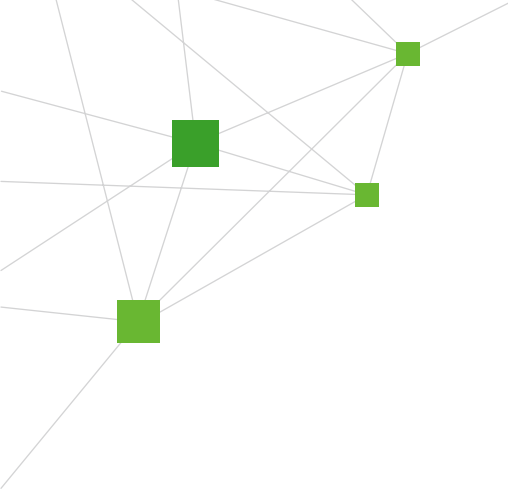
Z satysfakcją możemy jednak stwierdzić, że wspólnie jako Grupa skutecznie stawialiśmy czoła wyzwaniom, jakie stawiał przed nami rynek.

Mimo niełatwych warunków, wyniki osiągnięte przez SGB-Bank S.A. w 2016 roku wypada uznać za zadowalające. Bank wypracował w minionym roku nieco wyższy zysk brutto niż rok wcześniej, wzrosły też fundusze własne, współczynnik wypłacalności oraz wynik z tytułu prowizji i z działalności bankowej, a także polepszył się wskaźnik C/I.

Bardzo serdecznie dziękujemy za zaangażowanie, które przyczyniło się do osiągnięcia takich rezultatów. Szczególne słowa uznania kierujemy do prezesów Banków Spółdzielczych. To ich profesjonalizmowi, kreatywności i zaangażowaniu Spółdzielcza Grupa Bankowa zawdzięcza swój sukces i pozycję na coraz bardziej konkurencyjnym rynku usług finansowych. Jednocześnie składamy serdeczne podziękowania Akcjonariuszom, członkom Rady Nadzorczej i Rady Zrzeszenia za dobrą i efektywną współpracę. Dziękujemy także naszym Klientom, bo to ich zaufanie i lojalność jest celem wszystkich podejmowanych przez nas wysiłków.

Zachęcając do lektury Raportu za 2016 rok, pragniemy zapewnić, iż Bank dołoży wszelkich starań, aby w dalszym ciągu, z korzyścią dla zrzeszonych Banków Spółdzielczych i ich Klientów, realizować wsparcie we wszelkich możliwych obszarach.

Zarząd SGB-Banku S.A.

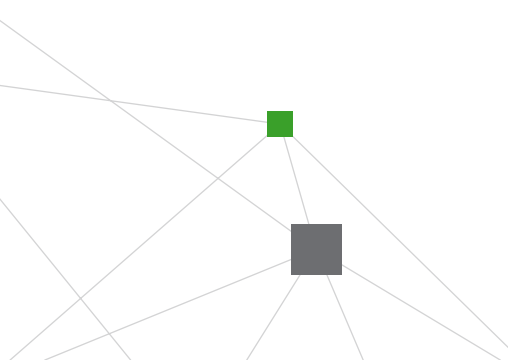

Dzięki

Skutecznym
działaniom

1 Podstawowe informacje na temat banku

1.1	Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP	7
1.2	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	7
1.3	Akcjonariat	9
1.4	Struktura SGB-Banku S.A.	10

ROZDZIAŁ 1

Podstawowe informacje na temat banku

1.1 Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP

SGB-Bank Spółka Akcyjna jest bankiem w formie spółki akcyjnej, działającym na podstawie Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Prawa bankowego oraz Kodeksu spółek handlowych. Statutowo określonym przedmiotem działania Banku jest pełnienie funkcji banku zrzeszającego dla banków spółdzielczych, które zawarły z Bankiem umowę zrzeszenia, uniwersalna obsługa bankowa osób fizycznych, prawnych, jednostek nieposiadających osobowości prawnej, w tym podmiotów gospodarczych oraz organów samorządu terytorialnego, a także realizowanie innych form współpracy z bankami spółdzielczymi – akcjonariuszami, jak również podejmowanie inicjatyw dla rozwoju bankowości spółdzielczej. W tabeli poniżej zestawiono podstawowe dane identyfikacyjne SGB-Banku S.A.

Tabela 1. Dane rejestrowe

Firma	SGB-Bank Spółka Akcyjna
Siedziba	Poznań
Adres	ul. Szarych Szeregów nr 23a miejscowość: Poznań, kod: 60-462 poczta: Poznań, kraj: Polska
KRS	0000058205
REGON	004848247
NIP	7770005362

1.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. skład Zarządu SGB-Banku S.A. nie zmieniał się i na dzień 31 grudnia 2016 r. przedstawiał się następująco:

- Ryszard Lorek Prezes Zarządu,
- Karolina Jankowiak Wiceprezes Zarządu,
- Ziemowit Stempin Wiceprezes Zarządu.

Zarząd Banku odbył 95 posiedzeń, podjął 741 uchwał oraz przyjął 551 stanowisk. Uchwały Zarządu dotyczyły między innymi:

- podjęcia decyzji kredytowych, w tym dla zrzeszonych Banków Spółdzielczych,
- zmian organizacyjnych,
- wprowadzenia nowych regulacji wewnętrznych,
- dostosowania istniejących regulacji do zmian prawa,
- warunków szczegółowych subskrypcji prywatnej akcji SGB-Banku S.A.,
- rekomendowania kandydatów ze strony SGB-Banku S.A. do organów spółek zależnych.

Zarząd podejmował także decyzje w zakresie wyrażania zgód na poszerzenie terenu działania i wykonywanie czynności, o których mowa w Prawie bankowym, wymagających zgody banku zrzeszającego oraz wydawał opinie o kandydatach na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego.

Ponadto na posiedzeniach Zarząd:

- zajmował się projektem Strategii SGB-Banku S.A. oraz SGB na lata 2016 – 2020,
- omawiał sprawy związane z informatyzacją Zrzeszenia oraz podejmował decyzje związane z procesem wdrażania Zintegrowanego Rozwiązania Zrzeszeniowego,
- podejmował decyzje mające na celu usprawnienie procesu udzielania kredytów w konsorcjach z Bankami Spółdzielczymi,
- zajmował się Modelem Procesu Certyfikacji w obszarze szkoleń dla Banku Zrzeszającego i Banków Spółdzielczych,
- dokonywał analizy informacji zarządczych z obszaru skarbu, udzielonych kredytów, klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz o wyniku finansowym,
- dokonywał analizy szczegółowej informacji na temat ekspozycji kredytowych oraz analizy zidentyfikowanych znaków ostrzegawczych w monitoringu podmiotów o najwyższym zaangażowaniu Banku,
- przyjmował informacje o sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku i Zrzeszenia oraz o wynikach oceny punktowej zrzeszonych Banków Spółdzielczych,

ROZDZIAŁ 1

Podstawowe informacje na temat banku

- dokonywał oceny poziomu ryzyka bankowego, kredytowego i operacyjnego,
- wprowadzał zmiany w modelu funkcjonowania Oddziałów SGB-Banku S.A. oraz
- podejmował decyzje dotyczące sprzedaży biznesu detalicznego z wybranych Oddziałów do Banków Spółdzielczych,
- podejmował decyzje dotyczące zmiany wewnętrznych struktur organizacyjnych komórek organizacyjnych i ich etatyzacji,
- przyjmował sprawozdania z działalności komitetów i zespołów,
- przyjmował informacje o stanie realizacji projektów z Portfela Projektów Banku,
- informacje o wykorzystaniu limitów inwestycji kapitałowych Banku, raporty z zakresu ryzyka braku zgodności, sprawozdanie z realizacji planu audytu wewnętrznego, informacje o realizacji zaleceń pójnspekcyjnych oraz informacje o realizacji harmonogramu wdrażania centralizacji procesu kredytowego,

- przyjmował informacje i podejmował stanowiska w sprawach merytorycznych, które wymagały bieżących lub kierunkowych decyzji Zarządu.

W dniu 16 lutego 2017 r., Prezes Zarządu Ryszard Lorek złożył na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnację z pełnionej funkcji. Rada Nadzorcza rezygnację przyjęła, jednocześnie delegując Pana Sebastiana Nietykszę – Członka Rady Nadzorczej – do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej, które odbyło się w dniu 8 marca 2017 r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu p. o. Prezesa Zarządu powołany został Pan Paweł Pyzik. W związku z tym, od 8 marca 2017 r. skład Zarządu jest następujący:

▪ Paweł Pyzik	Wiceprezes Zarządu p. o. Prezesa Zarządu,
▪ Karolina Jankowiak	Wiceprezes Zarządu,
▪ Ziemowit Stempin	Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza

W okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2016 r. zmienił się skład Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A., w związku z upływem kadencji. Skład Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2016 roku przedstawiał się następująco:

Tabela 2. Skład Rady Nadzorczej IX kadencji

Przewodniczący Rady	Władysław Dymek	
Zastępcy Przewodniczącego	Marek Byzdra	Ryszard Żuraw
Sekretarz Rady	Marek Banaszak	
Członkowie Rady	Aleksander Brzeźniakiewicz Roman Dawidowski Zdzisław Ingłot Cezary Maciejewski Stanisław Murawski	Grażyna Palczewska Oleśław Wałowski Stefan Wanke Waldemar Zieliński

W dniu 1 czerwca 2016 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dokonało wyboru Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. X kadencji na lata 2016-2019. Skład Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

ROZDZIAŁ 1

Podstawowe informacje na temat banku

Tabela 3. Skład Rady Nadzorczej X kadencji

Przewodniczący Rady	Sławomir Flissikowski		
Zastępca Przewodniczącego	Leokadia Danuta Tołwińska		
Sekretarz Rady	Sebastian Nietyksza		
Członkowie Rady	Jerzy Bibro Krzysztof Sadurski Waldemar Zieliński	Zofia Kałek-Bazyluk Katarzyna Zimniak Ryszard Żuraw	

W 2016 r. Rada Nadzorcza odbyła 11 posiedzeń oraz 2 wspólne z Radą Zrzeszenia SGB-Banku S.A., podejmując 86 uchwał oraz przyjmując 163 stanowiska.

1.3 Akcjonariat

WZA SGB-Banku S.A. w dniu 1 czerwca 2016 r. podjęło uchwałę o emisji akcji imiennych, zwykłych serii AK. W jej wyniku zaoferowano akcjonariuszom akcje imienne, zwykłe serii AK. Akcje zostały objęte przez dotychczasowych akcjonariuszy. 78 akcjonariuszy – Banków Spółdzielczych nabyło 174 486 akcji, o wartości 17 448 600,00 zł.

SGB-Bank S.A. dnia 28 listopada 2016 roku złożył w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu wnioski o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców dotyczący wpisu o podwyższeniu kapitału Banku.

Do dnia 31 grudnia 2016 r. emisja akcji imiennych, zwykłych serii AK nie została zarejestrowana w KRS, kapitał zakładowy SGB-Banku S.A. wynosił na koniec 2016 roku 248 207 300,00 zł.

WZA

W 2016 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy SGB-Banku S.A. w dniu 1 czerwca. Tematyka WZA obejmowała przedstawienie i zatwierdzenie Sprawozdania Zarządu z działalności SGB-Banku S.A. w Poznaniu oraz Sprawozdania Finansowego za 2015 rok, a także Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu za 2015 roku oraz udzielenie absolutorium członkom organów

SGB-Banku S.A. w Poznaniu za 2015 rok. Przedmiotem WZA było również podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku SGB-Banku S.A. w Poznaniu za 2015 rok, uchwały w sprawie jednorazowego pokrycia straty bilansowej wynikającej z przejęcia przedsiębiorstwa bankowego Banku Spółdzielczego w Lesznowoli, uchwały w sprawie podziału zysku SGB-Banku S.A. w Poznaniu z lat ubiegłych powstałego w wyniku przejęcia przedsiębiorstwa bankowego Banku Spółdzielczego w Lesznowoli.

Podczas obrad Akcjonariusze zapoznali się z informacją Komisji Uchwał i Wniosków w sprawie spełnienia przez członków Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. i Radę Nadzorczą SGB-Banku S.A. warunków formalnych, wynikających z obowiązującej w Banku procedury oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu, a następnie podjęli uchwały w sprawie oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. i Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. za 2015 r.

WZA podjęło uchwały w sprawie: zniesienia uprzywilejowania akcji imiennych SGB-Banku S.A., udzielenia upoważnienia Zarządowi SGB-Banku S.A. w Poznaniu na okres nie dłuższy niż jeden rok do nabywania akcji własnych SGB-Banku S.A. w Poznaniu, celem ich dalszej odsprzedaży lub umorzenia, podwyższenia kapitału zakładowego SGB-Banku S.A. w drodze emisji akcji imiennych, zwykłych serii AK i zaoferowania

ROZDZIAŁ 1

Podstawowe informacje na temat banku

ich w drodze prywatnej subskrypcji, pozbawienia prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy oraz zmiany Statutu SGB-Banku S.A. w Poznaniu oraz uchwałę w sprawie udzielenia upoważnienia Zarządowi SGB-Banku S.A. w Poznaniu na okres nie dłuższy niż jeden rok do nabywania akcji własnych SGB-Banku S.A. w Poznaniu, celem ich dalszej odsprzedaży lub umorzenia.

WZA uchwaliło ponadto wprowadzenie zmian w Statucie SGB-Banku S.A. w Poznaniu i udzieliło upoważnienia dla Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu do ustalenia jednolitego tekstu Statutu Banku uwzględniającego uchwalone zmiany, jak również uchwaliło wprowadzenie zmian w Regulaminie działania Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu oraz przyjęło jednolity tekst Regulaminu działania Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu.

WZA przyznało i ustaliło wysokość wynagrodzenia dla członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu, oceniło Politykę wynagradzania stosowaną w SGB-Banku S.A., a także zaakceptowało zmiany wprowadzone w „Zasadach ładu korporacyjnego SGB-Banku S.A.”.

WZA – w związku z wyborem nowej Rady Nadzorczej dokonało oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu na kadencję w latach 2016-2019 i wybrało następnie Radę Nadzorczą na nową kadencję.

1.4 Struktura SGB-Banku S.A.

Centrala

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w strukturze Centrali Banku funkcjonowało 12 komórek organizacyjnych, w tym 5 Departamentów, 4 Centra oraz 3 Biura.

W roku 2016 Bank funkcjonował w strukturze organizacyjnej z wyodrębnionymi trzema Pionami: Pionem Zrzeszenia, Pionem Finansów oraz Pionem Wsparcia. Schemat organizacyjny Banku wg stanu na 31 grudnia 2015 r. stanowi załącznik nr 1 do Sprawozdania.

Z dniem 25 stycznia 2016 r. wszedł w życie Regulamin organizacyjny SGB-Banku S.A. uwzględniający zmianę struktury organizacyjnej wynikającej z utworzenia w listopadzie 2015 r. Systemu Ochrony. Regulamin

zmieniał się jeszcze w marcu i lipcu – zmiany polegały na przesunięciu między Departamentami części zakresów zadań (koordynowanie obsługi prawnej, obszar administracji).

W dniu 12 sierpnia 2016 r. Zarząd wprowadził, a następnie w dniu 23 września 2016 r. Rada Nadzorcza SGB-Banku S.A. zatwierdziła nową strukturę organizacyjną ze zmianą polegającą na rozdzieleniu w ramach Pionu Finansów zadań dotychczasowego Departamentu Monitoringu, Restrukturyzacji i Windykacji na dwa nowe Biura, funkcjonujące jako samodzielne komórki organizacyjne, tj. Biuro Monitoringu oraz Biuro Restrukturyzacji i Windykacji. Regulamin uwzględniający te zmiany organizacyjne wszedł w życie z dniem 4 października 2016 r.

W związku z zaleceniem KNF pod koniec 2016 r. dokonano kolejnej zmiany struktury organizacyjnej – w dniu 12 grudnia 2016 r. Zarząd wprowadził, a następnie w dniu 14 grudnia 2016 r. Rada Nadzorcza SGB-Banku S.A. zatwierdziła nową strukturę organizacyjną – zmiana polegała na utworzeniu w Pionie Zrzeszenia Biura Planowania i Kontrolingu. Regulamin organizacyjny uwzględniający tę zmianę, dodatkowo zmiany w zakresie działalności powierniczej oraz zmiany porządkowe w zakresach niektórych komórek organizacyjnych wszedł w życie z dniem 27 grudnia 2016 r. Dokonywane w ciągu roku zmiany organizacyjne znalazły odzwierciedlenie w uchwałach w sprawie przekazania członkom Zarządu uprawnień Zarządu SGB-Banku S.A.

W 2016 r. w Centrali działały interdyscyplinarne zespoły zadaniowe i projektowe oraz stałe komitety. Lista komitetów wg stanu na 31 grudnia 2016 r. przedstawiała się następująco:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami ALCO,
- Komitet Kredytowy,
- Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego,
- Komitet Portfela Projektów.

Dodatkowo funkcjonują:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami ALCO,
- Komitet Kredytowy,
- Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego,
- Komitet Portfela Projektów.

ROZDZIAŁ 1

Podstawowe informacje na temat banku

Ponadto w Oddziałach funkcjonowały Komitety przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

Oddziały

Na dzień 31 grudnia 2016 r. SGB-Bank S.A. prowadził działalność operacyjną poprzez 18 Oddziałów (w tym 5 Oddziałów – Finansowe Centra Biznesu).

W porównaniu do 31 grudnia 2015 r. liczba Oddziałów zmniejszyła się o 3 Oddziały.

W ramach istniejących Oddziałów, Oddziały w Gdyni, Koszalinie, Bydgoszczy przekształcono w Finansowe Centra Biznesu, a w Oddziałach w Radomiu, Płocku i Ostrowie Wlkp wdrożono model placówki zrzeszeniowej.

Wdrożone zmiany wynikają z realizacji Strategii Grupy SGB, gdzie w Finansowych Centrach Biznesu prowadzona jest głównie obsługa Klientów Korporacyjnych, a placówki zrzeszeniowe i pozostałe Oddziały lokalnie mają zapewnić wsparcie Bankom Spółdzielczym w tym m.in. w ramach współpracy konsorcjalnej.

Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31 grudnia 2016 r. zawiera załącznik nr 2 do Sprawozdania.

Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w SGB-Banku S.A. według stanu na dzień 31.12.2016 r. wynosiło 666,53 etaty. Poniższa tabela przedstawia podstawowe informacje dotyczące zatrudnienia w Banku na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Tabela 4. Zatrudnienie w SGB-Banku S.A. w roku 2012-2016

	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2012 r.	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2013 r.	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2014 r.	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2015 r. (bez oddziału w Lesznowoli)	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2016 r. (bez oddziału w Lesznowoli)
Etaty	871,86*	776,61*	725,41*	744,55* (714,55)	648,53* (625,53*)
Etaty na zastępstwo	+22,00	+12,00	+28,00	+24,00	+18,00
Osoby	899	791	755	769 (739)	672 (649)

*poziom zatrudnienia zgodny z planem długoterminowym

Przeciętne zatrudnienie (iloraz sumy miesięcznych stanów zatrudnienia w roku kalendarzowym i liczby miesięcy) w SGB-Banku S.A. wynosiło w: 2012 r. 909,22; 2013 r. 833,25 etatu, w 2014 r. 771,04 etatu, w 2015 r. 779,97 etatu, a w 2016 r. 676,97 etatu.

Zrzeszenie

Na dzień 1 stycznia 2016 roku liczba zrzeszonych Banków Spółdzielczych wynosiła 202 i w trakcie roku sprawozdawczego nie uległa zmianie.

Z dniem 21 października 2016 roku nastąpiło zawieszenie działalności Banku Spółdzielczego w Nadarzynie. W dniu 19 grudnia 2016 roku została ogłoszona upadłość Banku Spółdzielczego w Nadarzynie.

Wykaz zrzeszonych Banków Spółdzielczych wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. zawiera załącznik nr 3 do Sprawozdania.

W 2016 r. odbyło się 6 posiedzeń Rady Zrzeszenia oraz 2 wspólne posiedzenia z Radą Nadzorczą SGB-Banku S.A. W roku 2016 Rada Zrzeszenia podjęła 24 uchwały oraz podjęła 83 stanowiska.

ROZDZIAŁ 1

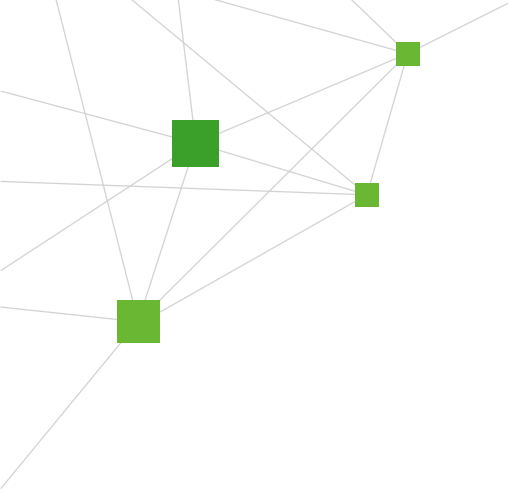
Podstawowe informacje na temat banku

*Najistotniejsze zaangażowania kapitałowe
SGB-Banku S.A.*

Wśród najistotniejszych zaangażowań kapitałowych, z punktu widzenia SGB-Banku S.A. oraz Spółdzielczej Grupy Bankowej wymienić należy spółki (wraz ze wskazaniem ich podstawowego zakresu działalności):

1. Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji Sp. z o.o.
 - działalność edukacyjna, konsultacyjno-doradczą w zakresie finansów, organizacji i zarządzania przedsiębiorstwami, działalność wydawnicza,
2. FAKTORZY S.A. - świadczenie usług finansowych w zakresie faktoringu i wykupu wierzytelności,
3. FORTUNE S.A. - restrukturyzacja, a następnie sprzedaż posiadanych aktywów, których nabycie wiąże się najczęściej z przejęciem, w drodze egzekucji, zabezpieczeń z portfela bankowego,
4. LMB Capital S.A. - finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych,
5. SGB CDR Investment Sp. z o.o. - pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe. W praktyce spółka zajmuje się dochodzeniem należności, windykacją oraz wykupem wierzytelności,
6. SGB-Leasing Sp. z o.o. - zawieranie z kontrahentami umów leasingu w większości dotyczącego maszyn i urządzeń oraz pojazdów.

Ocena posiadanych zaangażowań kapitałowych jest prowadzona w SGB-Banku S.A. cyklicznie, a wnioski z niej wypływające są realizowane na bieżąco. Celem takiego podejścia jest uwzględnianie zmieniających się okoliczności w celu optymalizacji zaangażowań kapitałowych SGB-Banku S.A. i koncentracji na zaangażowaniach najefektywniej przekładających się na wsparcie banków spółdzielczych SGB oraz SGB-Banku S.A.

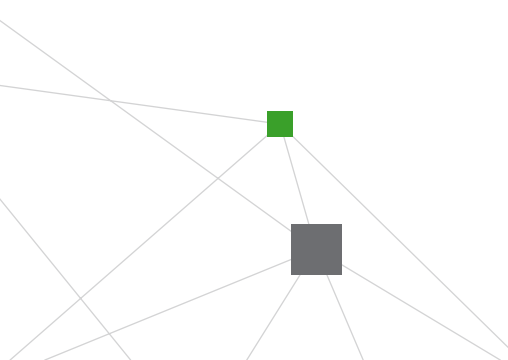

Dzięki

Owocnej
współpracy

2 Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

2.1	Otoczenie makroekonomiczne	14
2.2	Tendencje na rynku finansowym	16
2.3	Otoczenie prawne	17

ROZDZIAŁ 2

Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

2.1 Otoczenie makroekonomiczne

Gospodarka światowa

W 2016 r. światowa gospodarka rosła wolniej niż w 2015 r., m.in. wskutek znacznego spowolnienia wzrostu wymiany handlowej. Co więcej, utrzymywała się silna niepewność związana z postrzeganiem perspektyw światowej koniunktury. Przyczyną tego zjawiska było m.in. ograniczenie inwestycji w wielu krajach oraz spowolnienie wzrostu gospodarczego w Chinach, gdzie wzrost PKB wyniósł w 2016 r. 6,7%, rosnąc najwolniej od 26 lat.

Wzrost gospodarczy w strefie euro pozostał umiarkowany i w całym 2016 r. wyniósł 1,7%. Koniunktura w strefie euro była stabilna, ale zróżnicowana w poszczególnych krajach. Przyspieszył wzrost gospodarczy w Niemczech, lecz towarzyszyło mu utrzymywanie się niskiego tempa wzrostu PKB w innych dużych gospodarkach strefy euro. Natomiast w Stanach Zjednoczonych zaobserwowano poprawę koniunktury, wspieraną przez lepszą sytuację na rynku pracy, wyrażającą się zarówno w zwiększaniu zatrudnienia, jak i we wzroście wynagrodzeń.

Wzrost gospodarczy spowolnił w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, głównie wskutek obniżenia się poziomu inwestycji, przede wszystkim budowlanych. Było to w dużym stopniu spowodowane zmniejszoną absorpcją środków z funduszy unijnych. Jednocześnie, w następstwie malejącego popytu zewnętrznego, spowolnił eksport do strefy euro.

Uwarunkowania handlu zagranicznego w krajach Europy Środkowo-Wschodniej pogorszyły się dodatkowo po ogłoszeniu wyników referendum w sprawie opuszczenia przez Wielką Brytanię Unii Europejskiej. W tej sytuacji jedynym filarem wzrostu gospodarczego pozostała konsumpcja indywidualna.

W 2016 r. ceny surowców na rynkach światowych okazały się istotnie wyższe niż rok wcześniej. Przyczyniło się to do wzrostu inflacji w wielu krajach. Jednocześnie niska presja popytowa w wielu gospodarkach, w tym w strefie euro, ograniczała wzrost inflacji sprawiając, że inflacja bazowa utrzymywała się na umiarkowanym poziomie. Rada Prezesów EBC utrzymywała podstawowe stopy procentowe na poziomie bliskim zera, w tym stopę depozytową poniżej zera, kontynuując zarazem program ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej. Federalny Komitet Otwartego Rynku dokonał w grudniu 2016 r. podwyżki stopy funduszy federalnych o 25 p.b., sygnalizując prawdopodobny dalszy wzrost tej stopy. Perspektywa zacieśnienia polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych przyczyniła się w drugiej połowie 2016 r. do umocnienia dolara i wzrostu rentowności obligacji skarbowych wielu krajów. Towarzyszyło temu osłabienie walut krajów rozwijających się.

Gospodarka Polski

Według GUS, produkt krajowy brutto w ubiegłym roku był realnie wyższy o 2,8% w porównaniu z rokiem 2015. Analogiczny wzrost w 2015 r. wyniósł 3,9% (w cenach stałych roku poprzedniego). W 2016 r. popyt krajowy wzrósł o 2,8%. Spożycie ogółem zwiększyło się o 3,6%, podobnie jak spożycie w sektorze gospodarstw domowych. Akumulacja brutto spadła o 0,3%, w tym nakłady brutto na środki trwałe obniżyły się o 5,5%. Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2016 r. wyniosła 18,5%, wobec 20,1% w 2015 r.

Tabela 5. Podstawowe stopy procentowe, stan na 31.12.2016 r.

Bank centralny	Bank Anglii	Bank Szwajcarii	EBC	Fed
Podstawowa stopa procentowa	0,25%	-1,25- (-)0,25%	0,00%	0,25-0,75%
Data ostatniej zmiany stopy procentowej	sierpień 2016	styczeń 2015	marzec 2015	grudzień 2016

ROZDZIAŁ 2

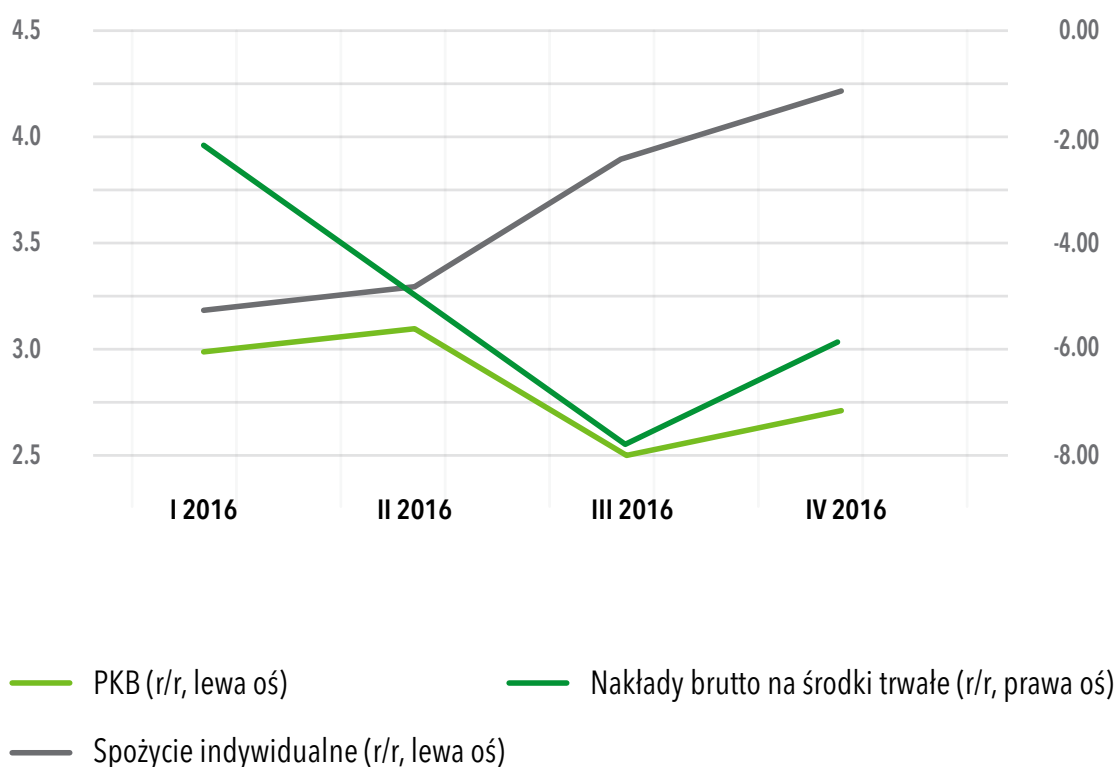
Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

Głównym filarem wzrostu PKB w Polsce w 2016 r. była konsumpcja indywidualna, choć już w III. kwartale 2016 r. obserwowano stopniowe wyhamowanie tendencji wzrostowych wskaźników ocen koniunktury konsumenckiej. Konsumpcję wspierała poprawa na rynku pracy, wyższe wynagrodzenia oraz świadczenia społeczne wypłacane w ramach programu „Rodzina 500+”. W 2016 r. słaba była aktywność inwestycyjna w gospodarce. Za ograniczenie inwestycji odpowiadały głównie przedsiębiorstwa publiczne, w tym zwłaszcza przedsiębiorstwa samorządowe, w których wydatki na inwestycje obniżono o ponad połowę (-53,6% r/r w pierwszej połowie 2016 r., -36,6% r/r w III. kwartale 2016 r.). Było to spowodowane niską absorpcją środków z nowej unijnej perspektywy finansowej. Według stanu na 26. grudnia 2016 r. wartość poniesionych wydatków przez beneficjentów w części dofinansowania unijnego wyniosła 15,5 mld zł, co stanowiło zaledwie ok. 5% puli do wykorzystania na lata 2014–2020. Opóźnienia wynikały m.in. z niedostosowania prawa krajowego do przepisów unijnych i braku planów sektorowych. Natomiast inwestycje przedsiębiorstw prywatnych

hamowała wysoka niepewność związana z warunkami prowadzenia działalności. W 2016 r. eksport w cenach bieżących wyniósł 798,20 mld zł, a import 777,54 mld zł. Dodatkowo saldo osiągnęło 20,66 mld zł wobec 9,88 mld zł w 2015 r. W porównaniu z analogicznym okresem minionego roku eksport zwiększył się o 6,3%, a import był wyższy o 4,9%. Udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem wyniósł 86,2% (udział Unii Europejskiej wyniósł 79,7%), a w imporcie – 67,9% (udział Unii Europejskiej sięgnął 60,9%). Udział Niemiec w eksporcie zwiększył się w porównaniu z 2015 r. o 0,2 p.p. i wyniósł 27,3%, a w imporcie – o 0,5 p.p., wynosząc 23,4%. Wśród głównych partnerów handlowych Polski odnotowano wzrost eksportu do wszystkich krajów z pierwszej dziesiątki: Szwecji, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Rosji, Włoch, Francji, Czech, na Węgry oraz do Wielkiej Brytanii.

Zgodnie z danymi GUS oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w 2016 r. liczba osób bezrobotnych spadła o 14,7%, do 229,7 tys. osób. W całym 2016 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy prawie 1,5 mln wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej,

Wykres 1. Dynamika wybranych wskaźników makroekonomicznych w 2016 r. (%)

ROZDZIAŁ 2

Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

czyli o 214 tys. więcej niż w 2015 r. (+16,7%). Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła w grudniu 2016 r. 8,3% w porównaniu z 9,8% w grudniu 2015 r. Natomiast według GUS w 2016 r. liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej dziewięciu osób wzrosła o 173,1 tys. i był to największy przyrost od 2007 r. W grudniu liczba zatrudnionych sięgnęła 5,79 mln. Jednocześnie znaczna część przedsiębiorstw w Polsce zaczęła odczuwać problem ze znalezieniem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników.

2.2 Tendencje na rynku finansowym

*Rynek finansowy w Polsce***Polityka Pieniężna RPP**

W 2016 r. Rada Polityki Pieniężnej nie zmieniła podstawowych stóp procentowych NBP. Stopa referencyjna została utrzymana na poziomie 1,5%, stopa lombardowa wyniosła 2,5%, a stopa depozytowa 0,5%.

Rada Polityki Pieniężnej oceniła, że w 2016 r. wzrost aktywności gospodarczej na świecie był umiarkowany i utrzymywała się niepewność dotycząca jego perspektyw. W takich warunkach dynamika cen w otoczeniu polskiej gospodarki pozostała bardzo niska, aczkolwiek stopniowo rosła. Perspektywa zacieśnienia polityki

pieniężnej w Stanach Zjednoczonych przyczyniła się do umocnienia dolara i do jednoczesnego osłabienia złotego.

W ocenie Rady, obniżenie tempa wzrostu gospodarczego w drugiej połowie 2016 r. było związane głównie ze spadkiem inwestycji, spowodowanym przejściowym zmniejszeniem wykorzystania środków unijnych po zakończeniu poprzedniej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Natomiast wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był głównie spowodowany rosnącymi cenami surowców na rynkach światowych. Czynniki ograniczającymi dynamikę cen były jednak: niski wzrost cen za granicą, ujemna luka popytowa w krajowej gospodarce oraz niskie oczekiwania inflacyjne. Biorąc to pod uwagę, Rada uznała, że w świetle dostępnych danych i prognoz brak zmian stóp procentowych sprzyjał utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwalał zachować równowagę makroekonomiczną.

Rynki: pieniężny i obligacji

W 2016 r. stawki rynku międzybankowego pozostały stabilne. Było to reakcją na brak zmian nastawienia polityki pieniężnej. Silnie wzrosły za to rentowności obligacji skarbowych.

Zmiany obserwowane na rynku długu zostały zapoczątkowane obniżeniem ratingu kredytowego Polski (do

Tabela 5. Stawki WIBOR i rentowność obligacji skarbowych w latach 2015-2016 (%)

Termin	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana (p.p.)
O/N	1,04	0,95	+0,09
1W	1,58	1,61	-0,03
1M	1,66	1,66	+0,00
3M	1,73	1,72	+0,01
6M	1,81	1,77	+0,04
9M	1,83	1,78	+0,05
12M	1,85	1,79	+0,06
rentowność obligacji 2-letnich	2,04	1,58	+0,46
rentowność obligacji 5-letnich	2,89	2,23	+0,66

ROZDZIAŁ 2

Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

BBB+), które przeprowadziła w styczniu 2016 r. agencja S&P. Następnie w maju agencja Moody's dokonała obniżenia perspektywy polskiego ratingu do negatywnej. Sam rating został utrzymany na poziomie A2. Analitycy agencji wskazywali na ryzyko fiskalne, związane ze znacznym wzrostem wydatków budżetowych. Ocenili też, że pogorszył się klimat inwestycyjny w Polsce.

Negatywnie na wycenę polskich obligacji skarbowych na rynku wtórnym wpłynęło również nasilenie oczekiwań na wzrost stopy funduszy federalnych w Stanach Zjednoczonych, a także zwycięstwo w referendum zwolenników opuszczenia Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię.

Przecenę na rynku długu wywołał wybór D. Trumpa na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Zjawiska obserwowane na rynkach bazowych wpłynęły także na sytuację na rynku polskiego długu. Nastąpiło wystromienie krzywej dochodowości do poziomu nieobserwowanego od 2000 r. Na krótki koniec krzywej oddziaływały bowiem komunikaty Rady Polityki Pieniężnej w sprawie stabilizacji stóp procentowych banku centralnego, a na długi koniec wpływała rosnąca presja inflacyjna oraz ryzyko związane z sytuacją polityczną w Polsce i na świecie.

Rynki: walutowy i giełdowy

W 2016 r. złoty był jedną ze słabszych walut krajów rozwijających się. Na deprecjację polskiej waluty oprócz czynników zewnętrznych (Brexit, nieudana próba wojskowego zamachu stanu w Turcji, ataki terrorystyczne), przekładających się na wzrost awersji do ryzyka, silnie wpływały także czynniki wewnętrzne, pogarszające klimat inwestycyjny (nierozwiązany problem tzw. kredytów walutowych, zmiany w systemie emerytalnym). Jednak najważniejszym czynnikiem, który hamował umacnianie złotego, było nasilenie oczekiwań na podwyżki stóp w Stanach Zjednoczonych wraz z obserwowaną w drugiej połowie 2016 r. wyższą ceną na rynku ropy. Deprecjację złotego przypieczętowała podwyżka stopy funduszy federalnych, przeprowadzona w grudniu 2016 r. przez Federalny Komitet Otwartego Rynku. Na koniec 2016 r. średni kurs złotego w NBP sięgnął 4,42 EUR/PLN i 4,18 USD/PLN, podczas gdy rok wcześniej wynosił on jeszcze 4,26 EUR/PLN i 3,90 USD/PLN. Sytuacja na polskiej giełdzie w 2016 r. przedstawiała się gorzej niż na rynkach kapitałowych krajów wysoko rozwiniętych. Spadki głównych indeksów GPW w 2016 r.

wynikały ze wzrostu awersji do ryzyka na świecie, potęgowanego dodatkowo niepewnością co do reform strukturalnych w Polsce, dotyczących m.in. likwidacji OFE. Odływ kapitału z polskiej giełdy wspierały decyzje agencji ratingowych o obniżeniu oceny wiarygodności kredytowej Polski (agencja S&P) lub o pogorszeniu perspektywy tej oceny (agencje Moody's i Fitch). Na spadek indeksu WIG20 w szczególności wpłynęły taniejące akcje banków oraz spółek przemysłu energetycznego. Na spadek cen akcji banków wpłynęło wprowadzenie tzw. podatku bankowego oraz niepewność związana z restrukturyzacją tzw. kredytów walutowych. Natomiast przecena akcji spółek energetycznych została spowodowana obawami o koszty wsparcia przez te spółki kopalni węglowych oraz o skalę inwestycji w nowe moce energetyczne. W rezultacie, jeszcze w listopadzie 2016 r. indeks WIG20 był o niemal 8% niższy niż rok wcześniej. Dopiero w grudniu nastąpił wzrost tego indeksu, dzięki któremu w ujęciu rocznym WIG20 zwiększył się o ok. 4%.

2.3 Otoczenie prawne

Najistotniejsze zmiany prawodawstwa krajowego zaistniałe w 2016 roku:

1. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Weszła w życie z dniem 1 lipca 2016 r. z wyjątkiem przepisu nowelizującego ustawę o ewidencji ludności, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Podstawowym celem ustawy było uregulowanie problematyki rachunków nieaktywnych (tzw. rachunków uśpionych), określenie wpływu śmierci posiadacza rachunku na zawartą umowę rachunku, ułatwienie dostępu do informacji o rachunkach spadkobiercom i zapisobiercom ich posiadacza, a w konsekwencji ograniczenie problemów następców prawnych z wypłatą należnych im z tytułu spadkobrania środków pieniężnych, a także wprowadzenie stosownych narzędzi w tym zakresie. Ustawa nałożyła na banki obowiązek informowania w sposób zrozumiały dla posiadacza rachunku o możliwości wydania przez niego dyspozycji wkładem na wypadek śmierci, a w przypadku powzięcia przez bank informacji o śmierci posiadacza

rachunku, który wydał taką dyspozycję – obowiązek niezwłocznego zawiadomienia wskazanych przez posiadacza rachunku osób o możliwości wypłaty określonej kwoty. Nowelizacja zawiera także nowe regulacje dotyczące rozwiązywania umowy rachunku bankowego. Zgodnie z tymi przepisami umowa rachunku bankowego, którego posiadaczem jest osoba fizyczna, niezawarta w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, będzie ulegać rozwiązaniu z dniem śmierci posiadacza rachunku albo z upływem 10 lat od dnia wydania przez posiadacza rachunku ostatniej dyspozycji dotyczącej tego rachunku, chyba że umowa rachunku oszczędnościowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej została zawarta na oznaczony dłuższy niż 10 lat.

Dalsze zmiany związane z problematyką rachunków nieaktywnych dotyczą:

1. Utworzenia Centralnej Informacji o Rachunkach;
 2. Udzielania przez banki posiadaczowi rachunku będącego osobą fizyczną, a także osobie, która uzyskała tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku, zbiorczej informacji o rachunkach bankowych i umowach rachunków bankowych;
 3. Przekazywania stosownych informacji gminom ostatniego miejsca zamieszkania posiadacza rachunku;
 4. Tajemnicy bankowej.
2. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Weszła w życie 9 października 2016 roku, z wyjątkiem kilku przepisów, które weszły w życie z dniem 9 lipca 2016 r. oraz 11 lutego 2017 r. Ustawa implementuje do krajowego porządku prawnego dwie unijne dyrektywy: dyrektywę PE i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającą ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz dyrektywę PE i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie systemów gwarancji depozytów. Ustawa powierzyła Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (BFG) rolę organu przymusowej restrukturyzacji, przyznając mu bardzo szerokie kompetencje

związane z przymusową restrukturyzacją banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych czy firm inwestycyjnych. Zgodnie z przyjętymi założeniami oddzielnie funkcjonuje fundusz przymusowej restrukturyzacji, który docelowo ma być zasilony składkami w wysokości 1,4% kwoty środków gwarantowanych oraz fundusz gwarancyjny, do którego docelowo ma trafić (bezpośrednio oraz w formie zobowiązań do zapłaty) 2,8% środków objętych ochroną gwarancyjną. Ustawa zmieniła również art. 10c Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, zgodnie z którym Statut może przewidywać, że zarząd banku spółdzielczego będzie uprawniony do wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały, biorąc pod uwagę w szczególności ogólną sytuację banku pod względem finansowym, płynnościowym oraz pod względem wypłacalności, wymogi w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013, wymogi nałożone na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy – Prawo bankowe, oraz wymóg, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. W przypadku ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały zarząd banku może dokonać wypłat członkom żądającym zwrotu wpłat na udziały. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym ustały te przesłanki, oraz w przypadku, gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat spółdzielni. Sposób i termin zwrotu określa Statut.

3. Ustawa z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw. Weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2016 r. Ustawa w znacznym stopniu ograniczyła obrót ziemią rolną. Wstrzymano sprzedaż nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na okres 5 lat od wejścia w życie ustawy. Ustawa nałożyła szereg wymagań, które ewentualny nabywca nieruchomości rolnej musi spełnić, by móc nieruchomość nabyć.

ROZDZIAŁ 2

Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

4. Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych.

Weszła w życie z dniem 1 lutego 2016 r. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem aktywów niektórych instytucji finansowych (tzw. podatek bankowy). Podatnikami tego podatku, są m. in. banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, krajowe zakłady ubezpieczeń, krajowe zakłady reasekuracji, instytucje pożyczkowe w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z Ustawą, podstawą opodatkowania jest nadwyżka sumy wartości aktywów podatnika, wynikająca z zestawienia obrotów i sald, ustalonego na ostatni dzień miesiąca na podstawie zapisów na kontach księgi głównej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub standardami rachunkowości stosowanymi przez podatnika na podstawie art. 2 ust. 3 tej ustawy – ponad kwotę 4 mld zł. Podatek wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie.

5. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa zmieniająca, która weszła w życie 17 kwietnia 2016 r. Zmieniono model abstrakcyjnego badania klauzul abuzywnych we wzorcach umów zawieranych z konsumentami z sądowego na administracyjno - sądowy. Od wejścia w życie przedmiotowej zmiany kontroli stosowanych wzorców prowadzi Prezes UOKiK w postępowaniu administracyjnym, kończącym się Decyzją Prezesa. W ramach noweli wprowadzono regulację, na podstawie której zakazano stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych wskazanych przez przepisy Kodeksu cywilnego. Poza tym przyznano Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów szersze uprawnienia zw. z decyzjami zobowiązującymi stosowanych wobec nieuczciwych przedsiębiorców oraz z publicznym systemem informowania konsumentów o przysługujących im prawach. Rozszerzono również katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz wprowadzono do postępowania przed Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów instytu-

cję tzw. „tajemniczego klienta”, czyli uprawnienie do przeprowadzenia kontrolowanego zakupu usług, które są poddane kontroli Urzędu.

6. Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne.

Ustawa weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r. Regulacja opiera się na założeniu efektywnego zaspokojenia wierzycieli oraz pomocy dla zadłużonych przedsiębiorców i utrzymaniu ich w obrocie gospodarczym. Ustawa ta wprowadziła m. in. nowe formy postępowań restrukturyzacyjnych, wydzieliła ponadto sądy restrukturyzacyjne, wprowadzono nową definicję niewypłacalności.

7. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.

Nowelizacja weszła w życie z dniem 20 sierpnia 2016 r. W zakresie praktyki bankowej, nowelizacja wniosła do systemu prawa nowy rodzaj rachunku - rachunek rodzinny. Rachunki rodzinne mogą być prowadzone wyłącznie dla osób fizycznych, którym przyznano niepodlegające egzekucji świadczenia, dodatki, zasiłki oraz inne kwoty, o których mowa w art. 833 § 6 i 7 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, z wyjątkiem świadczeń alimentacyjnych, zwane dalej „świadczeniami niepodlegającymi egzekucji”. Pojawienie się rachunku rodzinnego w przepisach polskiego prawa związane jest z wejściem w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tzw. 500+. Środki zgromadzone na tym rachunku nie podlegają egzekucji.

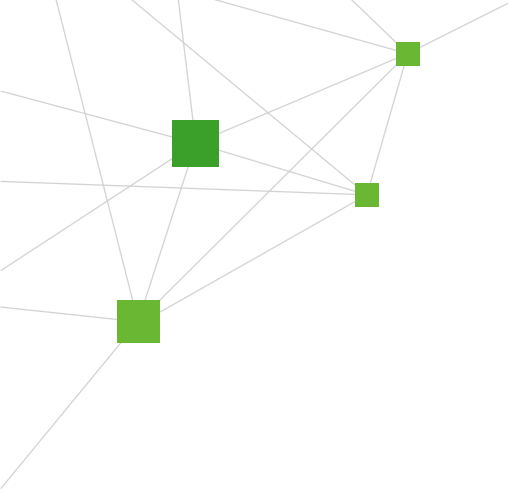
8. Ustawa o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 lipca 2015 r.

Weszła w życie, co do zasady z dniem 8 września 2016 r. Ustawa rozszerzyła możliwości korzystania z drogi elektronicznej i doręczeń elektronicznych w postępowaniu egzekucyjnym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, jak również dalsza korespondencja między komornikiem a bankiem w trakcie realizacji tego zajęcia są składane wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego takie zajęcia. Podobne zmiany

ROZDZIAŁ 2

Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

zostały wprowadzone do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ustawa wprowadza również zmiany w prawie bankowym, na podstawie których banki mają obowiązek prowadzenia systemu teleinformatycznego obsługującego zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego. Zmienione zostały również zasady rozstrzygania zbiegów egzekucji.

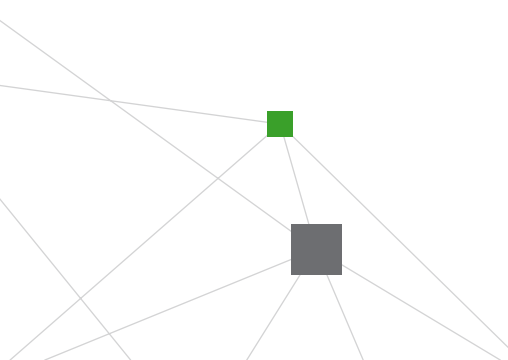

Dzięki

Poświęceniu
i wysiłkom

3 Działalność banku

3.1	Obsługa banków spółdzielczych	22
3.2	Bankowość korporacyjna oraz obsługa segmentu finansów publicznych	28
3.3	Działalność skarbową	30
3.4	Działalność powiernicza	31
3.5	Bankowość transakcyjna	31
3.6	Bankowość detaliczna	32
3.7	Działalność w sektorze AGRO	32

ROZDZIAŁ 3

Działalność banku

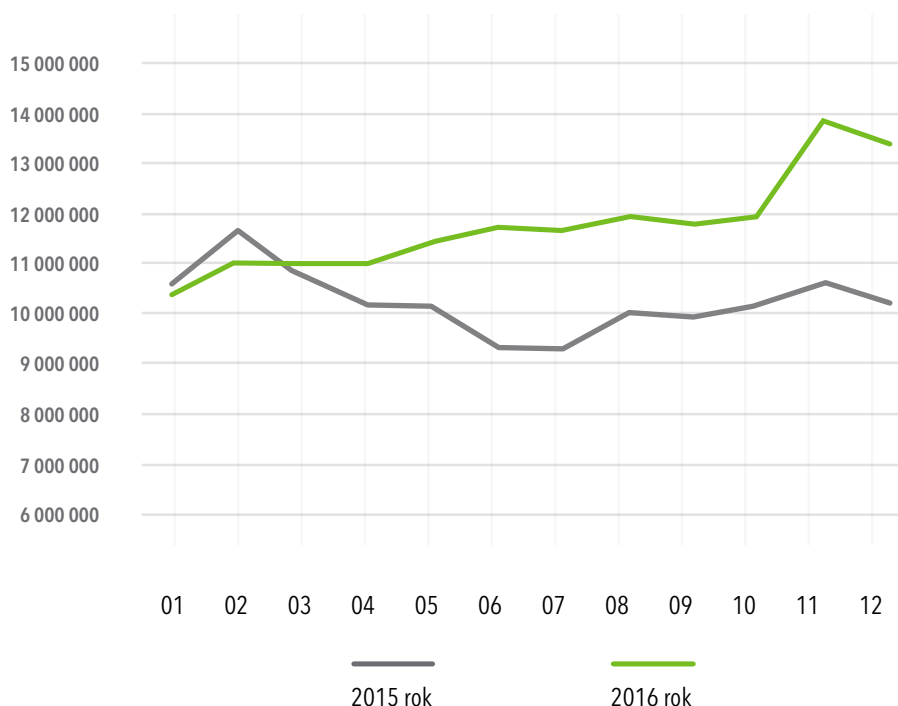
3.1 Obsługa banków spółdzielczych

Współpraca w zakresie lokat

SGB-Bank S.A. finansuje swoją działalność przede wszystkim dzięki środkom pozyskanym od banków spółdzielczych zrzeszonych w Spółdzielczej Grupie Bankowej oraz - w mniejszym stopniu - od banków komercyjnych i klientów niefinansowych. Udział środków pozyskanych od banków spółdzielczych w sumie bilansowej na dzień 31.12.2016 r. wynosił 81%.

Banki spółdzielcze lokują swoje nadwyżki w SGB-Banku S.A. na rachunkach bieżących oraz lokatach O/N i terminowych. Ponadto, za pośrednictwem SGB-Banku S.A. mogą nabywać dłużne papiery wartościowe, takie jak: bony pieniężne, bony skarbowe oraz papiery komercyjne i obligacje komunalne.

Wykres 2. Stany bilansowe depozytów banków spółdzielczych na koniec miesiąca w tys. zł (PLN i waluta).

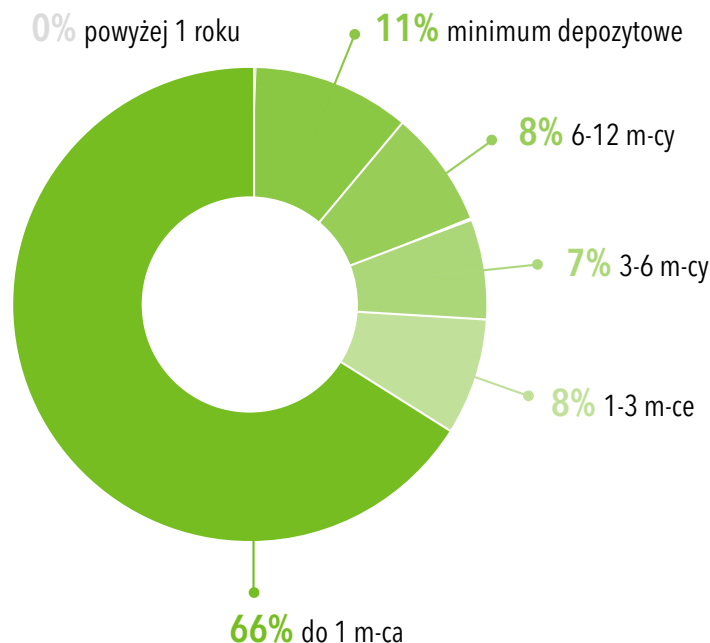

W 2016 roku zdecydowanie odmiennie w porównaniu z poprzednimi latami kształtowała się dynamika przyrostu lokat terminowych banków spółdzielczych. Spowodowane to było głównie różnicami między kalendarzami dopłat bezpośrednich w latach 2015/2016 i 2016/2017. W 2016 roku nie obserwowano charakterystycznego, dynamicznego wzrostu środków banków spółdzielczych w I. kwartale, natomiast w II. i III. kwartale, w odróżnieniu od lat poprzednich, utrzymywał się stabilny stan środków z lekką dynamiką wzrostową. Zdecydowany przyrost obserwowany był w IV kwartale,

co wynikało z uruchomienia przez ARiMR dopłat dla rolników już w październiku i wypłaty ok. 70% środków do końca listopada.

W 2016 roku kolejne banki spółdzielcze przystępowały do Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB (IPS-SGB). Na koniec 2016 roku jedynie trzy banki zrzeszone w SGB znajdowały się poza IPS-SGB. Przystąpienie do IPS-SGB wiązało się m.in. z obowiązkiem utrzymywania przez uczestników środków na rachunkach Minimum Depozytowego do wysokości indywidualnie wyznaczonych limitów.

Wykres 3. Struktura terminowa depozytów przyjętych od banków spółdzielczych na dzień 31.12.2016 r.

Średni stan lokat przyjętych od banków spółdzielczych z uwzględnieniem środków na rachunkach Minimum Depozytowego w 2016 r. wyniósł 11 850 890,8 tys. zł, co oznacza przyrost o 14,6% w stosunku do roku 2015. Na dzień 31.12.2016 r. stan lokat terminowych pozyskanych od banków spółdzielczych wynosił 13 324 405,7 tys. zł, z czego 88,5% stanowiły lokaty terminowe złotowe, 11,3% środki na Minimum Depozytowe i 0,2% lokaty walutowe. Oznacza to wzrost środków o 31,3% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2015 r. Banki spółdzielcze lokowały większość swoich nadwyżek na krótkie terminy, według stanu na 31.12.2016 r. 66% lokat zdeponowanych było na okresy do 1 miesiąca, 8% na okres od 1 do 3 miesięcy. Należy przy tym podkreślić, że mimo krótkich terminów lokowania, lokaty banków spółdzielczych charakteryzowały się dużą stabilnością.

W 2016 roku banki spółdzielcze za pośrednictwem SGB-Banku S.A. nabyły papiery wartościowe komercyjne oraz komunalne o łącznej wartości 6 970,0 tys. zł i bony pieniężne 7-dniowe o łącznej wartości 20 036 330,0 tys. zł.

Banki spółdzielcze w procesie zarządzania bieżącymi nadwyżkami środków korzystają z automatycznych O/N w ramach rachunków bieżących. Stan środków zgromadzonych na automatycznych O/N na 31.12.2016 r. wynosił 378 446,9 tys. zł, średni stan w 2016 r. wynosił zaś 220 958,1 tys. zł.

Średnie saldo na rachunkach bieżących banków spółdzielczych w 2016 r. kształtowało się na poziomie 315 373,9 tys. zł i w 97,7% składały się na nie rachunki walutowe. W stosunku do 2015 r. oznacza to wzrost o 32,1%. Na dzień 31.12.2016 r. stan na rachunkach bieżących banków spółdzielczych wynosił 375 268,1 tys. zł, co oznacza wzrost o 35,4% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2015 r., wzrost ten miał miejsce na rachunkach loro walutowych. Wzrost środków na rachunkach walutowych połączony był ze spadkiem walutowych depozytów terminowych w rezultacie polityki prowadzonej od 2015 roku przez EBC w zakresie stóp procentowych.

W 2016 r. rozwijano współpracę z bankami spółdzielczymi w zakresie transakcji wymiany walut. W stosunku do 2015 roku zwiększono obrót walutowy o 18,1%. Realizowano transakcje w następujących walutach: EUR, USD, GBP, CZK, DKK, NOK oraz SEK.

W roku 2016 SGB-Bank S.A. rozwijał współpracę z bankami spółdzielczymi w zakresie usług komplementarnych, obejmujących zawieranie z klientami banków spółdzielczych transakcji wymiany walut z natychmiastową dostawą, transakcji zabezpieczających ryzyka finansowe oraz transakcji na papierach wartościowych. W ramach współpracy banki spółdzielcze miały udział w wynikach generowanych na transakcjach z ich klientami. W roku 2016 umowę o współpracy w Obszarze Rynków Finansowych podpisało kolejne 9 banków spółdzielczych. Wpływ na przystępowanie banków do tej umowy miało uruchomienie w 2015 roku elektronicznej Platformy wymiany walut (ET) umożliwiającej zawieranie przez klientów transakcji wymiany walut z natychmiastową dostawą oraz ich automatyczne rozliczanie. W 2016 roku kontynuowano prace nad kolejnym etapem wdrożenia platformy, pozwalającym klientom na zawieranie również transakcji terminowych FORWARD. Wprowadzenie ET pozwala na zaoferowanie klientom Grupy SGB pełnego serwisu opartego na standardach rynkowych.

W 2016 roku kontynuowano rozwój działalności Grupy w zakresie obsługi przekazów Western Union. W ubiegłym roku poszerzono liczbę banków spółdzielczych realizujących przekazy WU o 21 kolejnych subagentów oraz rozpoczęto proces wdrażania działalności w kolejnych bankach. Na koniec 2016 roku z usługi Western Union korzystało w sumie 149 banków spółdzielczych.

SGB-Bank S.A. w 2016 roku przygotował emisję obligacji dla jednego Banku Spółdzielczego na łączną kwotę 5 mln zł. Obligacje zostały wyemitowane w celu zaliczenia środków z emisji do funduszy własnych Banku Spółdzielczego za zgodą KNF. Bank taką zgodę uzyskał.

Współpraca w zakresie kredytów

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan kredytów sektora niefinansowego i budżetowego, udzielonych w ramach konsorcjum SGB-Banku S.A. z bankami spółdzielczymi, wyniósł 2 148 967 tys. zł. Oznacza to spadek wartości kredytów w konsorcjum o 119 394 tys. zł w porównaniu do roku poprzedniego. W 2016 r. w ramach konsorcjum z Bankami Spółdzielczymi udzielono

kredytów w kwocie 799 681 tys. zł; w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek udzielonych kredytów w konsorcjum o 118 276 tys. zł (zaangażowanie SGB-Banku S.A. wyniosło 492 870 tys. zł, w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek o 54 900 tys. zł). Liczba udzielonych kredytów w konsorcjum w 2016 r. wyniosła 227 szt., jest to o 194 sztuki mniej w porównaniu do roku poprzedniego. W 2016 r. SGB-Bank S.A. w ramach kredytów udzielanych w konsorcjum współpracował z 82 Bankami Spółdzielczymi.

Współpraca w zakresie usług leasingowych

Banki Spółdzielcze przy współpracy z SGB Leasing Sp. z o.o., podobnie jak w poprzednich latach oferowały swoim klientom finansowanie w formie leasingu. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość umów netto zawartych przez banki spółdzielcze wyniosła 22 494,1 tys. zł, oznacza to spadek wartości sprzedaży o 8,1% w porównaniu do roku 2015.

Współpraca w zakresie usług faktoringowych

W 2016 r. Banki Spółdzielcze, we współpracy z firmą Faktorzy S.A., świadczyły klientom usługi finansowe w zakresie faktoringu. Wartość umów zawartych na koniec 2016 r. dla klientów Banków Spółdzielczych wyniosła 3 800 tys. zł, oznacza to spadek wartości sprzedaży o 3 450 tys. zł (spadek sprzedaży o 48%) w porównaniu do roku 2015.

Współpraca w zakresie usług ubezpieczeniowych

Banki Spółdzielcze, tak jak w latach ubiegłych współpracując z Concordia Ubezpieczenia (WTUŻiR Concordia Capital SA i Concordia Polska TUW), oferowały swoim Klientom produkty ubezpieczeniowe w zakresie zrzeczeniowych (ok. 47%) i nie zrzeczeniowych (ok. 53%) umów ubezpieczeniowych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku przypis składek z tytułu ubezpieczeń wyniósł:

1. życiowych - 14 744 tys. zł, co oznacza wzrost wartości przypisu składek o 412,3 tys. zł w porównaniu do roku 2015,
2. majątkowych - 18 559,4 tys. zł, co oznacza spadek o 1 206,0 tys. zł w porównaniu do roku 2015.

ROZDZIAŁ 3

Działalność banku

Wsparcie regulacyjne w zakresie produktów

W ramach wsparcia regulacyjnego przeprowadzono konsultacje merytoryczne i wdrożeniowe dla Banków Spółdzielczych oraz prowadzono dla nich działania komunikacyjne, m.in. warsztaty mające na celu wdrażanie zrzeszeniowych regulacji wzorcowych.

Dokonywano bieżącej aktualizacji i dalszej optymalizacji regulacji produktowych. Przygotowywano oraz udostępniano Bankom Spółdzielczym regulacje produktowe umożliwiające oferowanie i obsługę nowych i modyfikowanych produktów zrzeszeniowych.

Wsparcie w zakresie programów specjalnych

W 2016r. banki SGB udzieliły 6 682 kredyty z pomocą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w formie dopłat do oprocentowania na łączną kwotę 633 385,16 tys. zł. Ilość kredytów inwestycyjnych z dopłatami do oprocentowania udzielonych przez banki SGB wynosiła 1 382 szt. na kwotę 406 769,28 tys. zł, kredytów tzw. klęskowych z dopłatami do oprocentowania 4 420 szt. na kwotę 208 901,76 tys. zł, kredytów dla producentów rolnych oczekujących na wypłatę płatności bezpośrednich za 2015r. 880 szt. na kwotę 17 714,12 tys. zł.

Łączna kwota pozyskanych z ARiMR za 2016r. środków na dopłaty do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki SGB wynosi 34 726,15 tys. zł, natomiast środków na kredyty z linii CSK - Częściowa Spłata Kapitału - 522,44 tys. zł.

W 2016r. banki SGB udzielały kredytów z pomocą Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym kredytów studenckich oraz kredytów z finansowym wsparciem ze środków Funduszu Dopłat udzielanych na zasadach określonych Ustawą z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi, tzw. program „Mieszkanie dla młodych”. W 2016r. banki SGB udzieliły 219 kredytów „Mieszkanie dla młodych” na łączną kwotę 32 226,39 tys. zł, do których uzyskano dofinansowanie w kwocie 5 601,21 tys. zł. Bank Gospodarstwa Krajowego zabezpieczył w formie gwarancji i poręczeń BGK 725 kredytów udzielonych przez banki SGB MŚP na łączną kwotę zabezpieczenia w wysokości 233 669,27 tys. zł, w tym 557 gwarancji de minimis na łączną kwotę 193 138,90 tys. zł.

W 2016r. banki SGB za pośrednictwem SGB-Banku S.A. pozyskały 983,22 tys. zł dotacji w ramach

kredytów udzielanych we współpracy z WFOŚiGW, 2 542,51 tys. zł dopłat BGK do oprocentowania kredytów mieszkaniowych udzielonych w ramach programu „Rodzina na swoim”, oraz 311,32 tys. zł dopłat BGK do oprocentowania kredytów studenckich.

W związku z ustawą z dnia 9 października 2015r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy, SGB-Bank wdrożył umowy współpracy z wszystkimi bankami spółdzielczymi.

Wsparcie w zakresie dodatkowych usług dla Banków Spółdzielczych

W 2016r. w ramach wsparcia Banków Spółdzielczych SGB-Bank S.A. prowadził intensywne działania mające na celu wdrożenie obsługi dodatkowych usług dla Banków Spółdzielczych. W szczególności zrealizowano:

1. wdrożenie usługi obsługi kadrowo-płacowej dla Banków Spółdzielczych;
2. pilotażowe uruchomienie usługi wydruków i dystrybucji korespondencji masowych.

Marketing i komunikacja

Działalność komunikacyjna SGB-Banku S.A. skupiona była na promowaniu wizerunku i marki Banków Spółdzielczych oraz aktywnym wsparciu ich lokalnych działań marketingowych. Działania promocyjne obejmowały również w sposób pośredni aktywność rynkową sieci oddziałów SGB-Banku S.A., w zakresie wyznaczonym przez strategię SGB.

Niezwykle istotnym tematem zarówno komunikacji wewnętrznej jak i działań public relations skierowanych poza Zrzeszenie w minionym roku była kontynuacja prac nad zmianami do Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz kwestia utworzenia zrzeszeniowego Systemu Ochrony Instytucjonalnej.

Promocja marki (Fundusz Promocyjny SGB)

W 2016 r. składka na Fundusz Promocyjny SGB od banków spółdzielczych została zawieszona, ze względu na konieczność poniesienia przez banki kosztów związanych z utworzeniem Spółdzielczego Systemu Ochrony, w związku z czym Fundusz Promocyjny SGB opierał się wyłącznie na składce SGB-Banku S.A. W ramach

dostępnych środków zrealizowana została telewizyjna kampania wizerunkowa Banków Spółdzielczych SGB.

Komunikacja z najmłodszymi

Banki Spółdzielcze SGB, podobnie jak w latach poprzednich, uczestniczyły w skierowanym do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów projekcie „SKO w SGB”. Jest to jeden z najpopularniejszych programów edukacji ekonomicznej dla dzieci i młodzieży, dzięki któremu poznają oni różne formy oszczędzania i zarządzania swoimi pieniędzmi.

W akcji wzięło udział kilka tysięcy uczniów z niemal 400 szkół. W ramach konkursu głównego przygotowane zostały dwa konkursy internetowe, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Promocje produktowe

Rok 2016 był kolejnym okresem rozwoju działań promocyjnych wspierających sprzedaż produktów oferowanych przez Spółdzielczą Grupę Bankową. Oprócz cyklicznie prowadzonych promocji lokat terminowych, zostały również zorganizowane promocje kart płatniczych systemu Visa i Mastercard, terminali POS, kredytów konsumenckich oraz kont. Najważniejsze projekty:

1. 4 loterie „Lokata SGB” wspierające sprzedaż lokat terminowych,
2. loteria kredytu gotówkowego z nagrodami: „kredyt gotówkowy jesień 2016”
3. oferta terminali POS dla przedsiębiorstw i urzędów wraz z programami wspierającymi sprzedaż terminali
4. program edukacji w zakresie bezpieczeństwa w bankowości elektronicznej „Kevin sam w Banku SGB”.

Równolegle kontynuowano działania z organizacją Visa i Mastercard mające na celu zwiększenie transakcji bezgotówkowych oraz wydawnictwa kart do kont osobistych i rachunków firmowych. Oprócz udziału w systemowych akcjach przeprowadzanych przez organizacje płatnicze, zorganizowano konkursy i promocje wspierające transakcyjność oraz wydawnictwo kart.

Sektor AGRO - działania strategiczne

Rok 2016 to czas wzmożonych działań promocyjnych skierowanych do klientów z sektora AGRO. Należały do nich m.in.:

1. współpraca redakcyjna z wiodącymi branżowymi mediami,
2. uczestnictwo w eventach sektora AGRO,
3. nowe projekty materiałów dedykowanych dla oferty produktowej AGRO,
4. promocje w mediach branżowych: kredyt na zakup ziemi, kredyt gospodarski, kartę dla rolnika AGRO SGB,
5. wdrożenie unikalnego programu skupiającego wybranych Partnerów Banków Spółdzielczych oferujących rabaty klientom posiadającym kartę z logo SGB; Program kierowany jest głównie do klientów z sektora AGRO, natomiast każdy klient posiadający kartę płatniczą z logo SGB może otrzymać rabat,
6. wdrożenie dla klientów nowego serwisu internetowego www.agro-sgb.pl, prezentującego ofertę produktową Zrzeszenia oraz realizowane inicjatywy AGRO.

Pozostałe działania z zakresu marketingu produktowego

1. kampania w zakresie finansowania agrobiznesu: sprzedaż bezpośrednia produktów z gospodarstw rolnych,
2. wspólna z Concordia Ubezpieczenia kampania „Kredyt na VAT 0%”: finansowanie zakupu maszyn i urządzeń,
3. kampania reklamowa wspierająca sprzedaż karty rolnika AGRO,
4. promocyjne finansowanie fabryczne Ursus,
5. promocja oferty produktowej Zrzeszenia w ramach współpracy z Polskim Wydawnictwem Rolniczym.

Nagrody, wyróżnienia przyznane SGB

1. I miejsce w liczbie i wartości udzielonych kredytów preferencyjnych w 2016 roku na dzień 31.05.2016 wg danych ARiMR,
2. „Teraz Polska” - dla karty rolnika AGRO,
3. Złoty Acant - Medal Acanthus Aureus dla Spółdzielczej Grupy Bankowej za uczestnictwo w targach Polagra Premiery 2016 ze stoiskiem najbardziej sprzyjającym realizacji strategii marketingowej,
4. II miejsce dla Banków Spółdzielczych SGB w pierwszym w Polsce rankingu „Bank Najlepszy dla Rolnika 2016” przygotowanym przez agencję badawczą Martin & Jacob;
5. Złoty Laur Biznesu dla karty rolnika AGRO,
6. „Innowacyjny produkt rolniczy 2016” od miesięcznika Farmer dla karty rolnika AGRO; „Najładniejsza polska karta 2016 roku” w kategorii Nagroda Publiczności.

Działalność sponsoringowa

Działalność sponsoringowa realizowana przez SGB-Bank S.A. na przestrzeni 2016 roku miała dwójaki charakter:

1. sponsoring prowadzony w imieniu SGB-Banku S.A. mający na celu budowanie wizerunku Spółdzielczej Grupy Bankowej,
2. sponsoring realizowany indywidualnie przez poszczególne banki spółdzielcze przy wsparciu ze strony SGB-Banku S.A.

Realizowane działania miały na celu kreowanie wizerunku Spółdzielczej Grupy Bankowej jako instytucji godnej zaufania, dbającej o swoich klientów, ale także zaangażowanej w działania lokalne mające na celu budowanie kapitału społecznego. SGB-Bank włączył się m.in. w obchody 1050-lecia Chrztu Polski i 60. Rocznicy Poznańskiego Czerwca 1956 r.

Banki Spółdzielcze mogły w 2016 roku liczyć na wsparcie przy realizacji zgłoszonych przedsięwzięć zarówno poprzez pomoc w organizacji, jak i dofinansowaniu wydarzeń, wypożyczenie materiałów ekspozycyjnych,

a także indywidualne konsultacje oraz uczestnictwo przedstawicieli SGB-Banku S.A. w sponsorowanych wydarzeniach.

Obszar działań PR**Społecznik 2.0 - promocja zaangażowania społecznego banków spółdzielczych**

W 2016 roku kontynuowano rozwój portalu internetowego Społecznik 2.0, skierowanego do osób, którym bliska jest idea zaangażowania społecznego. Treści tam zamieszczone podpowiadają jak działać oraz zachęcają do podejmowania dużych i małych inicjatyw społecznikowskich integrujących społeczność i poprawiających jakość ich życia. Działania komunikacyjne związane z tym wątkiem zmierzają do utrwalenia w opinii publicznej silnych związków misji banków spółdzielczych SGB z procesem rozwoju społeczności lokalnych. W tym celu w serwisie umieszczono mapę zaangażowania, wskazującą ogrom wsparcia realizowanego przez banki spółdzielcze.

W ramach projektu Społecznik 2.0 w 2016 r. zostały przeprowadzone dwie kolejne edycje konkursu na lokalne inicjatywy społecznikowskie - „Spółdzielnia pomysłów”. Łącznie zgłoszono kilkaset projektów, na które oddano kilkadziesiąt tysięcy głosów.

Do tej pory, w pięciu edycjach zgłoszono 947 projektów, na które łącznie oddano ponad 250 tysięcy głosów. Liczba fanów na oficjalnym Fanpage’u akcji (facebook.pl/Spoecznik20) przekroczyła granicę 18 000 i wciąż systematycznie rośnie.

Komunikacja zewnętrzna

Informacje na temat Spółdzielczej Grupy Bankowej jak również SGB-Banku S.A. pojawiły się w wielu tytułach prasowych. Zgodnie z raportem Instytutu Monitorowania Mediów w 2016 r. pojawiło się ponad 800 informacji prasowych i 2,5 tys. wzmianek w materiałach internetowych informujących o banku zrzeszającym i Zrzeszeniu SGB.

Wykres 4. Ogólna liczba publikacji w prasie i na portalach internetowych w 2016 r.

3.2 Bankowość korporacyjna oraz obsługa segmentu finansów publicznych

W roku 2016 SGB-Bank S.A. przeprowadził 12 emisji dłużnych papierów wartościowych, w tym 10 emisji obligacji komunalnych o wartości 46 363,0 tys. zł (wzrost wartości emisji w stosunku do ubiegłego roku o 63,8%) oraz 2 emisje obligacji komercyjnych o wartości programów 46 363,0 tys. zł (spadek wartości emisji o 59,3% w stosunku do roku 2015).

Na dzień 31.12.2016 r. wartość papierów komercyjnych wyemitowanych przez SGB-Bank S.A. w portfelu Banku wynosiła 184 184,9 tys. zł, obligacji komunalnych 166 879,0 tys. zł.

SGB-Bank S.A. w ramach działalności statutowej zawierał transakcje z klientami dotyczące obrotu nieskarbowymi papierami wartościowymi. W 2016 roku sprzedano klientom papiery wartościowe komercyjne oraz komunalne o wartości nominalnej 2 138,0 tys. zł.

Poza papierami wartościowymi, SGB-Bank S.A. oferował klientom posiadającym znaczne nadwyżki możliwość lokowania w Banku środków w formie lokat SKARB, których oprocentowanie każdorazowo jest negocjowane w stosunku do kwotowań na rynku międzybankowym. W roku 2016 przyjęto 160 lokat na terminy od jednego dnia do 1 roku na kwotę 536 242,4 tys. zł. Na dzień 31.12.2016 r. stan tych lokat wynosił 64 826,0 tys. zł. Klienci w ramach umowy lokaty SKARB mogli również skorzystać z automatycznego O/N w ramach rachunku

bieżącego. Na koniec grudnia 2016 r. z tej możliwości korzystało 53 klientów.

W 2016 r. rozwijano współpracę z klientami w zakresie transakcji wymiany walut. W stosunku do 2015 roku podwojono liczbę transakcji, obrót walutowy zwiększono o 34,9%. Realizowano transakcje wymiany walut zarówno z natychmiastową wymianą waluty jak i transakcje terminowe, zabezpieczające ryzyko finansowe w walutach EUR, USD, GBP, CZK, oraz NOK.

Działalność kredytowa

Na dzień 31 grudnia 2016 r. portfel kredytów z sektora niefinansowego, budżetowego wyniósł 4 877 061 tys. zł, notując spadek o 3,00 % w stosunku do poprzedniego roku tj. o 150 528,0 tys. zł.

Działalność depozytowa

Na dzień 31 grudnia 2016 r. portfel depozytów z sektora niefinansowego i budżetowego wyniósł 1 031 298 tys. zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nieznacznie wzrosły zarówno depozyty sektora niefinansowego jak też budżetowego. Dynamika portfela depozytów sektora niefinansowego wyniosła 102% tj. o 16 877 tys. zł, a sektora budżetowego

ROZDZIAŁ 3

Działalność banku

o 119% co oznacza wzrost o 9 390 tys. zł. Struktura portfela depozytów sektora niefinansowego i budżetowego została przedstawiona w tabeli 7.

Usługi faktoringowe i leasingowe

SGB-Bank S.A. we współpracy z firmą Faktorzy S.A., podobnie jak w poprzednich latach oferował klientom usługi finansowe w zakresie faktoringu. Wartość umów zawartych na koniec 2016 r. dla klientów SGB-Banku S.A. wyniosła 12 120 tys. zł, co oznacza spadek wartości sprzedaży o 11 710 tys. zł (49,1%) w porównaniu do roku 2015 r. Sprzedaż dla własnych klientów spółki Faktorzy S.A. wzrosła ponad pięciokrotnie.

SGB-Bank S.A. kontynuował również współpracę z SGB Leasing Sp. z o.o., oferując klientom usługi finansowe w zakresie leasingu. Na koniec roku wartość umów

netto zawartych dla klientów SGB-Banku S.A. wyniosła 7 397,4 tys. zł, co oznacza spadek wartości o 67,0% w porównaniu do roku 2015 r.

Działalność produktowa

W zakresie rozwoju oferty produktowej kontynuowano działania mające na celu realizację założeń platformy produktowo-marketingowej. Do najważniejszych elementów platformy należą:

1. dobór pakietu produktów i cen dla kluczowych segmentów,
2. unowocześnienie oferty produktowej,
3. optymalizacja procesów obsługi klientów,
4. rozwój produktów i usług dewizowych,
5. wzmocnienie elementów wsparcia sprzedaży produktów.

Tabela 6. Portfel kredytów podmiotów niefinansowych i budżetowych SGB-Banku S.A. według stanu na dzień 31.12.2016 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	Struktura
Sektor niefinansowy	4 221 982	86,6%
Sektor budżetowy	655 079	13,4%
Wartość portfela kredytów niefinansowych, budżetowych na koniec 2016 r.	4 877 061	
Wartość portfela kredytów niefinansowych, budżetowych na koniec 2015 r.	5 027 589	
Dynamika 2016/2015	97,0%	

Tabela 7. Portfel depozytów podmiotów niefinansowych i budżetowych SGB-Banku S.A. (w tys. zł)

Depozyty	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015	% Dynamika
Sektor niefinansowy:	971 670,09	954 792,77	102%
a'vista	743 537,35	757 033,82	98%
lokaty terminowe	228 132,75	197 758,95	115%
Sektor budżetowy	59 627,50	50 237,78	119%
Razem	1 031 297,59	1 005 030,56	103%

ROZDZIAŁ 3

Działalność banku

Wprowadzono do oferty nowe produkty/usługi: kartę mobilną Visa (HCE) wydawaną do rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, usługę poszukiwań rachunków poprzez Centralną informację, a także kartę rolnika AGRO SGB.

W ramach współpracy z podmiotami zewnętrznymi uruchomiono:

1. Kredyty z dopłatami ARiMR do oprocentowania:
 - a. dla producentów rolnych oczekujących na wypłatę płatności bezpośrednich za 2015 r. (linia KO)
 - b. na spłatę zobowiązań cywilno-prawnych (linia ZC).
2. gwarancje BGK spłaty kredytu w ramach Funduszu Gwarancyjnego POIG.

Rozpoczęto proces wygaszania z oferty Spółdzielczej Grupy Bankowej kart typu charge wydawanych dla klientów indywidualnych i ich migracji na karty kredytowe.

W zakresie regulacji produktowych prowadzono działania mające na celu ich doskonalenie oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów zewnętrznych i wewnętrznych. W zakresie wsparcia sprzedaży, inicjowano działania mające na celu podniesienie poziomu ukartowania rachunków oraz zwiększenie transakcyjności na kartach płatniczych, w tym rozwój transakcji zbliżeniowych, m.in. poprzez sprzedaż premii dla klientów Banków Spółdzielczych oraz konkursy dla pracowników Banków Spółdzielczych wydających karty płatnicze. Działania wspierające wydawnictwo kart płatniczych były organizowane przy współpracy organizacji płatniczych Visa i Mastercard.

3.3 Działalność skarbowa

Działalność skarbową SGB-Banku S.A. ma na celu przede wszystkim zabezpieczenie płynności Banku i całego zrzeszenia oraz inwestowanie nadwyżek na rynku finansowym. Aktywność SGB-Banku S.A. na tej płaszczyźnie polega głównie na angażowaniu wolnych środków w dłużne papiery wartościowe oraz w lokaty międzybankowe. Wartość środków zagospodarowanych na rynku finansowym w 2016 roku w stosunku

do 2015 roku wzrosła o 41,8%. Portfel papierów wartościowych składał się przede wszystkim z papierów Skarbu Państwa oraz bonów pieniężnych NBP (82% portfela papierów wartościowych na koniec 2016 r.), w stosunku do 2015 r. ich udział się zwiększył się o 6 p.p. Stan obligacji skarbowych na koniec 2016 r. wynosił 5 232 817,6 tys. zł, w stosunku do 31.12.2015 r. był wyższy o 60,5%. Stan bonów pieniężnych wynosił 3 284 183,8 tys. zł i był wyższy o 55,17%. W pewnym stopniu wzrost ten wiązał się z obowiązkiem utrzymywania w bonach pieniężnych lub obligacjach skarbowych puli środków będącej odwzorowaniem rachunków Minimum Depozytowego uczestników Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Na dzień 31.12.2016 r. pod Minimum Depozytowe zablokowane były papiery wartościowe w wysokości 1 573 374,8 tys. zł.

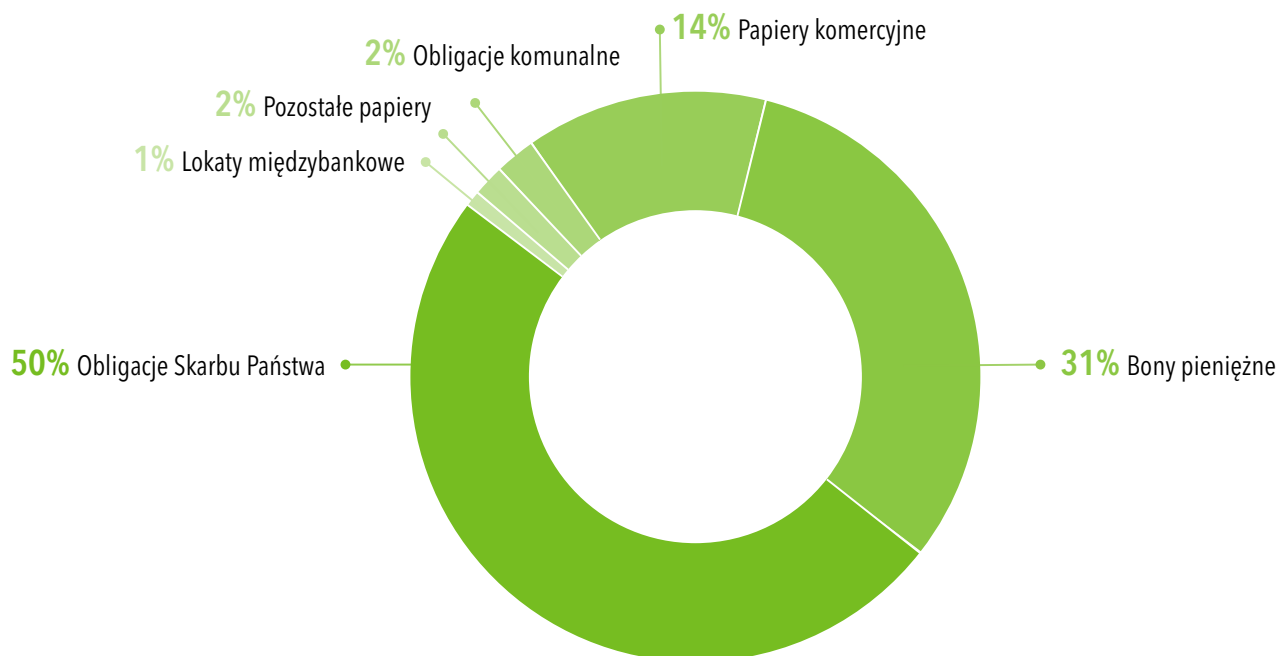
W 2016 r. SGB-Bank S.A. nieznacznie zwiększył zaangażowanie w komercyjnych papierach dłużnych. Na dzień 31.12.2016 r. wartość papierów komercyjnych w portfelu Banku wynosiła 1 494 332,4 tys. zł i w stosunku do poprzedniego roku była wyższa o 6,8%. Stan obligacji komunalnych na koniec roku ukształtował się na poziomie 179 919,5 tys. zł, wyższym o 13,0% w stosunku do 2015 r.

Pozostałe papiery wartościowe to jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz certyfikaty inwestycyjne, łączna wartość tych aktywów na koniec roku wyniosła 340 244,9 tys. zł.

W 2016 r. SGB-Bank S.A. był w porównaniu z rokiem 2015 mniej aktywny na rynku międzybankowym. Stan lokat międzybankowych na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 149 376,9 tys. zł, z czego 66,5% stanowiły lokaty walutowe. W stosunku do 2016 r. stan lokat był niższy o 55,1%.

Udział środków zaangażowanych w działalność skarbową w sumie bilansowej wyniósł na dzień 31.12.2016 r. 60,6% (54,0% na koniec 2015 r.).

Wykres 5. Struktura aktywów uplasowanych na rynku finansowym przez SGB-Bank S.A. - stan na dzień 31.12.2016 r.

3.4 Działalność powiernicza

Usługa prowadzenia klientowskich rachunków papierów wartościowych (działalność powiernicza)

W Banku według stanu na koniec 2016 r. prowadzono 49 rachunków papierów wartościowych. Wszystkie rachunki prowadzone były dla zrzeszonych banków spółdzielczych. Na rachunkach tych zarejestrowane były wyłącznie bony pieniężne o całkowitej wartości wynoszącej 365 300 tys. zł. Na ww. rachunkach na koniec 2016 r. nie zarejestrowano bonów skarbowych.

Usługa obsługi emisji papierów wartościowych i prowadzenia klientowskich rachunków depozytowych

W Banku prowadzono obsługę depozytową i finansową obligacji rynku niepublicznego, dla których Bank pełnił funkcję Depozytariusza i Agenta ds. płatności. Na koniec 2016 r. obsługa obejmowała 68 emitentów: 46 jednostek samorządu terytorialnego i 22 przedsiębiorstwa, w tym emisje obligacji dla zrzeszonych banków spółdzielczych. Łączna wartość nominalna papierów wartościowych zarejestrowanych na

rachunkach wyniosła 488 037 tys. zł, w tym odpowiednio: 137 008 tys. zł na rachunkach depozytowych prowadzonych dla klientów i 351 029 tys. zł w rejestrze Agenta Emisji. Wartość nominalna obligacji zarejestrowanych na rachunkach depozytowych zrzeszonych banków spółdzielczych wynosiła łącznie 72 184 tys. zł. Na koniec roku prowadzono 133 rachunki depozytowe.

3.5 Bankowość transakcyjna

Usługi rozliczeniowe

W 2016 r. dokonano rozliczeń blisko 129 mln zleceń płatniczych w obrocie krajowym, w tym 33 tys. za pośrednictwem Express Elixir. Do usługi Express Elixir wdrożono w 2016 roku 21 banków spółdzielczych. W stosunku do 2015 r. nastąpił przyrost rozliczonych zleceń o 7 mln zleceń. Dokonano rozliczeń ponad

98 tys. zleceń płatniczych w obrocie dewizowym- kierunek wychodzące (przyrost w stosunku do 2015 r. o 25,81%) oraz ponad 400 tys. zleceń przychodzących (przyrost w stosunku do 2015 r. o 12,03%). Przetworzono prawie 100 mln dokumentów rozliczeniowych z tytułu transakcji dokonanych kartami klientów oraz transakcji wykonanych w bankomatach i POS-ach Spółdzielczej Grupy Bankowej (przyrost w stosunku do 2015 r. o 13 mln transakcji).

3.6 Bankowość detaliczna

Sektor bankowości detalicznej zgodnie ze strategią SGB-Banku S.A. i Grupy SGB nie stanowił priorytetowego segmentu w działalności banku. Na koniec 2016 r. kredyty dla osób fizycznych wyniosły 459 329 tys. zł i obniżyły się o 31 457 tys. zł, stanowiąc 9% w portfelu kredytów SGB-Banku S.A.

W zakresie rozwoju oferty produktowej kontynuowano działania mające na celu realizację założeń platformy produktowo-marketingowej poprzez rozwój oferty oraz dostosowanie cen dla poszczególnych segmentów.

Unowocześniono ofertę produktową, poprzez dodanie do oferty Banku następujących produktów/usług: wdrożenie nowego systemu bankowości internetowej i mobilnej SGB24.pl, kartę mobilną Visa (HCE) do rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz usługę poszukiwań rachunków poprzez Centralną informację.

W kwestii ochrony konsumentów, dokonywano przeglądu regulacji mając na celu zapewnienie zgodności zapisów regulacji z przepisami prawa, z uwzględnieniem kwestii przeglądu regulacji pod kątem klauzul niedozwolonych.

Inicjowano działania mające na celu ukartownienie rachunków oraz zwiększenie transakcyjności na kartach płatniczych, w tym rozwój transakcji zbliżeniowych, m.in. poprzez sprzedaż premii dla klientów Grupy SGB oraz konkursy pracowników banków spółdzielczych wydających karty płatnicze.

3.7 Działalność w sektorze AGRO

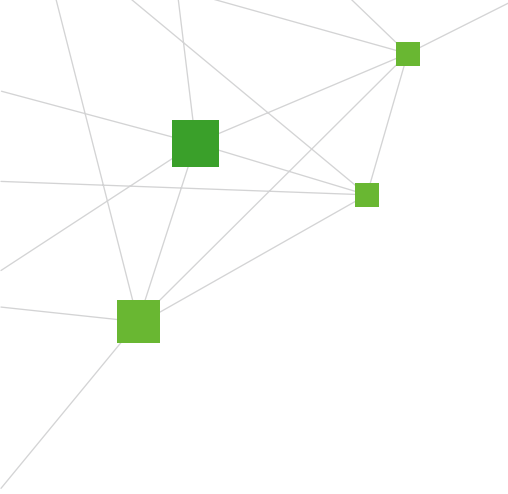
Zrealizowano plan strategicznych działań produktowo-marketingowych dla sektora AGRO.

W 2016 roku Banki Spółdzielcze SGB zajęły I miejsce w liczbie i wartości udzielonych kredytów preferencyjnych dla rolnictwa we współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Kontynuując działania dotyczące poszerzenia oferty kredytowej dla sektora Agro, w 2016 r. podpisano umowę współpracy z Ursus S.A. w zakresie promocyjnego finansowania fabrycznego wyrobów produkowanych przez Ursus S.A., W ramach promocyjnego finansowania fabrycznego Banki SGB oferują dwa produkty: kredyt preferencyjny z linii RR oraz komercyjny o jednolitych warunkach, również cenowych, we wszystkich Bankach; na dzień 31.12.2016 r. do umowy przystąpiło 106 Banków Spółdzielczych.

W ramach strategii dla sektora Agro, we współpracy z Concordia oraz z Polskim Wydawnictwem Rolniczym, realizowano kampanię produktowo-marketingową w zakresie łączonej oferty na kredyt inwestycyjny i obrotowy VAT 0%, do której przystąpiły 123 Banki Spółdzielcze.

Dla klientów z sektora AGRO przygotowano także kartę rolnika wraz z programem rabatowym RABAT AGRO SGB.

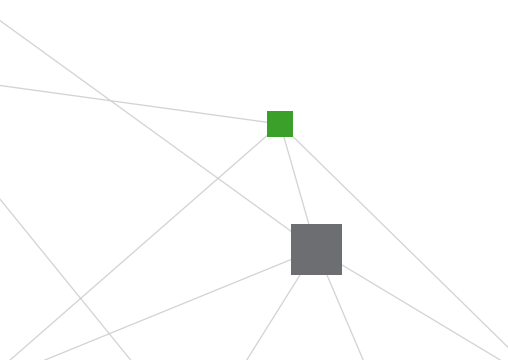

Dzięki

Najlepszym
rozwiązaniom

4 Obszary wsparcia

4.1	Kanały dystrybucji	34
4.2	Zmiany w zakresie technologii informatycznych	37
4.3	Zmiany procesów i produktów	37

ROZDZIAŁ 4

Obszary wsparcia

4.1 Kanały dystrybucji

Oddziały

Na dzień 31 grudnia 2016 r. SGB-Bank S.A. prowadził działalność operacyjną poprzez 18 Oddziałów (w tym 5 Oddziałów – Finansowe Centra Biznesu).

Bankowość elektroniczna

Bankowość elektroniczną wg stanu na 31 grudnia 2016 r. użytkowało 9 768 klientów detalicznych i 689 klientów korporacyjnych SGB-Banku S.A. Wszystkich klientów (łącznie SGB-Bank i Banków Spółdzielczych użytkujących wspólny system) korzystających z Bankowości elektronicznej było 38 796 (36 602 klientów detalicznych oraz 2 194 klientów korporacyjnych).

SGB-Bank S.A. posiada Bankowość elektroniczną przeznaczoną dla osób fizycznych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla klientów korporacyjnych. W grudniu 2016 roku wdrożony został nowy system bankowości elektronicznej sgb24.pl, który docelowo zastąpi dotychczasowy system bankowości elektronicznej. sgb24.pl to nowy system wykorzystujący technologię RWD (Responsive Web Design), dzięki czemu stanowi rozwiązanie bankowości internetowej i mobilnej stworzonej z myślą o nowoczesnym kliencie banku – jego indywidualnych potrzebach i preferencjach. Nowa bankowość automatycznie dostosuje swój wygląd do urządzenia, na którym jest wyświetlany (komputer, tablet, smartfon itd.).

W SGB-Banku S.A. i zrzeszonych Bankach Spółdzielczych wdrożono możliwość składania w bankowości elektronicznej wniosków w ramach Programu Rodzina 500+. Obsługa wniosków jest dostępna w 89 Bankach Spółdzielczych SGB. Systemy Bankowości elektronicznej dostosowane zostały również do wymogów tzw. SEPA END DATE.

Karty płatnicze

Na koniec grudnia 2016 roku liczba kart płatniczych funkcjonujących w ramach SGB wynosiła ponad 676 tys. W 2016 roku kontynuowano wdrażanie w Bankach Spółdzielczych systemu autoryzacji on-line, który wykorzystywany jest w 194 Bankach. Ogólna

liczba transakcji dokonanych kartami płatniczymi SGB w 2016 roku wyniosła niemal 56 milionów (z czego ponad 35 milionów to transakcje bezgotówkowe) na łączną kwotę ponad 12,5 miliarda złotych (z czego ponad 2,8 miliarda to obrót bezgotówkowy). Po raz pierwszy w historii Spółdzielczej Grupy Bankowej liczba transakcji bezgotówkowych przewyższyła w tak znacznym stopniu liczbę transakcji gotówkowych. Ponadto w 2016 roku zanotowano duże wzrosty w zakresie liczby i wartości dokonanych transakcji bezgotówkowych w stosunku do roku poprzedniego. Na szczególną uwagę zasługuje osiągnięta dynamika wzrostu liczby transakcji dokonywanych kartami płatniczymi w internecie sięgająca ponad 160% w ujęciu rok do roku.

Liczba wydanych kart płatniczych SGB zwiększyła się w ciągu roku o 46,5 tys. sztuk, z 630 tys. kart wydanych na koniec 2015 roku do poziomu 676,5 tys. według stanu na 31.12.2016 r., co oznacza dynamikę roczną 107,38%.

W 2016 roku podjęto współpracę z kolejnymi Bankami Spółdzielczymi w zakresie Indywidualnej Taryfy Opłat i Prowizji umożliwiającej bankom stosowanie przez nie indywidualnych opłat naliczanych na klientów w zakresie kart płatniczych. Według stanu na 31 grudnia 2016 roku usługa była wdrożona w 28 bankach. Ponadto wdrożone zostały nowe funkcjonalności zrzeczeniowego systemu do obsługi kart płatniczych „Karty SGB” umożliwiające bankom m.in.: natychmiastową aktywację i zastrzeganie kart płatniczych w systemie, zmianę limitów oraz włączanie i wyłączanie funkcji zbliżeniowej w trybie on-line.

Wdrożono również „Program rozwoju kart kredytowych SGB”, których ma na celu zwiększenie wydawnictwa kart kredytowych w bankach Spółdzielczej Grupy Bankowej.

Za wdrożenie nowej karty debetowej MasterCard z funkcją zbliżeniową SGB-Bank S.A. zwyciężył w konkursie na „Najładniejszą polską kartę 2016 roku” w kategorii Nagroda Publiczności.

Tabela 8. Liczba kart i transakcyjność kart SGB w latach 2014 - 2016

Razem transakcje bezgotówkowe	2014	2015	Dynamika 2015/2014	2016	Dynamika 2016/2015
Liczba	17 571 081	25 632 251	146%	35 496 451	138%
Wartość, w tym:	1 629 600 806	2 119 656 102	130%	2 780 939 925	131%
bezgotówkowe krajowe	1 541 438 735	1 957 452 000	127%	2 423 275 765	124%
bezgotówkowe zagraniczne	29 285 903	31 926 053	109%	34 673 085	109%
internetowe	28 766 853	45 986 558	160%	74 654 479	162%
zbliżeniowe	16 869 285	62 549 890	371%	210 833 820	337%
cashback	13 240 030	21 741 601	164%	37 502 776	172%
Razem transakcje gotówkowe					
liczba	18 575 666	19 104 108	103%	20 347 118	107%
wartość	8 226 747 331	8 781 707 324	107%	9 570 057 552	109%
Łącznie transakcje gotówkowe i bezgotówkowe					
liczba	36 146 747	45 125 297	125%	55 843 569	124%
wartość	9 856 348 137	10 901 363 426	111%	12 764 570 287	117%
Stan kart na koniec roku (karty ważne)	585 809	625 248	107%	676 584	107%

Bankomaty i terminale POS

Liczba bankomatów sieci SGB wg stanu na koniec grudnia 2016 r. wyniosła 1409 urządzeń. Większość bankomatów zlokalizowana jest w placówkach bankowych, jednakże instalowano również bankomaty w obiektach handlowo-usługowych i centrach handlowych. Obecnie poza placówkami banków funkcjonują 282 bankomaty (20% wszystkich bankomatów SGB). Łącznie, w ramach zawartego z inicjatywy SGB-Banku S.A. porozumienia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz z Krakowskim Bankiem Spółdzielczym, wg. stanu na 31 grudnia 2016 r. w „Spółdzielczej Sieci Bankomatów” funkcjonowało 3957 urządzeń na terenie całego kraju.

W 2016 roku zgodnie z założeniami Zintegrowanego Rozwiązania Zrzeszeniowego, SGB-Bank S.A. wdrożył obsługę wpłatomatów w trybie on-line, umożliwiając dokonywanie wpłat gotówki wraz z jednoczesnym księgowaniem wpłacanej kwoty w trybie on-line na

rachunek przypisany do karty płatniczej. Powyższe rozwiązanie zapewnia optymalizację procesu obsługi klientów w placówkach oraz zgodnie z oczekiwaniami klientów umożliwia realizację wpłat gotówkowych poza godzinami pracy Banku.

Ponadto udostępniona została możliwość obsługi bankomatów Spółdzielczej Grupy Bankowej funkcjonujących w systemach First Data Polska S.A. w języku niemieckim – aktualnie istnieje możliwość realizowania transakcji w 3 wersjach językowych: polskim, angielskim i niemieckim. Wdrożenie powyższej funkcjonalności ma wpływ na zwiększenie skali realizowanych transakcji zagranicznych klientów, co skutkuje wzrostem rentowności bankomatów szczególnie z tytułu prowizji DCC.

Ponadto we współpracy z First Data Polska S.A. promowana była wśród banków spółdzielczych nowa oferta

ROZDZIAŁ 4

Obszary wsparcia

dotycząca rozwoju rynku terminali POS dostępnych dla klientów Banków Spółdzielczych. Uzgodnione warunki współpracy pozwalają na osiągnięcie przez Banki Spółdzielcze dodatkowych przychodów z tytułu pozyskiwania klientów instalujących terminale płatnicze oraz z tytułu transakcji dokonywanych kartami SGB w tych terminalach. First Data Polska S.A. w porozumieniu z SGB-Bankiem S.A. przygotowała jako

pierwszy operator ofertę na terminale POS dla jednostek administracji publicznej, dedykowaną wyłącznie dla Banków Spółdzielczych Spółdzielczej Grupy Bankowej. Skorzystanie z powyższej oferty zapewnia Bankom Spółdzielczym możliwość uzyskania dodatkowych przychodów z tytułu uruchomienia terminali oraz obsługi realizowanych transakcji kartowych.

Tabela 9. Liczba bankomatów SGB oraz całkowita liczba transakcji w latach 2008 – 2016

Lp.	Opis	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Liczba bankomatów SGB wg stanu na koniec roku [szt.]	769	827	872	1 115	1 160	1 171	1 199	1 443	1409
	Dynamika w stosunku do roku poprzedniego [%]	119,60%	107,54%	105,44%	127,87%	104,04%	100,95%	102,39%	120,35%	97,64%
2.	Całkowita liczba transakcji SGB w roku [szt.]	19 668 737	22 815 935	24 649 627	30 814 148	35 470 782	38 890 026	40 828 826	42 080 933	44 792 343
	Dynamika w stosunku do roku poprzedniego [%]	132,50%	116,00%	108,04%	125,01%	115,11%	109,64%	104,98%	103,06%	106,44%

Tabela 10. Średnie miesięczne liczby transakcji w bankomacie w latach 2008 – 2016

Opis	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Średnia liczba wszystkich transakcji w bankomacie SGB [szt.]	2 295	2 342	2 356	2 303	2 549	2 768	2 838	2 430	2 649
Średnia liczba transakcji obcych w bankomacie SGB [szt.]	618	610	617	690	1 122	1 323	1 365	1 045	1 262

ROZDZIAŁ 4

Obszary wsparcia

4.2 Zmiany w zakresie technologii informatycznych

W zakresie wdrożeń Banków Spółdzielczych do rozwiązania zrzeszeniowego:

Dokonano wdrożenia poniższych Banków Spółdzielczych do Rozwiązania Zrzeszeniowego:

1. Kujawski Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Kujawskim,
2. Bank Spółdzielczy „PA-CO-BANK” w Pabianicach.

W zakresie zmian biznesowych systemu finansowo-księgowego:

Najważniejsze zmiany implementowane w roku 2016 obejmują:

1. Uruchomienie obsługi wsadów częściowych do BIK
2. Uruchomienie możliwości blokady generowania komunikatów Elixir dla dokumentów kasowych wpłat na rachunki zewnętrzne, aby móc wysłać komunikaty w wybranym terminie
3. Uruchomienie funkcjonalności systemu komorniczego, obejmującego obsługę:
 - a. elektronizacji zajęć komorniczych,
 - b. automatycznej obsługi zapytań prostych,
 - c. zapytań o rachunki bankowe dłużników,
 - d. zapytań o rachunki spadkodawców.

Zmiany funkcjonalne w zakresie kanałów elektronicznych def3000:

Wdrożono nową aplikację bankowości internetowej i mobilnej w ramach platformy zrzeszeniowej.

W zakresie systemów eksploatowanych w Zrzeszeniu:

1. Wdrożenie systemu obsługi wpłat gotówkowych na rachunki za pomocą wpłatomatów.
2. Wdrożenie platformy wymiany walut zintegrowanej z rozwiązaniami Reuters.
3. Implementacja zmian w systemach rozliczeniowych wynikających z Sepa End Date tj., brak wymogu podawania BIC, państwa odbiorcy oraz zamiana na zlecenia spełniające warunki na SEPA i walidacja przelewów SEPA i SWIFT.

4. Wdrożono nowe rozwiązania dla systemów Elixir i Euro Elixir - nowa platforma techniczna wraz z wymianą modelu kryptograficznego.
5. Wdrożenie możliwości zarządzania kartami płatniczymi przez Klientów z poziomu kanałów elektronicznych - integracja systemu kartowego z systemem agenta rozliczeniowego
6. Implementacja płatności mobilnych - kart HCE.
7. Wdrożenie nowej wersji systemu komunikacji wewnętrznej Intranet SGB.
8. Wdrożenie rozwiązań integracji systemu księgowego z systemem wspierającym proces kredytowy.
9. Opracowanie obsługi sprawozdawczości na potrzeby SSO.

4.3 Zmiany procesów i produktów

Nowe produkty wprowadzone do oferty Banku.

W 2016 r. kontynuowano działania mające na celu rozwój oferty w SGB-Banku, w zakresie produktów bankowych i okołobankowych. W związku z wdrażaniem nowych oraz modyfikacją dotychczasowych produktów, przygotowano stosowne regulacje. W ramach prowadzonego monitoringu otoczenia konkurencyjnego, reagowano na zmiany oferty rynkowej; w tym zakresie dokonano dopasowania opłat związanych z prowadzeniem rachunków bankowych.

Unowocześniono ofertę produktową, poprzez dodanie do oferty Banku następujących produktów/usług: kartę mobilną Visa (HCE) do rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz usługę poszukiwań rachunków poprzez Centralną informację.

Procesy i narzędzia

1. Rozszerzono funkcjonalność systemu informatycznego do obsługi kredytów preferencyjnych z pomocą ARiMR (SI-OKP) w zakresie obsługi kredytów z pomocą ARiMR udzielanych wg zasad obowiązujących od 2015 roku.
2. Aktualizowano narzędzia wspierające sprzedaż, w tym kalkulatory kredytowe m.in. pod kątem zmienianych regulacji i wskaźników wykorzystywanych w narzędziach, przygotowano narzędzia

dedykowane konkretnym produktom/ programom (np. kalkulator dla kredytów studenckich, kalkulator FWK),

3. Rozwijano funkcjonalność arkuszy wykorzystywanych w ocenie zdolności kredytowej klientów instytucjonalnych.
4. Przygotowano dla Banków kalkulator dotyczący Indywidualnej Taryfy Opłat i Prowizji dla kart płatniczych.
5. W związku z pierwszymi konkursami dotyczącymi środków unijnych perspektywy 2014-2020 przekazywano na bieżąco Oddziałom i bankom spółdzielczym informacje w tym zakresie.

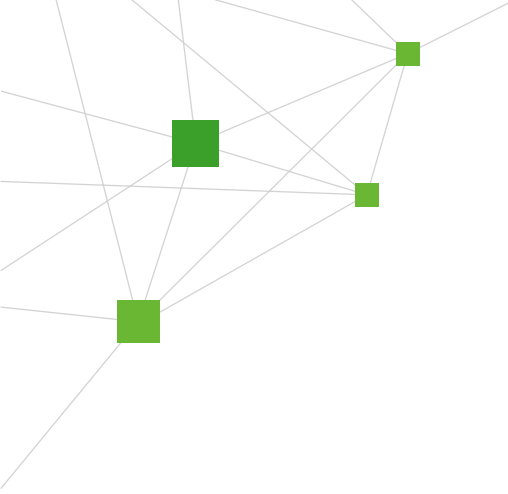
Zarządzanie Przez Cele

W 2016 r. w Banku kontynuowane było działanie systemu Zarządzanie Przez Cele (ZPC).

Pierwotne założenia programu nie uległy zmianom. Proces opierał się na wyznaczeniu sobie przez menedżerów precyzyjnie zdefiniowanych, ambitnych i wzajemnie ze sobą skorelowanych celów biznesowych powodując zwiększenie wymagań dotyczących pożądanых rezultatów pracy.

Platforma informatyczna do obsługi procesu ZPC umożliwiła monitorowanie procesu stawiania i korelowania celów, ułatwiła pilnowanie terminowości etapów procesu oraz kontrolę metodologiczną i merytoryczną. Informatyzacja procesu celów pozwala raportować w czasie rzeczywistym zarówno treść celów, wskaźników jak i powiązania pomiędzy celami.

Programem Zarządzanie Przez Cele w 2016 roku objętych było 59 przedstawicieli wyższej kadry Banku oraz wybranych specjalistów.

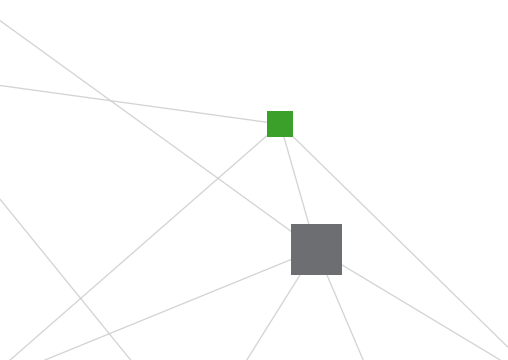

Dzięki

Odpowiedzialnym
decyzjom

5 Zarządzanie ryzykiem

5.1	Cele i zasady zarządzania ryzykiem	40
5.2	Ryzyko kredytowe	40
5.3	Ryzyko płynności	41
5.4	Ryzyko stopy procentowej	42
5.5	Ryzyko walutowe	44
5.6	Ryzyko operacyjne	45
5.7	Adekwatność kapitałowa, fundusze własne i współczynnik wypłacalności	46
5.8	Kapitał wewnętrzny (Filar II)	46
5.9	Działalność Komitetów	47

ROZDZIAŁ 5

Zarządzanie ryzykiem

5.1 Cele i zasady zarządzania ryzykiem

W 2016 r. w ramach regularnie prowadzonej weryfikacji procedur z zakresu zarządzania ryzykiem bankowym dokonano aktualizacji obowiązujących w Banku regulacji dotyczących wszystkich obszarów ryzyka monitorowanego w SGB-Banku S.A. ze szczególnym uwzględnieniem zmian, jakie w tym okresie zostały wprowadzone w przepisach zewnętrznych.

5.2 Ryzyko kredytowe

Wg stanu na 31.12.2016r. portfel kredytowy wyniósł 5 278 762 tys. zł i w stosunku do roku ubiegłego zmniejszył się o 4,91%. Udział kredytów zagrożonych w portfolio ogółem wyniósł 13,99%. Poziom pokrycia rezerwami portfela kredytów zagrożonych obniżył się w porównaniu z ubiegłym rokiem o 0,6 p.p.

Strukturę ryzyka kredytowego w portfolio podmiotów niefinansowych i sektora budżetowego zaprezentowano w tabeli 11.

Udział kredytów zagrożonych zarówno w portfolio podmiotów niefinansowych i budżetowych jak i podmiotów

niefinansowych wzrósł odpowiednio z 13,51% do 14,96% oraz z 15,59% do 17,01%.

Pokrycie rezerwami portfela kredytów zagrożonych podmiotów niefinansowych i budżetu obniżyło się w stosunku do ubiegłego roku (spadek z poziomu 34,13% do 33,6%).

Natomiast udział rezerw w należnościach zagrożonych podmiotów niefinansowych i budżetu wyniósł: w kategorii poniżej standardu 3,67%, w wątpliwej 16,01%, a w straconej 54,83%.

Wg stanu na koniec grudnia 2016r. w Banku nie występowały zaangażowania podmiotów gospodarczych przekraczające 10% kapitału uznanego.

Limity koncentracji, wynikające z przepisów zewnętrznych (Prawa bankowego oraz CRR) tj.:

1. limit dużych ekspozycji (art. 395 CRR),
2. limit sumy kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń udzielonych członkom Zarządu Banku, członkom Rady Nadzorczej Banku lub osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku, oraz podmiotom powiązanym kapitałowo.

Tabela 11. Udział kredytów zagrożonych – w należnościach sektora niefinansowego i budżetowego - lata 2015 i 2016

2015	Portfel kredytowy			Kredyty zagrożone		Stan rezerw (zagrożonych)	
	tys. zł			tys. zł	udział	tys. zł	udział
	1	2	3=2/1	4	5=4/2		
Sektor niefinansowy	4 256 036	663 397	15,59	231 853	34,95		
Sektor budżetowy	771 567	15 895	2,06	4	0,03		
Razem	5 027 603	679 292	13,51	231 857	34,13		
2016	Portfel kredytowy			Kredyty zagrożone		Stan rezerw (zagrożonych)	
	tys. zł			tys. zł	udział	tys. zł	udział
	1	2	3=2/1	4	5=4/2		
Sektor niefinansowy	4 221 982	718 258	17,01	244 185	34,0		
Sektor budżetowy	655 079	11 183	1,71	551	4,9		
Razem	4 877 061	729 441	14,96	244 736	33,6		

ROZDZIAŁ 5

Zarządzanie ryzykiem

Portfel kredytów konsorcjalnych wg stanu na 31.12.2016r. wyniósł 2 153 616 tys. zł i w stosunku do roku ubiegłego zmniejszył się o 5,27%. Bank nie jest istotnie zaangażowany w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (EKZH) podlegające Rekomendacji S oraz detaliczne ekspozycje kredytowe podlegające Rekomendacji T (DEK-T).

Według stanu na 31.12.2016 r. nie zostały przekroczone limity ogólne na EKZH, oraz DEK-T określone w „Polityce kredytowej” Profil ryzyka Banku mierzony ważonym portfelowym wskaźnikiem LtV był akceptowalny.

W porównaniu do 31.12.2015 r. wartość portfela EKZH zwiększyła się o 1,8%. Wzrostowi niniejszego portfela towarzyszył spadek portfela EKZH zagrożonych o 5,07%. W celu doskonalenia systemu monitorowania poziomu ryzyka kredytowego i jego ograniczania podjęto w 2016 r. następujące działania:

1. zmfikowano politykę kredytową oraz zasady zarządzania ryzykiem kredytowym,
2. wyznaczono nowe cele:
 - a. jakościowe do portfela podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych,
 - b. ilościowe i jakościowe dotyczące portfeli podlegających wymogom rekomendacji nadzorczych,
3. dokonano przeglądu oraz aktualizacji limitów koncentracji,

4. opracowano kolejny raport dotyczący ryzyka działalności w wybranych sektorach gospodarki i zawierający analizę bieżącego poziomu ryzyka w wybranych sektorach gospodarki i tendencji jego zmian w następnych sześciu miesiącach – materiał cykliczny,
5. wzmożniono proces oceny i weryfikacji wartości nieruchomości,
6. ograniczono kredytowanie ekspozycji kredytowych z zastosowaniem odstępstw,
7. zwiększono wolumen portfela analizowanego z wykorzystaniem kart scoringowych, których jakość została pozytywnie oceniona w ramach cyklicznej walidacji.

5.3 Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z „Zasadami zarządzania ryzykiem płynności”. Dokument ten określa m.in. zasady monitorowania ryzyka płynności, obowiązki sprawozdawcze, kompetencje, system limitów oraz tzw. wskaźniki wczesnego ostrzegania ograniczające to ryzyko w Banku. Nadzorcze miary płynności Banku w całym 2016 r. kształtowały się powyżej wyznaczonych minimalnych limitów.

Wykres 6. Nadzorcze miary płynności w 2016 r.

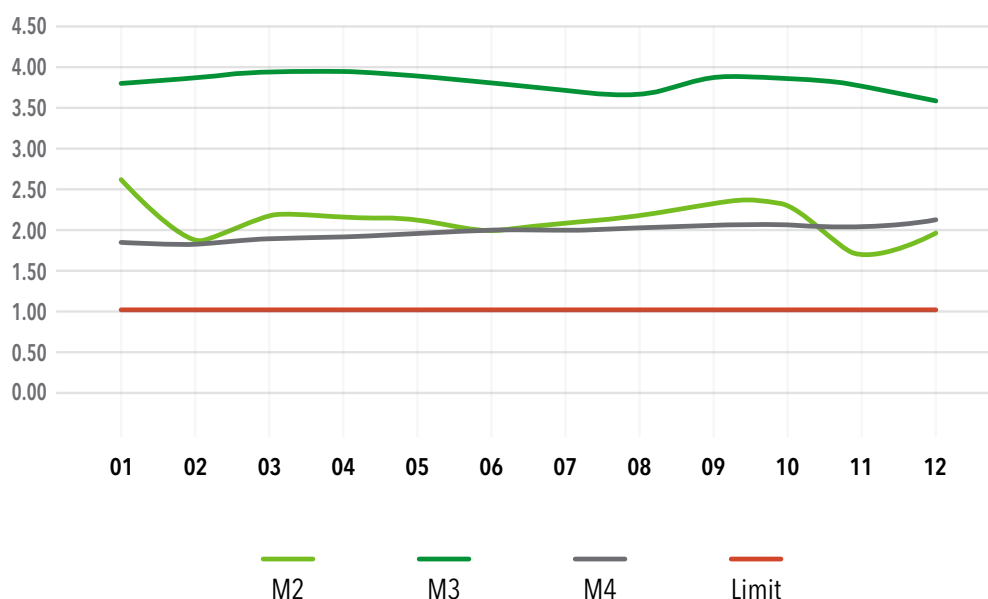

Tabela 12. Nadzorcze miary płynności na dzień 31.12.2016 r.

Symbol miary	Nazwa	Wartość
M1	luka płynności krótkoterminowej [tys. zł]	4 126 112,7
M2	współczynnik płynności krótkoterminowej	1,92
M3	współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	3,58
M4	współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	2,08

W 2016 r. SGB-Bank S.A. zapewniał zrzeszonym bankom spółdzielczym utrzymanie prawidłowego poziomu nadzorczych miar płynności poprzez:

1. przyznawanie limitów kredytu w rachunku bieżącym,
2. przyznawanie limitów kredytu rewalwingowego,
3. udzielanie pożyczek podporządkowanych.

Przyznanie bankom spółdzielczym limitów kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu rewalwingowego miało istotny wpływ na kształtowanie się zobowiązań pozabilansowych udzielonych, których łączna kwota na koniec roku wynosiła 1 026 100 tys. zł.

Tabela 13. Zobowiązania pozabilansowe udzielone - stan na dzień 31.12.2016 r. (tys. zł)

Nazwa	Wartość
Sektor finansowy	635 338,7
Sektor niefinansowy	384 486,2
Sektor budżetowy	6 275,0

Wymóg dotyczący pokrycia płynności LCR w ujęciu indywidualnym na koniec grudnia 2016 r. ukształtował się na poziomie 162% - w roku 2016 Bank, podobnie jak pozostali uczestnicy IPS SGB, został zwolniony przez KNF z obowiązku indywidualnego utrzymywania wskaźnika. Bank zatem obowiązany był utrzymywać jedynie wewnętrzny limit wskaźnika LCR ustanowiony w ramach Umowy Systemu Ochrony SGB na poziomie 56%.

Wyznaczony na koniec 2016 roku zagregowany wskaźnik LCR w oparciu o łączne dane wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wyniósł 230%. Ogólny poziom ryzyka płynności w 2016 r. nie przekroczył generalnej skłonności podejmowania przez Bank tego ryzyka.

5.4 Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmowało: ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko krzywej dochodowości oraz ryzyko opcji klienta.

W 2016 r. Bank kształtował strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych oraz zobowiązań pozabilansowych generujących potencjalne ryzyko stopy procentowej uwzględniając występujące tendencje w zakresie zmian rynkowych stóp procentowych.

Obserwowane w 2016 r. zmiany struktury aktywów i pasywów oprocentowanych oraz zobowiązań pozabilansowych generujących potencjalne ryzyko stopy procentowej jak również kształtowanie się rynkowych stóp procentowych spowodowały zwiększenie wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy w okresie 12 miesięcy. Potencjalne narażenie Banku na ryzyko stopy procentowej w 2016 r. było podwyższone.

W 2016 roku wystąpiły przekroczenia wewnętrznych limitów ustanowionych dla tego ryzyka, w tym poziomu generalnej skłonności Banku do podejmowania ryzyka stopy procentowej, jednak na dzień 31.12.2016 roku wszystkie limity ryzyka stopy procentowej zostały

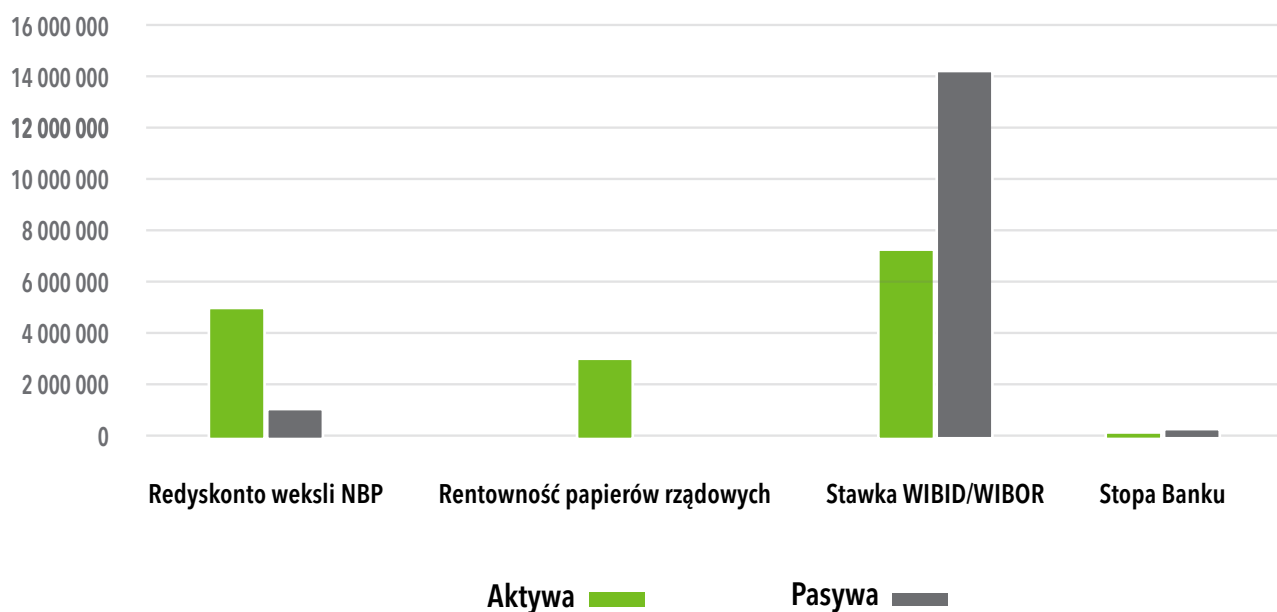
ROZDZIAŁ 5

Zarządzanie ryzykiem

Wykres 7. Wskaźnik LCR (układ dzienny)

Wykres 8. Struktura aktywów i pasywów oprocentowanych według stawek referencyjnych - stan na dzień 31.12.2016 r. (w tys. zł)

Wykres 9. Niedopasowanie terminów przeszacowania aktywów i pasywów oprocentowanych - stan na dzień 31.12.2016 r. (w tys. zł)

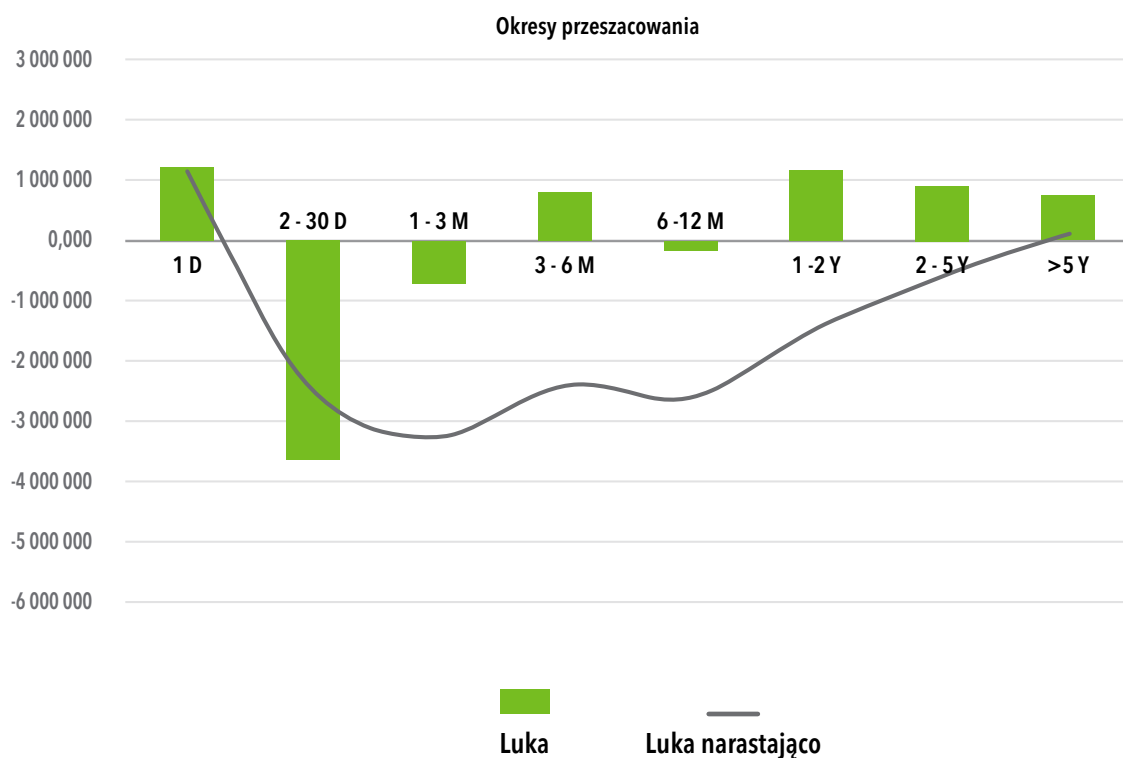

Tabela 14. Wpływ zmian stóp procentowych o +/- 2 p.p. na wynik odsetkowy. Wpływ w 2016 r. prezentowany w wartości bezwzględnej w tys. zł

	31.12.2015	31.03.2016	30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016
Wpływ zmian stóp procentowych o +/- 2 p.p. na wynik odsetkowy	39 980,1	37 024,9	46 042,9	49 618,6	44 223,4

dotrzymane i mieściły się w granicach ustanowionego poziomu generalnej skłonności do podejmowania przez Bank tego ryzyka.

5.5 Ryzyko walutowe

W trakcie 2016 r. obserwowane były nieznaczne zmiany działalności walutowej w porównaniu do 2015 roku. Zmalała liczba udzielanych kredytów w EUR

i CHF przy obserwowanym wzroście stanu środków na rachunkach bieżących.

Bank prowadził politykę bieżącego domykania pozycji walutowych. W 2016 r. odnotowano czasowe przekroczenia wewnętrznych limitów wyznaczonych dla działalności walutowej, w tym jednego ze wskaźników ustalonych jako generalna skłonność do podejmowania przez Bank tego ryzyka. W IV kwartale 2016 roku wszystkie limity z zakresu ryzyka stopy procentowej były dotrzymane.

ROZDZIAŁ 5

Zarządzanie ryzykiem

Tabela 15. Walutowe rachunki bieżące i depozyty terminowe w tys. zł

Data	Rachunki bieżące	Depozyty terminowe
31.12.2015	303 112,4	78 963,8
31.03.2016	312 397,2	60 416,5
30.06.2016	345 201,5	59 979,5
30.09.2016	402 938,7	51 183,3
31.12.2016	401 721,2	40 530,4

Tabela 16. Portfel kredytów walutowych w tys. zł

Data	EUR	CHF	USD
31.12.2015	22 148,8	2 017,4	-
31.03.2016	25 180,1	1 969,5	-
30.06.2016	24 434,1	1 924,4	-
30.09.2016	24 608,2	1 875,1	-
31.12.2016	25 120,5	1 827,9	565,0

5.6 Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym była optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne, automatyzacja procesów realizowanych w Banku pozwalająca na redukcję ryzyka wynikającego z błędów ludzkich, a także wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym. Na wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązywał limit w wysokości 6% funduszy własnych. W roku 2016 nie odnotowano przekroczeń w/w limitu w odniesieniu do Filaru I.

Zdarzenia rzeczywiste (skutkujące stratą rzeczywistą lub potencjalną) oraz incydenty (nie skutkujące stratami) ewidencjonowane były w Banku zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami oraz zapisami w Rekomendacji M. Najwięcej ryzyk w 2016r. zidentyfikowano dla rodzaju - Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemów (63,5% zarejestrowanych incydentów i 19,7% zarejestrowanych zdarzeń).

Największa wartość straty rzeczywistej w 2016 r. wyniosła 58 tys. zł i dotyczyła nieprawidłowości w procesie kredytowym produktu z dopłatami ARiMR. Łączna kwota odysków związana ze stratami zidentyfikowanymi w 2016 r. wyniosła 34.761,71 zł, z czego 53% to kwoty pochodzące z polis ubezpieczeniowych. Liczba wszystkich ryzyk zarejestrowanych w 2016 r. w systemie wspierającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym wyniosła 195.

Tabela 17a. Liczba incydentów zgłoszonych w systemie wspierającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Rodzaj ryzyka	liczba incydentów
Oszustwo wewnętrzne	4
Oszustwo zewnętrzne	9
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	brak
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	5
Szkody w aktywach trwałych	5
Zakłócenia działalności i awarie systemów	80
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	20
Łącznie w roku 2016:	126

Tabela 17b. Liczba zdarzeń rzeczywistych zgłoszonych w systemie wspierającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Rodzaj ryzyka	liczba zdarzeń rzeczywistych
Oszustwo wewnętrzne	1
Oszustwo zewnętrzne	5
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	3
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	6
Szkody w aktywach trwałych	22
Zakłócenia działalności i awarie systemów	13
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	16
Łącznie w roku 2016:	66

5.7 Adekwatność kapitałowa, fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec 2016 roku wyniósł 13,40% i w stosunku do poprzedniego roku wzrósł o 0,53 p.p. Na wzrost współczynnika główny wpływ miały wyższe o 20 651 tys. zł fundusze własne przy niższym o 5 993 tys. zł całkowitym wymogu kapitałowym. Wzrost funduszy własnych w okresie grudzień 2015 r. – grudzień 2016 r. był efektem głównie:

1. przekazania na kapitały kwoty 35 849 tys. zł wynikającej z podziału zysku za rok 2015 i lata ubiegłe,
2. spadku zobowiązań podporządkowanych o 25 889 tys. zł w efekcie amortyzacji bankowych papierów wartościowych oraz spłat pożyczek podporządkowanych,
3. wyższego o 13 924 tys. zł funduszu z aktualizacji wyceny wraz z korektami,
4. pokrycia z kapitału rezerwowego straty będącej efektem przejęcia przedsiębiorstwa bankowego Banku Spółdzielczego w Lesznowoli,
5. wzrostu wartości niematerialnych i prawnych o 3 502 tys. zł,
6. zbycia akcji własnych w kwocie 452 tys. zł.

Niższy wymóg kapitałowy wynikał głównie z zastosowania przepisów rozporządzenia CRR umożliwiających nadanie 0% wagi ryzyka dla ekspozycji wobec kontrahentów, którzy przystąpili do Systemu Ochrony SGB. Łączna kwota ekspozycji na ryzyko na 31 grudnia 2016 r.

wyniosła 5 665 517 tys. zł i była niższa o 74 916 tys. zł od stanu na 31 grudnia 2015 r. Wartość ekspozycji na ryzyko operacyjne wzrosła o 2 434 tys. zł, jednocześnie wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe spadła o 8 437 tys. zł. Na koniec 2016 r. nie wystąpił wymóg z tytułu ryzyka walutowego. Spadek ekspozycji na ryzyko przy jednoczesnym wzroście funduszy własnych przyczynił się do poprawy współczynników adekwatności kapitałowej.

5.8 Kapitał wewnętrzny (Filar II)

Kapitał wewnętrzny Banku wyliczany jest zgodnie z opracowaną w Banku procedurą dotyczącą szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Na koniec poszczególnych kwartałów 2016 r. Bank utrzymywał kapitał wewnętrzny na następujące ryzyka zgodnie z poniższą tabelą.

Na koniec grudnia 2016 r. dodatkowy wymóg kapitałowy wynosił 126 640 tys. zł i o tą kwotę kapitał wewnętrzny był wyższy w stosunku do wyznaczonego kapitału regulacyjnego.

Na dzień 31 marca 2016 r. oraz 30 września 2016 r. niedotrzymany został limit dotyczący ryzyka stopy procentowej w ramach Filaru II. Na koniec grudnia 2016 r. nastąpiło również nieznaczne przekroczenie

ROZDZIAŁ 5

Zarządzanie ryzykiem

Tabela 19. Kapitał wewnętrzny SGB-Banku S.A. w tys. zł

Rodzaj ryzyka	Wewnętrzny wymóg kapitałowy			
	31.03.2016	30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016
Ryzyko kredytowe	475 688	430 680	451 720	506 947
Ryzyko rynkowe	2 654	2 363	2 459	3 815
Ryzyko operacyjne	40 455	40 455	40 455	40 455
Ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym:	0	0	0	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	0	0	0
koncentracji branżowej	0	0	0	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	0	0	0
koncentracji wybranych kategorii ekspozycji	0	0	0	0
koncentracji geograficznej	0	0	0	0
Ryzyko stopy procentowej, wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego	29 335	14 292	33 488	28 663
Ryzyko płynności	0	0	0	0
Ryzyko niewypłacalności (kapitałowe)	0	0	0	0
KAPITAŁ WEWNĘTRZNY	548 132	487 790	528 123	579 881

limitu w zakresie ryzyka kredytowego w ramach Filaru II. Pozostałe wyznaczone limity dotyczące alokowania kapitału dostępnego na ryzyka uznane przez Bank za istotne w Filarze II zostały dotrzymane. Dotrzymane zostały długoterminowe cele kapitałowe wskazujące na konieczność utrzymania minimalnej wartości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 12% oraz minimalnej wartości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 10%.

5.9 Działalność Komitetów

Komitet/Zespół Zarządzania Aktywami i Pasywami ALCO

W 2016 r. Komitet/Zespół ALCO zebrał się 18 razy (w tym 4 sprawy uzgodniono w trybie obiegowym). Podczas posiedzeń wydawał rekomendacje odnoszące się do kształtowania wybranych pozycji aktywów i pasywów, rachunku zysków i strat, wskaźników ekonomicznych Banku i Zrzeszenia, wprowadzania nowych

produktów bankowych, strategii depozytowo – kredytowej, wewnętrznego wymogu kapitałowego, a także ryzyka kredytowego, płynności, stopy procentowej, walutowego i innych.

Komitet Kredytowy

W 2016 r. Komitet Kredytowy zebrał się 74 razy, rozpatrując 171 wniosków kredytowych na łączną kwotę 1 814 810,5 tys. zł. Podjęto 62 pozytywnych decyzji kredytowych w sprawie nowych zaangażowań na łączną kwotę 482 435,1 tys. zł oraz rekomendowano Zarządowi 23 wniosków kredytowych na łączną kwotę 190 081,7 tys. zł. W przypadku 86 wniosków na kwotę 1 138 293,8 tys. zł Komitet Kredytowy podjął decyzje w zakresie modyfikacji proponowanych warunków kredytowania takich jak obniżenie marży, prowizji, zmiana formy zabezpieczenia kredytu czy przesunięcie terminu uruchomienia oraz spłaty kredytu, a także rekomendował Zarządowi 42 sprawy na kwotę 480 487,1 tys. zł. Jednocześnie Komitet Kredytowy rozpatrzył 2 sprawy związane z nabyciem

ROZDZIAŁ 5

Zarządzanie ryzykiem

obligacji na łączną kwotę 18 850,00 tys. zł oraz 5 spraw związanych z wydaniem promesy i innych nie-standardowych produktów na kwotę 58 825,9 tys. zł.

Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego

W 2016 r. Komitet zebrał się 15 razy ponadto członkowie KRO mieli możliwość zapoznawania się z materiałami z zakresu ryzyka operacyjnego przekazanymi do indywidualnego zapoznania się (6 razy). Komitet wydawał rekomendacje do tych obszarów, w których stwierdzono podwyższony poziom ryzyka. Komitet poprawnie realizował swoje cele, tj. w szczególności zapewnienie efektywnego nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym i monitorowanie jakości tego zarządzania, monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego oraz monitorowanie i koordynowanie prac w ramach systemu zarządzania ciągłością działania.

Komitet Portfela Projektów

Komitet Portfela Projektów, jako jednostka opiniotwórczo-decyzyjna, ma na celu optymalizację zasobów wykorzystywanych przy projektach realizowanych w Banku. Komitet rekomenduje oraz wydaje decyzje w formie stanowisk w sprawach dotyczących uruchomienia projektów, akceptacji celu, parametrów projektów, zmian w projektach, otwarcia kolejnych etapów oraz zakończenia projektu. W roku 2016 Komitet zebrał się na 13 posiedzeniach, w tym 4 obiegowo. W trakcie 2016 r. otwarto 19 nowych projektów, 21 projektów zostało zakończonych. Stan Portfela Projektów na 31.12.2016 wynosił 43 projekty.

Zespół Ryzyka Kredytowego

W 2016 r. Zespół Ryzyka Kredytowego, który ma na celu monitorowanie ryzyka kredytowego oraz rekomendowanie działań w zakresie zarządzania tym ryzykiem zebrał się 14 razy analizując w szczególności zagadnienia związane z:

1. weryfikacją procedur kredytowych pod kątem uszczegółowienia i zaostrzenia wymagań,
2. identyfikacją przyczyn pogorszenia się portfela kredytowego (analiza raportów kredytowych w różnych przekrojach),
3. weryfikacją istniejących limitów oraz wprowadzeniem nowych.

Zespół ds. Zarządzania Płynnością

W całym 2016 r. Zespół ds. zarządzania płynnością monitorujący ryzyko płynności krótkoterminowej zebrał się 55 razy analizując zagadnienia w zakresie:

1. monitorowania faktycznej pozycji płynności finansowej Banku,
2. kontrolowania faktycznej pozycji płynności finansowej z pozycją prognozowaną,
3. ustalania warunków administracyjnych, organizacyjnych i technicznych niezbędnych do dokładnego, spójnego i efektywnego zarządzania płynnością,
4. rekomendowania działań Banku w zakresie planowanych inwestycji kapitałowych,
5. koordynowania prac oraz sprawowania nadzoru nad zadaniami powierzonymi poszczególnym komórkom i jednostkom organizacyjnym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.

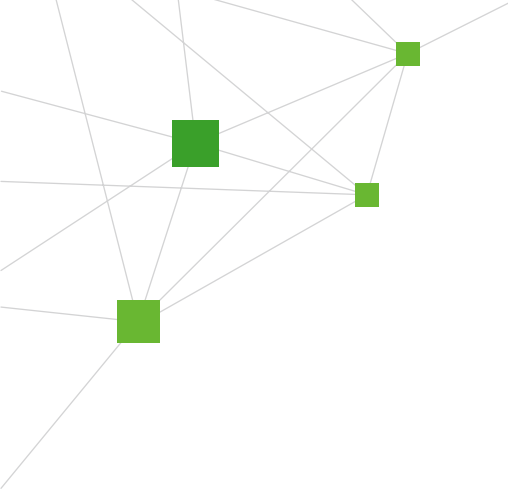
Zespół ds. Działalności Walutowej

Zespół ds. Działalności Walutowej, który ma na celu monitorowanie ryzyka walutowego oraz rekomendowanie działań w zakresie zarządzania tym ryzykiem, w 2016 r. zebrał się 12 razy (w tym 1 sprawę uzgodniono w trybie obiegowym) analizując w szczególności zagadnienia w zakresie:

1. analizy stanów na rachunkach nostro,
2. analizy stanów depozytów,
3. analizy wyniku na różnicach kursowych,
4. raportu indywidualnych pozycji walutowych,
5. analizy ryzyka walutowego.

Zespół Kryzysowy

W 2016 r. Zespół Kryzysowy, którego głównym zadaniem jest podejmowanie działań stabilizujących sytuację płynnościową Banku odbył 2 spotkania w celu przeanalizowania możliwości udzielania pomocy płynnościowej dla BS w Zrzeszeniu oraz przeprowadzenia testu awaryjnego planu płynności.

Dzięki

Zaangażowaniu
społecznemu

6 System audytu / kontroli wewnętrznej

6.1	Audyt wewnętrzny	50
6.2	Kontrola wewnętrzna	50
6.3	Zapewnianie zgodności	51

ROZDZIAŁ 6

System audytu / kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obowiązujący w SGB-Banku S.A. w 2016 r. funkcjonował zgodnie z wymogami regulacji zewnętrznych. Zasadniczymi elementami systemu był audyt wewnętrzny, kontrola wewnętrzna oraz badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W 2016 roku audyt wewnętrzny wykonywany był przez Departament Audytu funkcjonujący w strukturach Systemu Ochrony SGB, którego uczestnikiem jest SGB-Bank S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze.

6.1 Audyt wewnętrzny

W 2016 roku Departament Audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB (IPS-SGB) przeprowadził w SGB-Banku S.A. 8 audytów wewnętrznych. Badaniem objęto następujące obszary:

1. proces oceny ryzyka klienta w Oddziałach Banku w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu
2. proces zarządzania ciągłością działania
3. proces zarządzania ryzykiem zaangażowań udzielanych w konsorcjum
4. realizacja zaleceń KNF, których termin upłynął 31.12.2015r.
5. zarządzanie papierami wartościowymi
6. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej
7. politykę zmiennych składników wynagrodzeń
8. działalność Skarbu.

Badania audytowe dotyczyły ryzyka kredytowego, ryzyka stopy procentowej, ryzyka operacyjnego i zarządzania oraz oceny działań podjętych przez komórki i jednostki organizacyjne Banku w celu realizacji zaleceń wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Przeprowadzone w 2016 roku audyty, z uwagi na nakierowanie większości badań na ocenę procesów, miały charakter audytów przekrojowych, tj. realizowane były równocześnie w więcej niż jednej komórce lub jednostce organizacyjnej. Departament Audytu IPS-SGB objął badaniami audytowymi wszystkie komórki organizacyjne funkcjonujące w Banku do 31.12.2016 r. oraz 16 Oddziałów Banku.

Ujawnione w trakcie badań audytu wewnętrznego nieprawidłowości nie miały decydującego wpływu na poziom ryzyka Banku. W przypadkach stwierdzenia uchybień w funkcjonowaniu mechanizmów

kontrolnych, w wyniku ustaleń audytu wewnętrznego, wydawano odpowiednie zalecenia, których stopień realizacji był na bieżąco monitorowany.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymywały okresowe sprawozdania o ustaleniach i działaniach podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzanych przez audyt wewnętrzny.

6.2 Kontrola wewnętrzna

Kontrola wewnętrzna realizowana była w Banku przez każdego pracownika (samokontrola), kierujących komórkami/jednostkami organizacyjnymi oraz osoby przez nich wyznaczone, pracowników Centrali Banku w Oddziałach Banku oraz przez Departament Zarządzania Zgodnością. W 2016 roku wzmocnione zostało sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez utworzenie w strukturach Banku Biura Kontroli Wewnętrznej (BKW) w Departamencie Zarządzania Zgodnością. Biuro przejęło z Oddziałów SGB-Banku S.A. kontrolę wewnętrzną w zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego. BKW koordynowało również kontrole wewnętrzne realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne, wskazując obszary do przeprowadzenia kontroli. Biuro realizowało zarówno kontrole planowe, jak i kontrole doraźne.

W 2016 roku BKW przeprowadziło 19 kontroli planowych, w tym 9 kontroli z ryzyka kredytowego i 10 kontroli z ryzyka operacyjnego (10 w Oddziałach i 9 w Departamentach). Sporządzony na 2016 rok Plan kontroli wewnętrznych BKW został zrealizowany. W 2016 roku Biuro przeprowadziło również 22 kontrole doraźne, w tym 17 kontroli z ryzyka kredytowego i 5 kontroli z ryzyka operacyjnego. Ponadto BKW realizowało kontrole sprawdzające realizację zaleceń poaudytowych wydanych przez Prezesa Zarządu Banku oraz poinspekcyjnych i wynikających z oceny BION wydanych przez KNF. W wyniku ustaleń przeprowadzonych przez BKW, wydano zalecenia, których stopień realizacji był na bieżąco monitorowany. Wyniki kontroli przeprowadzonych w komórkach i jednostkach organizacyjnych Banku w 2016 roku wykazały poprawę w zakresie jakości kontroli wewnętrznej. Biuro Kontroli Wewnętrznej realizując swoje zadania dążyło do poprawy w zakresie jakości wykonywanej w Banku kontroli wewnętrznej m.in. poprzez: wskazywanie obszarów kontroli, wprowadzenie do planu kontroli wewnętrznych stałych

cyklicznych tematów, obejmujących m.in. obszar kredytów konsorcjalnych, wprowadzenie oceny dla Oddziałów. Pierwszym efektem tych działań było m.in. zmniejszenie ilości błędów powtarzających się z lat ubiegłych w badanych obszarach ryzyka operacyjnego. Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymywały okresowo sprawozdania o ustaleniach i działaniach podjętych w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzanych w toku kontroli wewnętrznej. Adekwatność i skuteczność funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej podlegała ocenie dokonywanej przez Organy Banku.

W ramach pełnienia funkcji zrzeczeniowej SGB-Bank S.A. świadczył na rzecz zrzeszonych banków spółdzielczych niebędących uczestnikami Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB usługi audytu wewnętrznego. Łącznie w 2016 roku SGB-Bank S.A. przeprowadził 4 audyty wewnętrzne w 2 zrzeszonych bankach spółdzielczych.

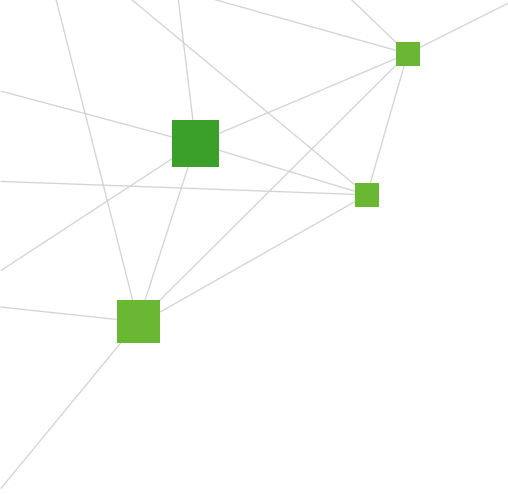
6.3 Zapewnianie zgodności

SGB-Bank S.A., prowadząc swoją działalność, dążył do zapewnienia zgodności. W procesie zapewnienia zgodności brały udział wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku (w ramach obszaru swojego działania i realizowanych zadań), Departament Zarządzania Zgodnością oraz Kancelarie Prawne obsługujące Bank. Obowiązek zapobiegania występowaniu ryzyka braku zgodności, jego identyfikacji i minimalizacji spoczywał na wszystkich pracownikach Banku.

Rok 2016 to kontynuacja zmian w zakresie tworzenia nowego modelu compliance, opartego na procesie centralizacji i wzmocnieniu funkcji doradczej, w ramach których powstał Departament Zarządzania Zgodnością zajmujący się w szerokim aspekcie ryzykiem braku zgodności.

Identyfikowanie zdarzeń ryzyka braku zgodności wskazujących na możliwość zaistnienia ryzyka braku zgodności, było w Banku procesem ciągłym, opartym na bieżących i okresowych informacjach, otrzymanych z jednostek i komórek organizacyjnych, rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego, rejestrze skarg i wniosków, rejestrze transakcji ewidencjonowanych na podstawie przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, raportach pokontrolnych i poaudytowych (kontrola wewnętrzna), protokołach pokontrolnych (kontrola zewnętrzna) oraz informacjach dotyczących zmian w przepisach prawa, orzecznictwa, prowadzonych spraw sądowych, zasądzonych kosztów, potencjalnych sporów sądowych itp.

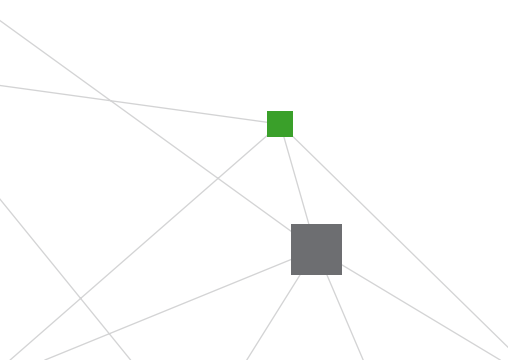
Zidentyfikowane zdarzenia ryzyka braku zgodności dotyczyły obszaru przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, obszaru relacji z klientami oraz naruszeń przepisów ustawy prawo bankowe.

Dzięki

Pasji
i talentom

7 Wyniki finansowe

ROZDZIAŁ 7

Wyniki finansowe

Na 31 grudnia 2016 r. fundusze własne SGB-Banku S.A. wyniosły 759 072,3 tys. zł i były wyższe od stanu na koniec roku 2015 o 20 650,8 tys. zł. Najistotniejszy wpływ na zmianę funduszy własnych miało przekazanie na kapitały zysku za rok 2015 i lata ubiegłe. Dotychczasowe zobowiązania podporządkowane umniejszyły

się łącznie o 25 889,5 tys. zł w wyniku amortyzacji bankowych papierów wartościowych oraz spłat pożyczek podporządkowanych.

Szczegóły dotyczące zmian mających wpływ na wysokość funduszy własnych zawiera poniższa tabela.

Tabela 19. Zmiany mające wpływ na wysokość funduszy własnych (w tys. zł)

	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana stanu
	1	2	1-2
Kapitał podstawowy TIER I	580 531,4	552 398,9	28 132,4
Kapitał zakładowy zaliczony do CET I	191 181,6	205 435,0	-14 253,4
Kapitał zapasowy	225 613,9	217 042,0	8 571,9
Kapitał rezerwowy	96 813,9	128 642,1	-31 828,2
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	72 845,8	64 273,9	8 571,9
Fundusz z aktualizacji wyceny	33 959,8	13 951,4	20 008,4
Wartości niematerialne i prawne	-18 766,1	-11 110,1	-7 656,0
Instrumenty własne w kapitale podstawowym TIER I	-21 117,6	-15 032,8	-6 084,8
Korekta funduszu z aktualizacji wyceny	0,00	-451,9	451,9
Rozliczenie przejęcia BS w Lesznowoli	0,00	-50 350,8	50 350,8
Kapitał dodatkowy TIER I	9 650,5	12 135,3	-2 484,8
Obligacje długoterminowe	22 161,2	28 800,4	-6 639,2
Wartości niematerialne i prawne AT1	-12 510,7	-16 665,1	4 154,4
Kapitał TIER II	168 890,4	173 887,3	-4 996,9
Zobowiązania podporządkowane	111 864,7	131 115,0	-19 250,3
Kapitał zakładowy zaliczony do TIER II	57 025,7	42 772,3	14 253,4
Fundusze własne	759 072,3	738 421,5	20 650,8

Tabela 20. Podstawowe dane sprawozdawcze oraz wskaźniki ekonomiczno-finansowe (w tys. zł)

	31.12.2016	31.12.2015	Dynamika
Suma bilansowa	17 384 129,1	13 772 444,4	126,2%
Należności sektora finansowego	747 192,9	830 210,7	90,0%
Należności sektora niefinansowego i budżetu	4 748 893,7	4 961 422,9	95,7%
Dłużne papiery wartościowe	10 191 253,2	6 798 767,4	149,9%
Zobowiązania sektor finansowy	15 214 770,9	11 674 292,3	130,3%
Zobowiązania sektor niefinansowy i budżet	1 047 852,0	1 015 807,3	103,2%
Kapitał podstawowy TIER I	580 531,4	552 398,9	105,1%
Fundusze własne	759 072,3	738 421,5	102,8%
Całkowity wymóg kapitałowy	453 241,4	459 234,7	98,7%
Współczynnik wypłacalności	13,40%	12,86%	104,2%
Wynik odsetkowy	184 165,0	200 180,9	92,0%
Wynik z tytułu prowizji	40 894,1	32 470,8	125,9%
Wynik działalności bankowej	289 665,1	255 195,7	113,5%
Wynik pozostałej działalności	12 730,7	21 378,9	59,6 %
Koszty działania	149 165,4	148 793,9	100,2%
Amortyzacja	18 102,4	16 323,9	110,9%
Wynik finansowy brutto	49 333,7	48 996,5	100,7%
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych (2015)	0,00	10 098,1	0,0%
Wynik finansowy netto (za 2015 łączny wynik finansowy)	28 831,1	42 018,9	68,6%
Rentowność brutto	5,58%	7,53%	74,1%
Rentowność netto	3,26%	4,91%	66,4%
ROA	0,19%	0,24%	79,2%
ROE	4,95%	5,24%	94,5%
C/I	55,45%	59,70%	92,9%

Na koniec 2016 r. suma bilansowa Banku była wyższa niż w roku poprzednim o 3 611 685 tys. zł. Głównym powodem wzrostu był przyrost depozytów od sektora finansowego (głównie banków spółdzielczych) wynoszący 3 414 607 tys. zł. Zgromadzone środki aktywowane zostały głównie w dłużne papiery wartościowe, których wzrost w tym okresie wyniósł 3 392 486 tys. zł, a dynamika 149,9%. Pozycja ta podobnie jak w roku poprzednim była dominującą pozycją aktywów.

Rok 2016 był kolejnym rokiem wzrostu udziału papierów wartościowych w aktywach (z poziomu 51,6% do 60,8%) na niekorzyść udziału należności od podmiotów niefinansowych, który obniżył się z poziomu 30,4% do 23,5% oraz należności od sektora finansowego, który obniżył się z poziomu 6,0% do 4,3%. Struktura udziału pozostałych pozycji aktywów nie uległa istotnej zmianie.

W roku 2016 odnotowano obniżenie poziomu kredytów dla podmiotów niefinansowych o 0,8% oraz dla podmiotów budżetowych o 15,1%, co przy wzroście kredytów zagrożonych (o 50 149 tys. zł) wpłynęło na pogorszenie jakości kredytów dla podmiotów niefinansowych i budżetu. Wskaźnik kredytów zagrożonych w stosunku do całości portfela kredytowego dla tych podmiotów wzrósł z 13,51% do 14,96%.

W strukturze pasywów dominowały zobowiązania wobec podmiotów finansowych, których udział wzrósł o 2,6 p.p. w stosunku do poprzedniego roku i wyniósł 87,4%. Udział zobowiązań wobec podmiotów niefinansowych stanowił 5,7% pasywów i pomimo wzrostu ich wartości o 21 521 tys. zł, tj. o 2,2%, w stosunku do roku poprzedniego zmniejszył się o 1,3 p.p.

W 2016 r. rzeczowy majątek trwały w wartościach netto obniżył się o 3 290 tys. zł, tj. o 3,2% osiągając wartość 98 327 tys. zł. Wartości niematerialne i prawne zwiększyły się natomiast o 3 502 tys. zł, tj. o 12,6% i wyniosły 31 277 tys. zł.

Wynik odsetkowy na koniec 2016 roku pomimo wzrostu stanów bilansowych był niższy o 16 016 tys. zł od wyniku wygenerowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego i wyniósł 184 165 tys. zł. Powodem spadku wyniku odsetkowego było obniżenie o 0,33 p.p. marży odsetkowej wynikające ze spadku oprocentowania aktywów przy niewielkiej zmianie oprocentowania pasywów. Jednym z powodów były obniżki stóp procentowych w październiku 2014 oraz w marcu 2015 roku, które z powodu korzystnej dla Banku luki stopy procentowej pozytywnie wpłynęły na wynik odsetkowy roku 2015 roku, ponieważ większość depozytów będących w bilansie Banku przeszacowuje się w okresie do 1 m-ca, aktywów natomiast w dłuższych okresach, co przyczyniło się w roku 2015 do szybszego spadku kosztów odsetkowych niż przychodów odsetkowych.

W roku 2016 wynik z prowizji był wyższy o 8 423 tys. zł niż w roku poprzednim. Wyższy wynik z prowizji był efektem wzrostu skali działalności oraz zmiany sposobu rozliczania kosztów z tytułu obrotu kartami.

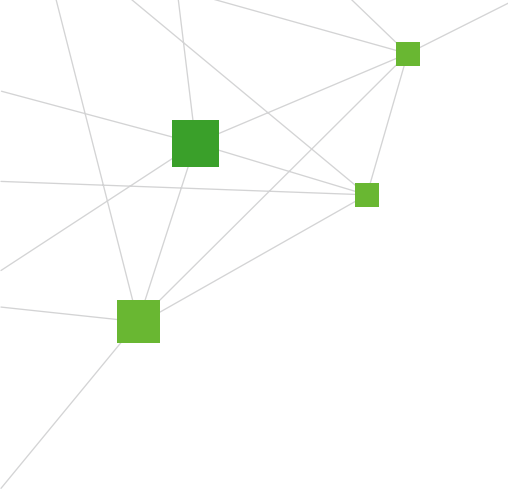
Wynik działalności bankowej w roku 2016 wzrósł o 34 470 tys. zł. Na wyższy wynik wpływ miała również rewaluacja udziałów SGB-Banku S.A. w Visa Europe Ltd. W efekcie tej transakcji Bank rozpoznał w rachunku zysków i strat przychód w wysokości 33 577 tys. zł.

Koszty działania wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 167 668 tys. zł i były o 2 550 tys. zł wyższe niż w roku 2015. Wzrost wynikał przede wszystkim z wyższych opłat obowiązkowych oraz wyższej amortyzacji. Wyższe były także koszty informatyczne oraz usług konsultacyjno-doradczych i prawnych. Niższe r/r były wynagrodzenia.

Zrealizowany za rok 2016 wynik finansowy brutto wyniósł 49 334 tys. zł i był wyższy niż przed rokiem o 337 tys. zł. Wynik finansowy netto wyniósł 28 831 tys. zł i był niższy niż w roku 2015 o 3 090 tys. zł.

W roku 2016 pogorszeniu uległy wskaźniki efektywności i bezpieczeństwa działania. Wskaźnik ROA w 2016 r. wyniósł 0,19% i spadł o 0,05 p.p., wskaźnik ROE wyniósł 4,95% i spadł o 0,29 p.p., a rentowność netto wyniosła 3,26% i była niższa o 1,64 p.p. Poprawie z 59,7% w roku 2015 do 55,4% w roku 2016 uległ wskaźnik C/I.

Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 13,40% i w stosunku do stanu z poprzedniego roku wzrósł o 0,53 p.p.

Dzięki

Przedsiębiorczości
i pomysłowości

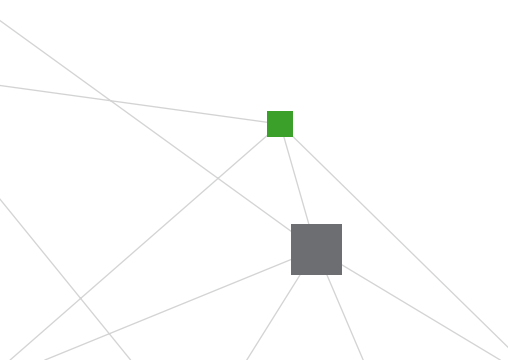
8 Prognozy i zamierzenia

8.1 Prognozy otoczenia makro oraz rynku finansowego

57

8.2 Zamierzenia

60

ROZDZIAŁ 8

Prognozy i zamierzenia

8.1 Prognozy otoczenia makro oraz rynku finansowego

Wzrost gospodarczy i bezrobocie

Obserwowane w drugiej połowie 2016 r. spowolnienie wzrostu gospodarczego ma charakter przejściowy. Potwierdzają to wskaźniki koniunktury, między innymi indeks menedżerów logistyki PMI dla polskiego sektora przemysłowego. W lutym 2017 r. indeks ten wyniósł 54,2 pkt. wobec 54,8 pkt. w styczniu i 54,3 pkt. w grudniu 2016 r., jednak utrzymał się wyraźnie powyżej średniej długoterminowej, wynoszącej 50,4 pkt. Świadczy to o trwałości poprawy warunków gospodarczych. Pozytywny odczyt indeksu PMI w lutym był efektem wzrostu wielkości produkcji, liczby nowych zamówień oraz poziomu zatrudnienia. Ankietowani producenci wskazali, że na popyt dodatnio wpłynęło wprowadzenie nowych produktów, a zlecenia eksportowe napływają głównie z rynku europejskiego i amerykańskiego.

Wzrost gospodarczy na początku 2017 r. będzie umiarkowany, jednak w drugiej połowie roku nastąpi jego przyspieszenie, co będzie spowodowane stopniowym ożywieniem inwestycji i silną konsumpcją. Głównym filarem wzrostu PKB będzie konsumpcja indywidualna, stymulowana wypłatami świadczeń z programu „Rodzina 500+”. Wpływ konsumpcji na wzrost gospodarczy zacznie jednak słabnąć w drugiej połowie roku. W pierwszej połowie 2017 r. ograniczone będą za to inwestycje wskutek powolnego wydatkowania środków z bieżącej perspektywy finansowej Unii Europejskiej oraz utrzymującej się niepewności dotyczącej uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Ożywienie inwestycji nastąpi w drugiej połowie roku w następstwie szybszej absorpcji środków unijnych, przekładającej się na wzrost aktywności inwestycyjnej w przemyśle i budownictwie. Rosnące zamówienia zagraniczne będą wspierać polski eksport, a wkład eksportu netto do wzrostu PKB będzie neutralny lub nieznacznie pozytywny z uwagi na spodziewany wzrost popytu wewnętrznego oraz niepewność związaną z popytem głównych unijnych partnerów handlowych Polski.

Produkt krajowy brutto wzrośnie w 2017 r. w tempie przekraczającym 3%. Czynnikiem ryzyka dla wzrostu PKB pozostaną podwyższone napięcia polityczne oraz

słabsza przewidywalność polityki gospodarczej, obniżające atrakcyjność inwestycyjną Polski.

Inflacja

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2017 r. wzrosły o 1,7% r/r, a w lutym – o 2,2% r/r, najsilniej od grudnia 2012 r. W ujęciu miesięcznym ceny dóbr i usług konsumpcyjnych zwiększyły się odpowiednio o 0,4% i o 0,3%. Według GUS, największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w ujęciu rocznym miały wyższe ceny żywności, które wzrosły o 4,3%, i opłaty związane z transportem, wyższe o 11,2%. Podniosły one indeks CPI odpowiednio o 0,95 p.p. i o 0,93 p.p. Inflacja bazowa po wyeliminowaniu cen żywności i energii pozostała jednak niska i wyniosła tylko 0,3% r/r i 0,1% m/m. Potwierdza to, że głównym czynnikiem stymulującym wzrost inflacji CPI w Polsce są drożące paliwa i żywność.

Od 1 stycznia 2017 r. światowa produkcja ropy jest niższa o ok. 1,8 mln baryłek ropy dziennie. Jest to efektem zawartego w 2016 r. porozumienia krajów zrzeszonych w kartelu OPEC. Wzrost ceny ropy naftowej hamują jednak doniesienia o wysokich zapasach surowca w Stanach Zjednoczonych. Na początku marca wyniosły one 528,2 mln baryłek, pozostając na najwyższym poziomie od 1982 r., choć w drugim tygodniu tego miesiąca zaobserwowano pierwszy tygodniowy spadek zapasów w 2017 r. Rośnie przy tym liczba uruchamianych nowych odwiertów ropy z łupków. Jednocześnie Minister Energii Arabii Saudyjskiej stwierdził, że kraje OPEC mogą zareagować na rosnącą produkcję surowca w krajach spoza kartelu, co odebrano jako zapowiedź możliwego wycofania się Arabii Saudyjskiej z polityki ograniczania wydobycia ropy. W tej sytuacji analitycy Agencji Informacji Energetycznej w Stanach Zjednoczonych podnieśli w marcu swoje prognozy tylko nieznacznie uznając, że na koniec 2017 r. ceny baryłki ropy WTI i Brent będą się zawierać w przedziale 54–55 dolarów, natomiast w grudniu 2018 r. wyniosą 59–60 USD.

Jednocześnie systematycznie rosną światowe ceny żywności. Indeks cen podstawowych grup produktów

żywnościowych na świecie w lutym 2017 r. wzrósł o 17,2% r/r i o 0,5% m/m do 175,5 pkt., najwyżej od lutego 2015 r. W Polsce wzrost cen żywności pozostaje jednak umiarkowany. W marcowej edycji „Rynku rolnego” Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej stwierdzono, że presja podaży zbóż na rynku światowym oraz zapowiedź kolejnego wzrostu zapasów do rekordowych poziomów utrzymuje ceny zbóż na niskim poziomie na rynku krajowym. Niskie ceny zbóż poprawiają opłacalność chowu trzody chlewnej, której ceny zdecydowanie wzrosły w 2016 r. Łagodzą także skalę obniżenia opłacalności produkcji kurcząt, indyków oraz jaj, których ceny wyraźnie spadły. Cały czas rosną przy tym ceny detaliczne żywności, czemu sprzyja poprawa sytuacji na rynku pracy i wzrost dochodów konsumentów. Znacznie niższa dynamika sprzedaży żywności niż sprzedaży ogółem wskazuje jednak, że wzrost cen detalicznych żywności w 2017 r. może być bardzo umiarkowany.

Oprócz szybko rosnących cen paliw i żywności, które w koszyku inflacyjnym mają wagę wynoszącą łącznie ok. 1/3, za wzrost inflacji w Polsce odpowiadają także efekt bazy, wyższe taryfy za energię elektryczną, a także rosnące koszty pracy, przekładające się na wzrost cen wyrobów gotowych. W styczniu 2017 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły już o 4,1% r/r. Biorąc to pod uwagę można sądzić, że w 2017 r. średnioroczna inflacja mierzona wskaźnikiem CPI wyniesie 2,1% r/r.

Stopy procentowe rynku pieniężnego

Na marcowym posiedzeniu Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała o pozostawieniu podstawowych stóp procentowych bez zmian. Stopa referencyjna nadal wynosi 1,5%. W komunikacie wydanym po posiedzeniu stwierdzono, że dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym wyraźnie wzrosła w Polsce w ostatnich miesiącach. Przyczyniły się jednak do tego głównie wyższe ceny surowców na światowych rynkach, pozostające poza bezpośrednim wpływem krajowej polityki pieniężnej. Inflacja bazowa pozostała jednak zbliżona do zera, wskazując na utrzymującą się niską presję popytową. Mimo rosnącego zatrudnienia i płac, na umiarkowanym poziomie utrzymała się dynamika jednostkowych kosztów pracy.

W ocenie Rady, po istotnym wzroście w pierwszych miesiącach roku, inflacja ustabilizuje się na umiarkowanym poziomie. Stabilizacji dynamiki cen w kolejnych kwartałach będzie sprzyjać wygasanie efektów wyższych cen surowców na rynkach światowych, przy jedynym stopniowym zwiększaniu się wewnętrznej presji inflacyjnej związanej z poprawą krajowej koniunktury. W efekcie ryzyko trwałego przekroczenia celu inflacyjnego w średnim okresie jest ograniczone. W tej sytuacji Rada podtrzymała ocenę, że w świetle dostępnych danych i prognoz obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

Zgodnie z przedstawionymi na marcowym posiedzeniu RPP prognozami Instytutu Ekonomicznego, centralna ścieżka inflacji mierzonej wskaźnikiem CPI nie osiągnie celu inflacyjnego (2,5%) zarówno w tym, jak i w przyszłym roku. Pogląd ten podzielił na konferencji prasowej prezes NBP A. Głapiński, stwierdzając, że inflacja wzrosła wskutek drożących surowców i żywności. Efekt ten wygaśnie jednak w połowie roku, skutkując niewielkim obniżeniem inflacji. Prezes NBP podkreślił, że jeżeli nic nie wpłynie na sytuację w gospodarce, to do końca roku nie będzie podstaw, aby myśleć o zmianie poziomu stóp procentowych. Co więcej, według niego również 2018 r. może nie przynieść zmian stóp procentowych.

Najprawdopodobniej po szybkim wzroście w pierwszych miesiącach roku, inflacja osłabnie i do końca 2018 r. nie przekroczy trwale poziomu 2,5% r/r. W tej sytuacji w scenariuszu bazowym zakłada się, że w 2017 r. Rada Polityki Pieniężnej pozostawi stopę referencyjną bez zmian na poziomie 1,5%, mimo bezprecedensowo długiego w polskich warunkach okresu utrzymywania się ujemnych realnych stóp procentowych. W grudniu 2017 r. stawki na rynku międzybankowym wyniosą 1,67%, 1,78%, 1,87% dla stawek WIBOR 1M, 3M i 6M. Wydzwięk komunikatu po marcowym posiedzeniu RPP i wystąpienia prezesa NBP sugerują, że pierwszej podwyżki stopy referencyjnej można się spodziewać nie wcześniej niż w połowie 2018 r.

Kurs złotego wobec euro i dolara

Na kurs złotego wobec głównych walut świata wpływają czynniki zewnętrzne. Wśród nich jednym z istotniejszych są obawy o stabilność polityczną Unii Europejskiej. Ryzyko polityczne jest związane zarówno z nadchodzącymi wyborami w wielu krajach strefy euro, jak i z Brexitem. Jeden z licznych impulsów deprecjacyjnych wygenerowała m.in. zapowiedź premier Szkocji N. Sturgeon, która po przyjęciu przez brytyjski parlament ustawy upoważniającej premier T. May do rozpoczęcia negocjacji w sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej zaapelowała o przeprowadzenie referendum w sprawie niepodległości Szkocji.

Średnioterminowym ryzykiem dla kursu złotego pozostały oczekiwania na zacieśnienie polityki pieniężnej przez Federalny Komitet Otwartego Rynku i wzrost rentowności obligacji w Stanach Zjednoczonych. Spodziewane podwyższenie stopy funduszy federalnych przez Federalny Komitet Otwartego Rynku może doprowadzić do odpływu kapitału z państw rozwijających się. Między innymi właśnie dlatego już po decyzji Komitetu centralny bank Chin podwyższył podstawową stopę procentową o 10 p.b. Podobny efekt może wywrzeć rozbudzenie oczekiwań na rozpoczęcie procesu zakończenia akomodacyjnej polityki pieniężnej w strefie euro. Odebrane jako gołębie stanowisko prezesa NBP A. Głapińskiego w połączeniu z potraktowanymi jako umiarkowanie jastrzębie wypowiedziami M. Dragiego, które padły po marcowym posiedzeniu Rady Prezesów EBC, dały asumpt do oczekiwań na wzrost rozbieżności między polityką pieniężną w Polsce i w strefie euro.

Złoty jest szczególnie podatny na nasilenie tych oczekiwań, jako że polska waluta reaguje na impulsy zewnętrzne najsilniej w całym regionie. W tej sytuacji w pierwszej połowie roku złoty pozostanie słaby. Pewna aprecjacja polskiej waluty wobec euro może nastąpić w drugiej połowie roku wraz z przyspieszającym wzrostem gospodarczym, a także nasilającym się napływem funduszy unijnych. Będzie to jednak możliwe tylko wtedy, gdy nie wzrośnie awersja do ryzyka na rynkach globalnych. Przyjmując taki scenariusz zakłada się, że w grudniu przyszłego roku średni kurs złotego w NBP wyniesie 4,05 USD/PLN i 4,20 EUR/PLN.

Poziom zagranicznych stóp procentowych

Zapis dyskusji na styczniowym posiedzeniu Federalnego Komitetu Otwartego Rynku wskazał, że niektórzy jego członkowie opowiedzieli się za podwyżką stóp procentowych w niedługim czasie, o ile pozwoli na to rozwój sytuacji w gospodarce. Mimo to, tylko kilku członków Komitetu stwierdziło, że dalsza normalizacja polityki monetarnej już na marcowym posiedzeniu pozwoli utrzymać większą elastyczność w reakcji na zmiany w otoczeniu gospodarczym. Publiczne wypowiedzi niektórych członków Federalnego Komitetu Otwartego Rynku w kolejnych tygodniach znacząco umocniły jednak oczekiwania na podwyżkę stopy funduszy federalnych już w marcu. M.in. przewodnicząca Rady Gubernatorów Systemu Rezerwy Federalnej J. Yellen na spotkaniu w Chicago stwierdziła, że jeśli na marcowym posiedzeniu Komitet uzna, że zatrudnienie i inflacja kształtują się zgodnie z oczekiwaniami, to dalsze dostosowanie stopy funduszy federalnych zapewne byłoby właściwe, a proces odchodzenia od akomodacyjnej polityki prawdopodobnie nie będzie tak powolny, jak w latach 2015-2016.

Realizując swoje zapowiedzi, członkowie Federalnego komitetu Otwartego Rynku podjęli w marcu decyzje o podwyżce stopy funduszy federalnych o 25 p.b., do 0,75-1,0%. Przeciwno podwyżce opowiedziała się tylko jedna osoba. Z opublikowanych po posiedzeniu prognoz wynika, że członkowie Komitetu spodziewają się jeszcze dwóch podwyżek stopy funduszy federalnych o 25 p.b. do końca roku. Już w grudniu 2018 r. stopa ta ma wynieść 2,00-2,25%, a w dłuższym terminie osiągnie 2,75-3,00%. Jednocześnie, w wydanym komunikacie stwierdzono, że stopa funduszy federalnych zapewne przez pewien czas pozostanie poniżej poziomów oczekiwanych w dłuższym terminie. Potwierdziła to również na konferencji prasowej przewodnicząca FED J. Yellen informując, że podwyżka stopy funduszy federalnych nie oznacza zmiany nastawienia do gospodarki, a polityka pieniężna pozostanie akomodacyjna.

Na marcowym posiedzeniu Rada Prezesów EBC zdecydowała o pozostawieniu bez zmian zarówno stóp procentowych, jak i ilościowego programu łagodzenia polityki pieniężnej. Rada wyraziła pogląd, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na obecnym

lub niższym poziomie przez dłuższy okres, zdecydowanie wykraczający poza czas realizacji programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej. Rada Prezesów EBC potwierdziła zarazem, że w ramach tego programu prowadzony będzie skup aktywów netto za 80 mld euro miesięcznie do końca marca, zaś od kwietnia 2017 r. skala zakupów aktywów zostanie ograniczona do 60 mld euro miesięcznie. Skup będzie prowadzony do końca 2017 r., a w razie potrzeby jego okres może zostać wydłużony. Z komunikatu wydanego po posiedzeniu usunięto jednak stwierdzenie, które znajdowało się w poprzednich komunikatach, że EBC użyje wszystkich dostępnych narzędzi, aby zagwarantować osiągnięcie celu inflacyjnego.

Na konferencji prasowej, która odbyła się po posiedzeniu, prezes EBC M. Draghi stwierdził, że od ostatniego posiedzenia obniżyło się ryzyko spowolnienia wzrostu gospodarczego lub wystąpienia deflacji. Poinformował, że Rada Prezesów EBC nie dyskutowała o zakończeniu lub wydłużeniu programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej. M. Draghi przedstawił też prognozy dotyczące wzrostu PKB oraz inflacji. Zgodnie z nimi, PKB w strefie euro w 2017 r. wzrośnie o 1,8% (w grudniu prognozowano wzrost o 1,7%), w 2018 r. – o 1,7% (wobec 1,6% w grudniu), a w 2019 r. spowolni do 1,6%. Natomiast prognoza inflacji mierzonej indeksem HICP w 2017 r. została skorygowana z 1,3% w grudniu do 1,7%. W latach 2018–2019 przewiduje się inflację wynoszącą 1,6–1,7%.

Przy nadchodzącym zacieśnieniu polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych w warunkach kontynuacji silnie akomodacyjnego nastawienia EBC w strefie euro można oczekiwać, że rozbieżność między stawkami LIBOR i EURIBOR będzie się zwiększać. W rezultacie EURIBOR 3M ukształtuje się na koniec 2017 r. na poziomie -0,33%, a LIBOR USD 3M wyniesie 1,75%.

8.2 Zamierzenia

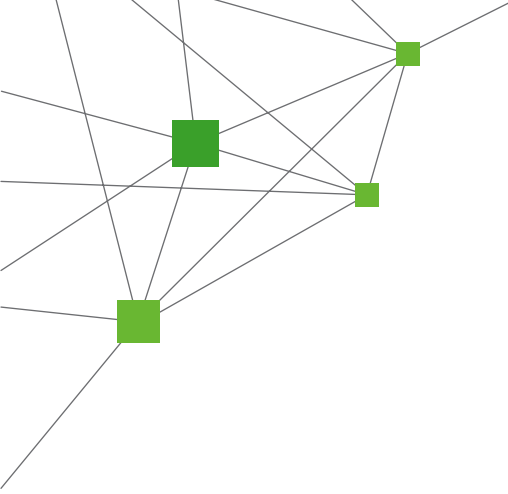
W roku 2017 kontynuowana będzie realizacja celów i inicjatyw strategicznych wynikających ze strategii Spółdzielczej Grupy Bankowej i Banku Zrzeszającego na lata 2016–2020. Nadrzędne cele strategiczne Spółdzielczej Grupy Bankowej to bezpieczeństwo, nowy model bankowości spółdzielczej i zrzeszeniowy model informatyczny. Dużą wagę przywiązywać się będzie do pierwszego celu nadrzędnego – bezpieczeństwa. Kontynuowane będą również prace dotyczące udostępnienia i upowszechnienia usług zrzeszeniowych realizowanych przez bank zrzeszający na rzecz banków spółdzielczych.

W ramach obowiązującej strategii SGB realizowane będą działania w zakresie nowego modelu biznesowego banku zrzeszającego opartego na jeszcze większej współpracy z bankami spółdzielczymi m.in. w zakresie kredytów konsorcjalnych, usług skarbu oraz usług rozliczeniowych, w połączeniu z realizacją drugiego celu strategicznego jakim jest większe wsparcie informatyczne dla banków spółdzielczych.

Działania wewnętrzne będą skupione głównie na wsparciu funkcjonowania banków spółdzielczych, rozwoju atrakcyjnej oferty usług zrzeszeniowych dla banków spółdzielczych oraz intensyfikacji wspólnych działań biznesowych banku zrzeszającego z bankami spółdzielczymi.

Wsparcie technologiczne ukierunkowane będzie także na zapewnienie bezpieczeństwa działania oraz podnoszenie poziomu i jakość usług dla klientów.

Istotnym elementem wspierającym działalność biznesową będą działania promocyjno-wizerunkowe. Działania te będą wpierać realizację strategii Grupy oraz wzmacniać wizerunek marki banków spółdzielczych SGB.

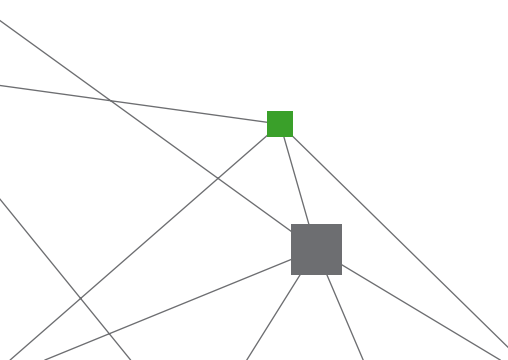

Dzięki

Lokalnym
działaniom

Załączniki

1.	Struktura organizacyjna Banku	62
2.	Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31.12.2016 r.	63
3.	Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. - stan na 31.12.2016 r.	64
-

ZAŁĄCZNIKI

1. Struktura organizacyjna Banku

ZAŁĄCZNIKI

2. Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31.12.2016 r.

Lp.	Nazwa	Adres
1	Oddział w Brodnicy	ul. Przykop 53, 87-300 Brodnica
2	Oddział - Finansowe Centrum Biznesu w Bydgoszczy	ul. Chodkiewicza 89/91, 85-950 Bydgoszcz
3	Oddział w Ciechanowie	ul. Kopernika 2, 06-400 Ciechanów
4	Oddział - Finansowe Centrum Biznesu w Gdyni	ul. Bytomska 24, 81-509 Gdynia
5	Oddział - Finansowe Centrum Biznesu w Koszalinie	al. Armii Krajowej 8, 75-200 Koszalin
6	Oddział w Lesznie	ul. Zamenhofa 107, 64-100 Leszno
7	Oddział w Lesznowoli	u. Słoneczna 223, 05-506 Lesznowola
8	Oddział w Łowiczu	ul. Stanisławskiego 25, 99-400 Łowicz
9	I Oddział w Łodzi	ul. Północna 27/29, 91-420 Łódź
10	Oddział - placówka zreszeniowa w Ostrowie Wielkopolskim	ul. Raszkowska 60/62, 63-400 Ostrów Wlkp.
11	Oddział w Pile	al. Wojska Polskiego 6, 64-920 Piła
12	Oddział w Piotrkowie Trybunalskim	ul. Słowackiego 81, 97-300 Piotrków Tryb.
13	Oddział - placówka zreszeniowa w Płocku	ul. Nowy Rynek 6, 04-900 Płock
14	Oddział - Finansowe Centrum Biznesu w Poznaniu	ul. Mielżyńskiego 22, 61-725 Poznań
15	Oddział - placówka zreszeniowa w Radomiu	ul. Piłsudskiego 3, 26-600 Radom
16	Oddział w Sieradzu	ul. Spółdzielcza 4a, 98-200 Sieradz
17	Oddział we Wrocławiu	ul. Zwycięska 14e/2/A, 55-033 Wrocław
18	Oddział - Finansowe Centrum Biznesu w Warszawie	ul. Elbląska 15/17, 01-747 Warszawa

ZAŁĄCZNIKI

3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. - stan na 31.12.2016 r.

1. Kujawski Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Kujawskim	25. Nadwarciański Bank Spółdzielczy w Działoszynie	49. Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu
2. Bank Spółdzielczy im. Stefczyka w Belsku Dużym	26. Bank Spółdzielczy w Dzierzgoniu	50. Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie
3. Bank Spółdzielczy w Bełchatowie	27. Bank Spółdzielczy w Dzierżonowie	51. Bank Spółdzielczy w Jarocinie
4. Bank Spółdzielczy w Starej Białej	28. Bank Spółdzielczy w Gąbinie	52. Bank Spółdzielczy w Jastrowiu
5. Bank Spółdzielczy Ziemi Wieluńskiej	29. Bank Spółdzielczy w Gąsolinie	53. Południowo-Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Jedlińsku
6. Bank Spółdzielczy w Białobrzegach	30. Bank Spółdzielczy w Gliniojecku	54. Bank Spółdzielczy w Jutrosinie
7. Bank Spółdzielczy w Białogardzie	31. Bank Spółdzielczy w Głowaczowie	55. Bank Spółdzielczy w Kaliszu Pomorskim
8. Nadnotecki Bank Spółdzielczy	32. Bank Spółdzielczy w Głownie	56. Bank Spółdzielczy w Kcyni
9. Bank Spółdzielczy w Białymstoku	33. Bank Spółdzielczy w Gniewie	57. Spółdzielczy Bank Ludowy w Kępnie
10. Bank Spółdzielczy w Bieżuniu	34. Bank Spółdzielczy w Gnieźnie	58. Bank Spółdzielczy w Kleszczowie
11. Bank Spółdzielczy w Błazkach	35. Bank Spółdzielczy w Goleniowie	59. Bank Spółdzielczy w Kłodawie
12. Bank Spółdzielczy w Bytowie	36. Bank Spółdzielczy w Golubiu-Dobrzyniu	60. Bank Spółdzielczy w Kobierzycach
13. Bank Spółdzielczy w Chełmnie	37. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Gorzowie Wielkopolskim	61. Bank Spółdzielczy w Koninie
14. Bank Spółdzielczy w Chodzieży	38. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu	62. Bank Spółdzielczy w Koronowie
15. Bank Spółdzielczy w Chojnie	39. Bank Spółdzielczy w Górze	63. Bank Spółdzielczy w Kostrzynie
16. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Choszczynie	40. Bank Spółdzielczy w Grabowie	64. Bank Spółdzielczy w Kościanie
17. Bank Spółdzielczy w Chynowie	41. Bank Spółdzielczy w Grębocinie	65. Bank Spółdzielczy w Kościerzynie
18. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie	42. Bank Spółdzielczy w Grodzisku Wielkopolskim	66. Bank Spółdzielczy w Kowalu
19. Bank Spółdzielczy w Czarnkowie	43. Bank Spółdzielczy w Grójcu	67. Bank Spółdzielczy w Kowalewie Pomorskim
20. Bank Spółdzielczy w Czersku	44. Bank Spółdzielczy w Grudusku	68. Bank Spółdzielczy Ziemi Kaliskiej
21. Bank Spółdzielczy w Człuchowie	45. Bank Spółdzielczy w Gryficach	69. Bank Spółdzielczy w Kórniku
22. Bałtycki Bank Spółdzielczy	46. Bank Spółdzielczy w Gryfinie	70. Bank Spółdzielczy w Krokowej
23. Bank Spółdzielczy w Dobrzycy	47. Bank Spółdzielczy w Halinowie	71. Bank Spółdzielczy w Krośnie Odrzańskim
24. Lubusko - Wielkopolski Bank Spółdzielczy z/s w Drezdenku	48. Bank Spółdzielczy w Iłowie	72. Bank Spółdzielczy w Krośniewicach

ZAŁĄCZNIKI

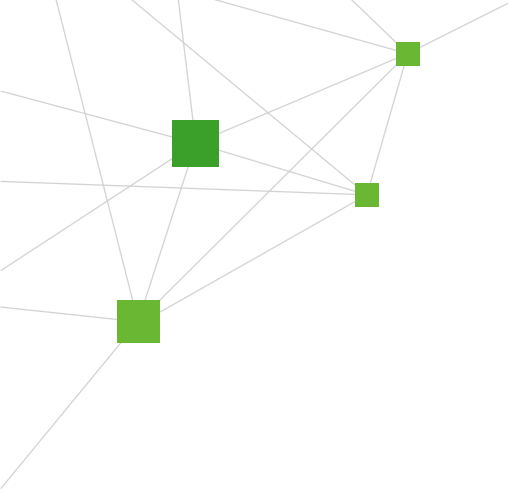
3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. - stan na 31.12.2015 r.

73.	Bank Spółdzielczy w Krotoszynie	97.	Bank Spółdzielczy w Nakle n/Notecią	120.	Wielkopolski Bank Spółdzielczy
74.	Bank Spółdzielczy w Kruszwicy	98.	Bank Spółdzielczy w Nasielsku	121.	Bank Spółdzielczy w Prabutach
75.	Bank Spółdzielczy "Wspólna Praca" w Kutnie	99.	Bank Spółdzielczy w Nowem n/Wisłą	122.	Bank Spółdzielczy w Pruszczu Gdańskim
76.	Bank Spółdzielczy w Działdowie z/s w Lidzbarku	100.	Żuławski Bank Spółdzielczy	123.	Bank Spółdzielczy w Pruszczu Pomorskim
77.	Bank Spółdzielczy w Lipce	101.	Bank Spółdzielczy w Nowym Stawie	124.	Bank Spółdzielczy w Przedborzu
78.	Bank Spółdzielczy w Lipnie	102.	Bank Spółdzielczy w Nowym Tomysłu	125.	Bank Spółdzielczy w Przemkowie
79.	Bank Spółdzielczy w Lipsku	103.	Ludowy Bank Spółdzielczy w Obornikach	126.	Bank Spółdzielczy w Przysusze
80.	Bank Spółdzielczy w Lubichowie	104.	Bank Spółdzielczy w Oławie	127.	Bank Spółdzielczy w Pszczółkach
81.	Bank Spółdzielczy w Lubrańcu	105.	Bank Spółdzielczy w Opocznie	128.	Bank Spółdzielczy w Pucku
82.	Bank Spółdzielczy w Lubyczy Królewskiej	106.	Bank Spółdzielczy w Osiu	129.	Bank Spółdzielczy w Pułtusk
83.	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie	107.	Bank Spółdzielczy w Ośnie Lubuskim	130.	Pyrzycko-Stargardzki Bank Spółdzielczy w Pyrzycach
84.	Bank Spółdzielczy Lwówek Śląski w Lwówku Śląskim	108.	Bank Spółdzielczy w Ożarowie	131.	Bank Spółdzielczy w Raciążu
85.	Bank Spółdzielczy w Łasinie	109.	Bank Spółdzielczy Towarzystwo Oszczędnościowo-Pożyczkowe PA-CO-BANK	132.	ESBANK Bank Spółdzielczy
86.	Bank Spółdzielczy w Łebie	110.	Braniewsko-Pastęcki Bank Spółdzielczy w Pastęku	133.	Bank Spółdzielczy w Radziejowie
87.	Bank Spółdzielczy Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy	111.	Bank Spółdzielczy w Pionkach	134.	Nadobrzeński Bank Spółdzielczy w Rakoniewicach
88.	Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej w Łowiczu	112.	Bank Spółdzielczy w Piotrkowie Kujawskim	135.	Bank Spółdzielczy w Raszkowie
89.	Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Łodzi	113.	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej w Piotrkowie Trybunalskim	136.	Bank Rumia Spółdzielczy
90.	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Malanowie	114.	Bank Spółdzielczy w Pleszewie	137.	Bank Spółdzielczy w Ruścu
91.	Bank Spółdzielczy w Malborku	115.	Bank Spółdzielczy "Mazowsze" w Płocku	138.	Bank Spółdzielczy w Rzepinie
92.	Gospodarczy Bank Spółdzielczy Międzyrzecz	116.	Pobiedzisko-Gośliński Bank Spółdziel- czy w Pobiedziskach	139.	Express Bank Spółdzielczy w Rzeszowie
93.	Bank Spółdzielczy w Mławie	117.	Bank Spółdzielczy w Połczynie Zdroju	140.	Bank Spółdzielczy w Sandomierzu
94.	Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Mosinie	118.	Bank Spółdzielczy w Poniecu	141.	Bank Spółdzielczy w Santoku
95.	Bank Spółdzielczy w Mszczonowie	119.	Poznański Bank Spółdzielczy	142.	Bank Spółdzielczy w Więcborku
96.	Bank Spółdzielczy w Nadarzynie (w upadłości)			143.	Bank Spółdzielczy w Siedlcu

ZAŁĄCZNIKI

3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. - stan na 31.12.2015 r.

144.	Bank Spółdzielczy w Sieradzu	164.	Bank Spółdzielczy Duszniki	184.	Bank Spółdzielczy w Wieleniu
145.	Bank Spółdzielczy w Sierakowicach	165.	Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Szczecinie	185.	Bank Spółdzielczy w Wierzbinku
146.	Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie	166.	Bank Spółdzielczy w Sztumie	186.	Bank Spółdzielczy w Wiskitkach
147.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Skalmierzycach	167.	Bank Spółdzielczy w Szubinie	187.	Bank Spółdzielczy w Witkowie
148.	Bank Spółdzielczy w Skaryszewie	168.	Bank Spółdzielczy w Szubinie	188.	Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy
149.	Bank Spółdzielczy w Skępem	168.	Bank Spółdzielczy w Ślesinie	189.	Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach
150.	Bank Spółdzielczy w Skórczu	169.	Bank Spółdzielczy w Śmiglu	190.	Bank Spółdzielczy w Wolinie
151.	Bank Spółdzielczy w Sławnie	170.	Spółdzielczy Bank Ludowy im. Ks. P. Wawrzyniaka	191.	Bank Spółdzielczy w Wołczynie
152.	Bank Spółdzielczy w Słupcy	171.	Bank Spółdzielczy w Środzie Wielkopolskiej	192.	Bank Spółdzielczy we Wronkach
153.	Bank Spółdzielczy w Smętowie Granicznym	172.	Pomorski Bank Spółdzielczy w Świdwinie	193.	Powiatowy Bank Spółdzielczy we Wrześni
154.	Bank Spółdzielczy w Sokołach	173.	Bank Spółdzielczy w Świeciu	194.	Bank Spółdzielczy we Wschowie
155.	Bank Spółdzielczy w Starogardzie Gdańskim	174.	Bank Spółdzielczy w Tczewie	195.	Bank Spółdzielczy w Zagórowie
156.	Bank Spółdzielczy w Stegnie	175.	Bank Spółdzielczy w Teresinie	196.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Zakrzewie
157.	Bank Spółdzielczy w Strykowie	176.	Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim	197.	Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli
158.	Ludowy Bank Spółdzielczy w Strzałkowie	177.	Bank Spółdzielczy w Toruniu	198.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie
159.	Bank Spółdzielczy w Strzegowie	178.	Bank Spółdzielczy w Tucholi	199.	Bank Spółdzielczy w Zwoleniu
160.	Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Strzelinie	179.	Bank Spółdzielczy w Ustce	200.	Bank Spółdzielczy Pałuki w Żninie
161.	Bank Spółdzielczy w Strzelnie	180.	Bank Spółdzielczy w Warce	201.	Bank Spółdzielczy w Żurominie
162.	Bank Spółdzielczy w Suszu	181.	Bank Spółdzielczy w Wartkowicach	202.	Bank Spółdzielczy w Żychlinie
163.	Bank Spółdzielczy w Szadku	182.	Pałucki Bank Spółdzielczy w Wągrowcu		
		183.	Kaszubski Bank Spółdzielczy		

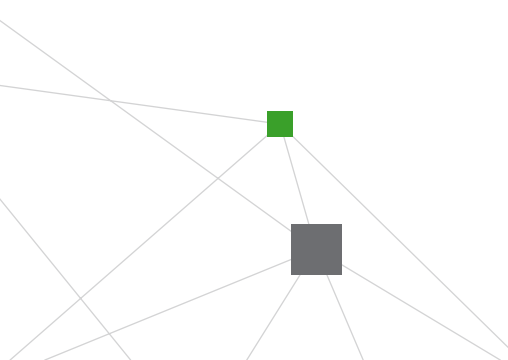
Dzięki

Poświęceniu
i wysiłkom

Sprawozdanie finansowe

1.	Opinia niezależnego biegłego rewidenta	69
2.	Bilans Banku	72
3.	Rachunek zysków i strat	76
4.	Zestawienie zmian w kapitale własnym	78
5.	Rachunek przepływów pieniężnych	80
6.	Pozycje pozabilansowe	83

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Akcjonariuszy **SGB-Banku Spółki Akcyjnej**

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego SGB-Banku Spółki Akcyjnej (Bank) z siedzibą w Poznaniu, ul. Szarych Szeregów 23a, na które składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Banku za sprawozdanie finansowe

Za sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 1047 z późniejszymi zmianami) (Ustawa o rachunkowości), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z Ustawą o rachunkowości Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Bank sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności przyjętych przez Zarząd Banku wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz jego wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa i postanowieniami statutu Banku.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

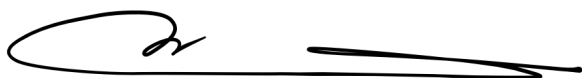
Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności. Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z Ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Ponadto Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i wskazanie, czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia. Ponadto zgodnie z wymogami art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 1988, z późniejszymi zmianami) (Prawo bankowe), naszym obowiązkiem było zbadanie informacji zawartych w rozdziale 7 sprawozdania z działalności Banku. Badanie to przeprowadziliśmy zgodnie z zakresem opisanym w paragrafie *Odpowiedzialność biegłego rewidenta* powyżej.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności. Informacje zawarte w rozdziale 7 sprawozdania z działalności Banku zostały sporządzone zgodnie z wymogami art. 111a ust. 2 Prawa bankowego.

Elżbieta Grześkowiak

Biegły rewident nr 5014

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu

Grant Thornton Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,

Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88E, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych,
numer ewidencyjny 4055

Poznań, 15 maja 2017 roku.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

2. Bilans Banku

Aktywa		31.12.2016	31.12.2015
I	Kasa, środki w Banku Centralnym	1 059 750 733,86	623 046 019,51
	1. W rachunku bieżącym	950 695 289,44	508 535 139,24
	2. Rezerwa obowiązkowa	0,00	0,00
	3. Inne środki	109 055 444,42	114 510 880,27
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,00	0,00
III	Należności od sektora finansowego	747 192 902,20	830 210 702,90
	1. W rachunku bieżącym	243 750 324,66	112 398 142,57
	2. Terminowe	503 442 577,54	717 812 560,33
IV	Należności od sektora niefinansowego	4 092 261 653,27	4 188 118 868,45
	1. W rachunku bieżącym	285 822 790,91	349 245 921,89
	2. Terminowe	3 806 438 862,36	3 838 872 946,56
V	Należności od sektora budżetowego	656 632 063,47	773 304 038,99
	1. W rachunku bieżącym	0,00	0,00
	2. Terminowe	656 632 063,47	773 304 038,99
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	1 258 152,83	1 366 989,58
VII	Dłużne papiery wartościowe	10 191 253 245,59	6 798 767 414,80
	1. Banków	4 370 276 312,79	3 014 257 189,82
	2. Instytucji rządowych i samorządowych	5 412 737 058,41	3 419 556 647,99
	3. Pozostałe	408 239 874,39	364 953 576,99
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	10 777 526,15	10 777 526,15
	1. W instytucjach finansowych	1 421 526,15	1 421 526,15
	2. W pozostałych jednostkach	9 356 000,00	9 356 000,00
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	3 325 000,00	3 325 000,00
	1. W instytucjach finansowych	3 325 000,00	3 325 000,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	1 888 759,66
	1. W instytucjach finansowych	0,00	1 888 759,66
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	25 440 183,90	23 448 056,62
	1. W instytucjach finansowych	25 339 053,90	23 346 926,62
	2. W pozostałych jednostkach	101 130,00	101 130,00
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	369 520 586,54	308 932 453,36

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

2. Bilans Banku

Aktywa			
XIII	Wartości niematerialne i prawne	31 276 769,97	27 775 130,17
	1. Wartość firmy	0,00	0,00
	2. Inne wartości niematerialne i prawne	25 922 395,76	22 042 869,78
	3. Nakłady na wartości niematerialne i prawne	5 354 374,21	5 732 260,39
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	98 326 526,72	101 616 173,51
	1. Nieruchomości	84 427 088,99	86 904 048,49
	2. Pozostałe środki trwałe	12 383 841,80	14 451 214,74
	3. Środki trwałe w budowie	1 515 595,93	260 910,28
XV	Inne aktywa	37 458 657,80	21 554 333,12
	1. Przejęte aktywa - do zbycia	2 567 962,60	14 866 300,00
	2. Pozostałe	34 890 695,20	6 688 033,12
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	59 655 131,70	57 861 029,84
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	57 701 255,00	56 594 428,08
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1 953 876,70	1 266 601,76
XVII	Akcje własne	0,00	451 900,00
	AKTYWA RAZEM	17 384 129 134,00	13 772 444 396,66

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

2. Bilans Banku

Pasywa	31.12.2016	31.12.2015
I Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	2 280,23
II Zobowiązania wobec sektora finansowego	15 214 770 894,53	11 674 292 284,37
1. W rachunku bieżącym	3 382 850 267,99	2 865 866 137,89
2. Terminowe	11 831 920 626,54	8 808 426 146,48
III Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	986 524 484,41	965 002 744,55
1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	791 856 144,35	798 035 469,34
a) bieżące	701 998 805,10	709 517 893,59
b) terminowe	89 857 339,25	88 517 575,75
2. Pozostałe, w tym:	194 668 340,06	166 967 275,21
a) bieżące	105 659 996,00	57 757 362,34
b) terminowe	89 008 344,06	109 209 912,87
IV Zobowiązania wobec sektora budżetowego	61 327 469,45	50 804 562,57
1. Bieżące	13 753 961,10	50 399 549,27
2. Terminowe	47 573 508,35	405 013,30
V Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VI Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	26 878 052,88	29 817 844,11
VII Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	27 391,22	39 349,87
VIII Fundusze specjalne i inne zobowiązania	44 031 103,41	27 381 995,83
1. Fundusze specjalne	32 372,69	164 598,70
2. Inne zobowiązania	43 998 730,72	27 217 397,13
IX Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	144 901 388,39	151 364 964,99
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	677 207,45	542 935,21
2. Ujemna wartość firmy	4 073 647,60	6 517 836,16
3. Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone	140 150 533,34	144 304 193,62
X Rezerwy	51 346 153,91	34 664 858,84
1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	36 858 822,00	27 292 269,00
2. Pozostałe rezerwy	14 487 331,91	7 372 589,84
XI Zobowiązania podporządkowane	144 471 919,57	173 179 037,83
XII Kapitał podstawowy	248 207 300,00	248 207 300,00
XIII Kapitał (fundusz) zapasowy	225 613 905,79	217 042 017,79
XIV Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	37 538 252,57	16 061 010,14

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

2. Bilans Banku

XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	169 659 705,00	192 915 988,68
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	72 845 763,25	64 273 875,20
	2. Pozostałe	96 813 941,75	128 642 113,48
XVIII	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	-40 252 689,69
	1. Zysk	0,00	10 098 077,00
	2. Strata	0,00	-50 350 766,69
XIX	Zysk (strata) netto	28 831 112,87	31 920 846,55
	PASYWA RAZEM	17 384 129 134,00	13 772 444 396,66
	WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	13,40%	12,86%

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

3. Rachunek zysków i strat

		od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
I	Przychody z tytułu odsetek	416 979 576,94	418 959 003,87
	1. Od sektora finansowego	15 830 086,55	16 149 482,51
	2. Od sektora niefinansowego	143 348 624,90	161 200 663,66
	3. Od sektora budżetowego	27 578 827,17	32 932 901,00
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	230 222 038,32	208 675 956,70
II	Koszty odsetek	232 814 600,75	218 778 112,87
	1. Od sektora finansowego	195 441 021,33	184 158 592,80
	2. Od sektora niefinansowego	9 526 809,23	7 089 957,70
	3. Od sektora budżetowego	783 732,23	106 626,69
	4. Z papierów wartościowych		
	<i>koszty emisji własnych papierów wartościowych</i>	7 394 386,42	7 994 991,98
	<i>koszty premii</i>	19 668 651,54	19 427 943,70
III	Wynik z tytułu odsetek (I - II)	184 164 976,19	200 180 891,00
IV	Przychody z tytułu prowizji	49 620 207,48	47 878 166,94
V	Koszty z tytułu prowizji	8 726 073,76	15 407 389,63
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	40 894 133,72	32 470 777,31
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	2 627 847,49	1 745 059,77
	1. Od jednostek zależnych	1 855 782,29	117 373,47
	2. Od jednostek współzależnych	0,00	0,00
	3. Od jednostek stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Od pozostałych jednostek	772 065,20	1 627 686,30
VIII	Wynik na operacjach finansowych	43 203 706,73	2 122 702,77
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	43 203 706,73	2 122 702,77
	2. Pozostałych	0,00	0,00
IX	Wynik z pozycji wymiany	18 774 459,96	18 676 256,39
X	Wynik na działalności bankowej (III+VI+VII+/-VIII+IX)	289 665 124,09	255 195 687,24
XI	Pozostałe przychody operacyjne	19 628 902,68	27 066 632,67
XII	Pozostałe koszty operacyjne	6 898 248,95	5 687 743,16
XIII	Koszty działania banku	149 565 387,16	148 793 854,05
	1. Wynagrodzenia	44 111 446,22	48 742 406,58
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	11 583 658,92	12 491 664,51
	3. Inne	93 870 282,02	87 559 782,96

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

3. Rachunek zysków i strat

XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	18 102 355,39	16 323 902,27
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	405 479 272,14	229 507 996,18
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	391 875 722,14	201 807 996,18
	2. Aktualizacja wartości aktywów	13 603 550,00	27 700 000,00
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	320 084 985,74	167 047 723,35
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	319 405 625,74	167 047 723,35
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	679 360,00	0,00
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV - XVI)	85 394 286,40	62 460 272,83
XVIII	Wynik z działalności operacyjnej (X+XI-XII-XIII-XIV+/-XVII)	49 333 748,87	48 996 547,60
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
	1. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
	2. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
XX	Zysk (strata) brutto	49 333 748,87	48 996 547,60
XXI	Podatek dochodowy	20 502 636,00	17 075 701,00
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
XXIII	Zysk (strata) netto	28 831 112,87	31 920 846,60

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

4. Zestawienie zmian w kapitale własnym

	31.12.2016	31.12.2015
I Kapitał własny na początek okresu (BO)	665 894 473,00	675 653 589,00
(-) korekty błędów podstawowych		
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO) po korektach	665 894 473,00	675 653 589,00
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	248 207 300,00	231 903 900,00
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	0,00	16 303 400,00
a) zwiększenia (z tytułu)	0,00	16 303 400,00
emisji akcji	0,00	16 303 400,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
umorzenia akcji	0,00	0,00
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	248 207 300,00	248 207 300,00
2. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	217 042 018,00	194 705 099,00
2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	8 571 888,00	22 463 031,00
a) zwiększenia (z tytułu)	8 571 888,00	22 463 031,00
emisji akcji powyżej wartości nominalnej	0,00	0,00
podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)	0,00	0,00
podziału zysku statutowo	8 571 888,00	22 463 031,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	126 112,00
pokrycia straty	0,00	126 112,00
2.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	225 613 906,00	217 042 018,00
3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	16 061 010,00	26 708 453,00
3.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	21 477 242,00	-10 647 443,00
a) zwiększenie - wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	21 477 242,00	7 008 340,00
b) zmniejszenie - wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	0,00	17 655 783,00
zbycia lub likwidacji środków trwałych	0,00	0,00
3.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	37 538 252,00	16 061 010,00
4. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	64 273 875,00	64 273 875,00
4.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	8 571 888,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	8 571 888,00	0,00
odpis z zysku	8 571 888,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
4.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	72 845 763,00	64 273 875,00
5. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	128 642 113,00	106 179 082,00
5.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-31 828 172,00	22 463 031,00

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

4. Zestawienie zmian w kapitale własnym

	a) zwiększenia (z tytułu)	8 571 888,00	22 463 031,00
	z podziału zysku	8 571 888,00	22 463 031,00
	b) zmniejszenia (z tytułu)	40 400 060,00	0,00
	pokrycia straty	40 400 060,00	0,00
	5.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	96 813 941,00	128 642 113,00
	6. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	-40 252 690,00	51 883 180,00
	6.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	51 883 180,00
	korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
	6.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	51 883 180,00
	6.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	0,00	-41 785 103,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	10 098 077,00
	podziału zysku z lat ubiegłych	0,00	0,00
	zwiększenie z tytułu przejęcia	0,00	10 098 077,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	51 883 180,00
	kapitał (fundusz) zapasowy	0,00	22 463 031,00
	kapitał (fundusz) rezerwowy	0,00	22 463 031,00
	fundusz ogólnego ryzyka	0,00	0,00
	dywidenda	0,00	6 957 118,00
	6.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	10 098 077,00
	6.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
	korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
	6.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	40 252 690,00	0,00
	6.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	0,00	0,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	50 350 767,00
	zwiększenie z tytułu przejęcia	0,00	50 350 767,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	40 252 690,00	0,00
	pokrycie straty	40 252 690,00	0,00
	6.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	40 252 690,00	50 350 767,00
	6.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	-40 252 690,00
	7. Wynik netto	28 831 113,00	31 920 847,00
	a) zysk netto	28 831 113,00	31 920 847,00
	b) strata netto	0,00	0,00
II	Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	709 850 277,00	665 894 473,00
III	Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku	709 850 277,00	665 894 473,00
	(dywidenda)	0,00	0,00

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

5. Rachunek przepływów pieniężnych

		od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk (strata) netto	28 831 112,87	31 920 846,55
II	Korekty razem	631 568 695,82	117 753 153,74
1.	Amortyzacja	18 102 355,39	16 324 015,43
2.	Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-2 627 847,49	-1 745 059,77
4.	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-25 214 199,53	-3 365 245,40
5.	Zmiana stanu rezerw	16 681 295,07	-17 822 788,18
6.	Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	-3 398 041 808,27	-945 625 501,00
7.	Zmiana stanu należności od sektora finansowego	183 710 673,17	-100 861 833,00
8.	Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	212 529 190,70	219 653 884,43
9.	Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	108 836,75	-518 062,93
10.	Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	26 929 852,60	-59 835 750,43
11.	Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego	3 568 540 845,18	617 332 605,69
12.	Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	32 044 646,74	378 044 813,23
13.	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
14.	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych	0,00	-57 520,97
15.	Zmiana stanu innych zobowiązań	16 637 148,93	6 051 311,23
16.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-4 104 018,18	-20 158 583,05
17.	Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	-4 153 660,28	-4 371 038,60
18.	Inne korekty	-9 574 614,96	34 707 907,06
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I +/- II)	660 399 808,69	149 674 000,29
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy	3 876 205,57	16 003 540,57
1.	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	0,00	0,00
2.	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	3 500 000,00
3.	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
4.	Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	0,00	15 000,00

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

5. Rachunek przepływów pieniężnych

5.	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 248 358,08	10 743 480,80
6.	Inne wpływy inwestycyjne	2 627 847,49	1 745 059,77
II	Wydatki	61 266 350,33	80 969 624,97
1.	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	0,00	140 876,15
2.	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
3.	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
4.	Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	42 833 733,62	103 568,62
5.	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	18 432 616,71	40 472 490,51
6.	Inne wydatki inwestycyjne	0,00	40 252 689,69
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+/-II)	-57 390 144,76	-64 966 084,40
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I	Wpływy	451 900,17	17 547 021,29
1.	Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	0,00	0,00
2.	Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki instytucji finansowych	0,00	0,00
3.	Emisja dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	0,00	0,00
4.	Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0,00	1 243 621,29
5.	Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	0,00	16 303 400,00
6.	Inne wpływy finansowe	451 900,17	0,00
II	Wydatki	66 063 977,28	32 028 263,00
1.	Spłaty długoterminowych kredytów na rzecz innych banków	28 064 515,25	24 493 134,00
2.	Spłaty długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki instytucji finansowych	0,00	0,00
3.	Wykup dłużnych papierów wartościowych od innych instytucji finansowych	0,00	0,00
4.	Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
5.	Płatności zobowiązań tytułu umów leasingu finansowego	0,00	0,00
6.	Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	31 646 909,49	0,00
7.	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	6 205 182,50	6 957 117,00
8.	Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
9.	Nabycie akcji własnych	0,00	578 012,00
10.	Inne wydatki finansowe	147 370,04	0,00

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

5. Rachunek przepływów pieniężnych

III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-65 612 077,11	-14 481 241,71
D	Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	537 397 586,82	70 226 674,18
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	537 397 586,82	70 226 674,18
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
F	Środki pieniężne na początek okresu	690 875 875,00	637 340 352,54
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym	1 228 273 461,82	707 567 026,72
	- o ograniczonej możliwości dysponowania		

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

6. Pozycje pozabilansowe

	31.12.2016	31.12.2015
I Zobowiązania udzielone	1 022 468 757,94	1 750 825 148,81
1. Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych	631 707 533,50	1 401 713 835,74
a) zobowiązania dotyczące finansowania	627 039 878,89	1 392 571 597,13
b) zobowiązania gwarancyjne	4 667 654,61	9 142 238,61
2. Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych	384 486 218,31	348 611 313,07
a) zobowiązania dotyczące finansowania	359 238 309,41	290 181 702,23
b) zobowiązania gwarancyjne	25 247 908,90	58 429 610,84
3. Zobowiązania udzielone na rzecz budżetu	6 275 006,13	500 000,00
II Zobowiązania otrzymane	23 971 999,15	29 593 356,25
1. Zobowiązania otrzymane od podmiotów finansowych	23 971 999,15	29 593 356,25
a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00	2 130 750,00
b) zobowiązania gwarancyjne	23 971 999,15	27 462 606,25
2. Zobowiązania otrzymane od podmiotów niefinansowych	0,00	0,00
a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00	0,00
b) zobowiązania gwarancyjne	0,00	0,00
3. Zobowiązania otrzymane od budżetu	0,00	0,00
III Operacje walutowe	24 282 465,20	54 247 232,68
IV Operacje papierami wartościowymi	35 130 000,00	21 320 000,00
V Zobowiązania z tytułu operacji instrumentami finansowymi	0,00	0,00
VI Inne zobowiązania	0,00	0,00

